



Innkalling til møte i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Onsdag 29. november 2017, kl. 10:15.

Møterom 448 - JUSII

Innkalles:

Halvard Haukeland Fredriksen (leder) (a)

Synne Sæther Mæhle (nestleder) (a)

Jan-Ove Færstad (a)

Øyvind Røed (b)

Kjersti Bakke Sørensen (c)

Lise Carlsen (d)

Erlend Aarli (d)

Sekretær: joanne.spielkavik@jurfa.uib.no

ePhorte 17/585

Neste møte: Onsdag 24. januar 2018, kl. 10:15

Sak 82/17	Godkjenning av innkalling og dagsorden
	Innkalling: Dagsorden:
Sak 83/17	Orienteringssaker
1	Per Gunnar Hillesøy orienterer om Si Fra.
2	Protokoll fra SU 15. november 2017. Godkjent på sirkulasjon 16. november 2017. OBS – ekstern lenke – må lastes ned separat.
3	Fullmaktsvedtak a) JUS396 Masteroppgave (60 studiepoeng) Emnebeskrivelse. (Fullmakt tildelt fra fakultetsstyret.) b) JUS251-1-A, JUS251-2-A og JUS251-2-B Hjelpemidler til eksamen, redaksjonell endring. Fullmaktsvedtakene fås ved henvendelse til Johanne.spielkavik@uib.no
4	Studiebarometeret – deltakelse. Tross stor innsats fra fakultetets infoansvarlige, nådde vi bare 41 % deltakelse fra våre studenter, mot 51 % i fjor.
Sak 84/17	Saker til drøftelse/høring/uttalelse
1	Antall studenter med avbrutt eksamen og stryk studieåret 2016/17. Oversikt.
SU uttaler	SU tar oversikten til orientering.
2	Sensurklager. Klage til høyere instans, resultater og fordeling. Oversikt.
SU uttaler	SU tar oversikten til orientering.
3	Karakterkrav for JUS134-KINA. Ref. SU-sak 74/17 – 3 den 15. november 2017. Orientering fra studieadministrasjonen og emneansvarlig.
SU uttaler	SU sier seg tilfreds med orienteringen og har ingen ytterligere merknader.
	Vedtakssaker
Sak 85/17	Evaluerings av ordningen med sekstimers eksamen.
Vedtaksforslag	
Sak 86/17	Legge ned spesiallemner.
Vedtaksforslag	SU innstiller overfor fakultetsstyret på at spesiallemnene JUS270-2-B Economic Analysis of Law (10) og JUS282-2-A International Business Contracts (10) legges ned med virkning fra V18.

Sak 87/17	JUS397 Masteroppgave forskerlinje (60 studiepoeng). Forslag om hovedlitteratur.
Vedtaksforslag	Hovedlitteratur for JUS397 Masteroppgave forskerlinje (60 studiepoeng) vedtas som foreslått.
Sak 88/17	Begrensning i antall studenter til samme utvekslingsdestinasjon samtidig. Forslag fra studieadministrasjonen.
Vedtaksforslag	Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet vert endra som føreslått. Den øvre grensa på ti studentar til same universitet i same semester vert praktisert frå og med søknadsrunden vår 2018, og gjeld for utveksling frå og med studieåret 2018/2019.
Sak 89/17	JUS113 Kontraktsrett I. Læringsutbyttebeskrivelse og vurdering. Forslag fra emneansvarlig.
Vedtaksforslag	Læringsutbyttebeskrivelsen for JUS113 Kontraktsrett I endres som foreslått. Vurderingsformen endres fra fire timers skoleeksamen uten ordgrense til seks timers skoleeksamen med ordgrense på 3500 ord, innenfor gjeldende budsjettrammer.
Sak 90/17	SU sin møteplan V18. Forslag om endring.
Vedtaksforslag	24. januar => 17. januar (uke 3) 21. februar => 7. mars (uke 10) 21. mars => AVLYS 11. april (uke 15) - uendret 9. mai (uke 19) - uendret 30. mai (uke 22) - uendret

Eventuelt God jul!

Halvard Haukeland Fredriksen
Leder

Johanne Spjelkavik
Sekretær

Sak 84/17 - 1**Tall for avbrutt eksamen og stryk**

SU og fakultetsstyret har bedt om en årlig oversikt over tall for avbrutt eksamen og stryk, i den hensikt å holde øye med om studentene tilpasser sin eksamensadferd til bestemmelser om gjentak av eksamen.

Tallene for avbrutt eksamen synes å være avhengig av emne – de er systematisk lave på noen emner og systematisk høye på andre. Variasjon i hvert enkelt emne, kan antakelig best forklares med forhold knyttet til den enkelte eksamen – for eksempel at oppgaven har vært overraskende. Det er ikke noe ved tallene for 16/17 som påkaller særlig oppmerksomhet. Det gjelder også tallene for styrk og for to eller flere forsøk til eksamen.

Studieåret 13/14 representerte en topp med hensyn til abrutte eksamener, det samlede tallet var da 295. Siden da har det blitt redusert hvert år: 250 – 208 – 176. Vi ser samme utvikling med hensyn til «to forsøk», i 13/14 hadde vi samlet 1170 slike forekomster, senere har vi hatt 816 – 797 – 687. For tre eller flere forsøk ser vi ikke samme utvikling, det kan henge sammen med at andre forhold ligger til grunn her. I 13/14 hadde vi 262 forekomster, senere har vi hatt 183 – 201 – 169. Uten en svært grundig undersøkelse av enkelttilfeller her, kan vi ikke trekke noen slutninger av tallene for «tre+ forsøk». Det synes å være en viss sammenheng mellom høye tall for avbrutt eksamen og høye tall for «tre+ forsøk» - det *kan* indikere en viss tilpasning til gjentakbestemmelsene, men tallene er så vidt lave at dette neppe kaller på tiltak nå.



Perioden H12-V17 (fem studieår): Oversikt over antall stryk og avbrutt eksamen

Kilde: FS 580.001 Vurd.enhet

Emne	Meldt					Møtt					Stryk					Avbrutt					To forsøk					Tre+ forsøk				
	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17
EXFAC	343	326	302	330	330	332	314	296	317	319	16	9	5	3	4	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	1	1	0
JU8111	525	363	344	366	378	468	334	325	344	354	5	1	1	2	8	3	1	0	1	2	158	26	28	22	29	1	5	0	1	1
JU8112	375	378	377	390	390	337	339	348	352	359	2	18	9	13	24	22	29	18	41	6	23	41	44	47	32	6	11	17	6	15
JU8113	404	368	364	405	406	366	332	336	370	360	3	6	2	12	8	7	18	31	23	10	61	37	48	67	52	6	5	7	9	10
JU8114	360	339	343	357	353	336	313	329	337	337	5	4	4	4	1	5	7	5	4	0	17	15	29	23	14	3	5	4	2	0
JU8121	380	360	348	347	346	351	326	324	310	336	7	6	1	0	1	49	32	27	0	0	128	79	34	29	22	18	13	14	10	4
JU8122	451	374	368	359	404	389	353	339	341	370	6	1	3	5	1	5	14	9	9	10	175	108	46	39	66	18	8	8	4	6
JU8123	418	371	364	365	376	386	344	335	312	317	4	1	2	1	5	8	12	7	12	11	126	76	74	50	81	28	5	7	4	11
JU8124	435	362	362	382	371	379	343	332	346	344	5	5	2	4	10	29	30	39	25	29	161	119	48	60	27	25	16	7	5	9
JU8131	472	409	383	392	343	386	364	336	354	287	2	4	3	2	7	22	13	47	13	13	134	71	69	68	40	29	20	6	25	9
JU8132	463	439	382	379	350	364	380	337	334	300	7	8	2	3	4	16	31	12	5	12	219	171	66	66	50	67	51	13	14	9
JU8133	361	374	352	354	316	315	327	308	308	271	4	2	1	1	2	8	5	5	5	5	119	77	44	76	15	13	7	7	12	5
JU8134	348	317	320	277	294	315	288	281	263	255	2	0	2	3	1	0	0	0	1	0	38	9	16	6	8	10	1	5	6	4
JU8135	385	361	333	326	343	323	330	301	288	292	7	1	0	1	6	15	23	5	21	21	60	43	31	26	33	17	12	12	6	10
JU8241	467	410	467	448	469	362	351	417	396	410	16	4	8	1	10	2	5	0	9	12	197	110	60	41	68	80	33	11	12	18
JU8242	493	469	517	515	503	367	374	406	414	387	22	21	21	13	12	6	30	30	21	19	140	90	94	74	80	69	42	28	50	34
JU8243	467	453	519	509	485	372	373	433	427	405	31	28	75	26	26	12	45	15	18	26	114	98	85	102	70	46	28	36	34	24

Samlet oversikt seks studieår: H11 - V17:

(Kilde: FS 580.001 "Periode vurdering")

Emne	Meldt	Møtt	Stryk	Avbrutt	To forsøk	Tre+ forsøk
EXFAC	1031	988	27	0	30	5
JU8111	2528	2312	22	9	453	16
JU8112	2655	2351	87	132	553	88
JU8113	2677	2364	41	116	628	55
JU8114	2305	2119	22	32	291	26
JU8121	2456	2193	28	138	749	186
JU8122	2495	2236	22	57	887	110
JU8123	2595	2269	26	87	960	196
JU8124	2651	2360	29	164	1055	170
JU8131	2759	2336	26	132	770	139
JU8132	2689	2250	43	90	1093	350
JU8133	2311	1963	13	40	674	123
JU8134	2103	1804	11	1	279	56
JU8135	2462	2104	21	95	540	119
JU8241	3113	2612	63	34	1094	400
JU8242	3656	2838	144	128	1059	357
JU8243	3531	2852	266	134	992	304

Fra og med presentasjonen våren 2018 er disse tallene hentet fra FS. Tidligere er de summert fra tabellen over.



Sensurklager: Klagetilbøyelighet, resultater og fordeling.

Her følger en orientering om sensurklagene for siste studieår, og sammenholdt med tidligere studieår. Her er også en detaljert oversikt over fordelingen av klageresultatene. Temaet antas å være aktualisert i tilknytning til Kunnskapsdepartementets forslag til endring av universitets- og høyskoleloven der det tas til orde for at sensurklageresultater som avviker med to karakterer eller mer, skal underlegges en ytterligere kvalitetskontroll.

Emne	Antall møtt	Antall kløger	Kløge %	Antall uendret	% uendret	Antall gunst	Antall ugunst	% gunst av kløger	% ugunst av kløger	Gunst/ugunst ratio
------	----------------	------------------	------------	-------------------	--------------	-----------------	------------------	----------------------	-----------------------	-----------------------

Antall møtt: FS 581.001, kontinuasjonseksamen er med. Kløger: FS 579.002

Rød skrift under % uendret: Der mer enn 50 % av kløgene førte til endring.

Rød skrift under Gunst/ugunst ratio: Der andelen ugunst er høyere enn andelen gunst.

100,0 er satt i Gunst/ugunst ratio der alle avgjørelser er til gunst.

JUS ETIKK, stor masteroppgave, phd-emner og etterutdanningsemner er holdt utenfor.

Studieåret 2015/2016

EXFAC Juridisk	322	2	0,6	2	100			0,0	0,0	100,0
JUS 111 Forvalt	352	43	12,2	20	46,5	21	2	48,8	4,7	10,5
JUS 112 Arve- o	400	48	12,0	18	37,5	24	6	50,0	12,5	4,0
JUS 113 Kontrak	406	63	15,5	28	44,4	32	3	50,8	4,8	10,7
JUS 114 Juridisk	346	38	11,0	11	27,0	0		0,0	0,0	100,0
JUS 121 Norske	325	68	20,9	33	48,5	31	4	45,6	5,9	7,8
JUS 122 Erstatn	354	84	23,7	44	52,4	16	24	19,0	28,6	0,7
JUS 123 Forvalt	349	50	14,3	28	56,0	21	1	6,0	0,3	21,0
JUS 124 Tingsre	386	57	14,8	38	66,7	13	6	22,8	10,5	2,2
JUS 131 Kontrak	379	70	18,5	37	52,9	29	4	41,4	5,7	7,3
JUS 132 Pengek	351	81	23,1	49	60,5	18	14	22,2	17,3	1,3
JUS 133 Rettski	319	48	15,0	25	52,1	20	3	41,7	6,3	6,7
JUS 134 Rettshi	277	67	24,2	22	32,8	44	1	65,7	1,5	44,0
JUS 134-KINA	10	0								
JUS 135 Rettsst	323	71	22,0	43	60,6	24	4	33,8	5,6	6,0
JUS 241 Straffe	426	113	26,5	41	36,3	56	16	49,6	14,2	3,5
JUS 242 Retterg	475	133	28,0	57	42,9	65	11	48,9	8,3	5,9
JUS 243 Alminn	490	86	17,6	40	46,5	42	4	48,8	4,7	10,5
JUS 399 Master	294	0								
Spesialemler s	1492	85	5,7	41	48,2	30	14	35,3	16,5	2,1
Samlet	8078	1207	14,9	577	47,8	488	117	40,3	9,7	4,2

Studieåret 2016/2017

EXFAC Juridisk	319	2	0,6	2	100			0,0	0,0	100,0
JUS 111 Forvalt	362	58	16,0	25	43,1	28	5	48,3	8,6	5,6
JUS 112 Arve- o	396	71	17,9	29	40,8	34	8	47,9	11,3	4,3
JUS 113 Kontrak	384	72	18,8	41	56,9	23	8	31,9	11,1	2,9
JUS 114 Juridisk	340	52	15,3	21	40,4	24	7	46,2	13,5	3,4
JUS 121 Norske	343	95	27,7	46	48,4	37	12	38,9	12,6	3,1
JUS 122 Erstatn	386	63	16,3	35	55,6	23	4	36,5	6,3	5,8
JUS 123 Forvalt	366	77	21,0	35	45,5	40	2	10,9	0,5	20,0
JUS 124 Tingsre	386	72	18,7	40	55,6	22	10	30,6	13,9	2,2
JUS 131 Kontrak	306	57	18,6	37	64,9	13	7	22,8	12,3	1,9
JUS 132 Pengek	327	71	21,7	37	52,1	30	4	42,3	5,6	7,5
JUS 133 Rettski	289	57	19,7	23	40,4	31	3	54,4	5,3	10,3
JUS 134 Rettshi	285	51	17,9	25	49,0	13	13	25,5	25,5	1,0
JUS 135 Rettsst	338	65	19,2	18	27,7	45	2	69,2	3,1	22,5
JUS 241 Straffe	454	127	28,0	53	41,7	47	27	37,0	21,3	1,7
JUS 242 Retterg	464	94	20,3	50	53,2	37	7	39,4	7,4	5,3
JUS 243 Alminn	463	84	18,1	35	41,7	39	10	46,4	11,9	3,9
JUS 399 Master	310	38	12,3	14	36,8	19	5	50,0	13,2	3,8
Spesialemler s	1672	110	6,6	39	35,5	48	23	43,6	20,9	2,1
Samlet	8190	1316	16,1	605	46,0	553	157	42,0	11,9	3,5

Samlet (også tidligere studieår)

2007/08	7786	815	10,5	640	78,5	117	14	14,4	1,7	8,4
2008/09	8393	911	10,9	718	78,8	159	17	17,5	1,9	9,4
2009/10	8796	1038	11,8	850	81,9	153	33	14,7	3,2	4,6
2010/11	8723	1022	11,7	842	82,4	156	22	15,3	2,2	7,1
2011/12	8507	779	9,2	648	83,2	108	23	13,9	3,0	4,7
2012/13	8251	770	9,3	644	83,6	108	18	14,0	2,3	6,0
2013/14	7821	832	10,6	637	76,6	157	29	18,9	3,5	5,4
2014/15	7836	1205	15,4	559	46,4	533	183	44,2	15,2	2,9
2015/16	8076	1207	14,9	577	47,8	486	117	40,3	9,7	4,2
2016/17	8190	1316	16,07	605	46,0	553	157	42,0	11,9	3,5



2014/2015						2015/2016						2016/2017						Samlet for alle tre årene		
	Fra B	Fra C	Fra D	Fra E	Fra F		Fra B	Fra C	Fra D	Fra E	Fra F		Fra B	Fra C	Fra D	Fra E	Fra F	Gunst	Ugunst	Gunst/ugunst
JUS 111 Forvaltningsrett I - 15 %						JUS 111 Forvaltningsrett I - 12 %						JUS 111 Forvaltningsrett I - 16 %						65	12	5
Til A		2				Til A						Til A								
B	1	5	2			B		3				B		2	1	1				
C		12	7	1		C		13	15	2		C		7	14	3				
D		2	11	1		D		1	6			D		4	16	4	1			
E			3			E			1	1		E			1	2	1			
F				1		F						F								
JUS 112 Arve- og familierett - 17 %						JUS 112 Arve- og familierett - 14 %						JUS 112 Arve- og familierett - 19 %						68	32	2
Til A		1				Til A						Til A		1						
B			1			B		2	3			B		3	1					
C		8	6	2		C		6	10			C		10	16	2				
D		11	13	2		D		2	8	4	1	D		5	16	8	1			
E		3	5	3		E			2	1	3	E			2		1			
F					1	F			1	1		F					1			
JUS 113 Kontraktsrett I - 19 %						JUS 113 Kontraktsrett I - 16 %						JUS 113 Kontraktsrett I - 19 %						61	21	3
Til A						Til A						Til A								
B		8	2			B	1	2	2			B		3						
C		18	3			C		12	16	5		C		26	8					
D		4	14	2		D		2	13	1		D		7	10	8				
E			5	2		E			1		1	E			1	2				
F				1		F						F								
JUS 114 Juridisk metode - 14 %						JUS 114 Juridisk metode - 11 %						JUS 114 Juridisk metode - 15 %						70	14	5
Til A		1				Til A		4				Til A								
B		4	3			B		3	6			B	1	8	3					
C		11	10			C		4	12	1		C	1	16	12					
D		4	8	1		D			5			D		5	4	1				
E			3	1		E				1	1	E			1					
F						F					1	F								

2014/2015						2015/2016						2016/2017						Samlet for alle tre årene		
	Fra B	Fra C	Fra D	Fra E	Fra F		Fra B	Fra C	Fra D	Fra E	Fra F		Fra B	Fra C	Fra D	Fra E	Fra F	Gunst	Ugunst	Gunst/ugunst
JUS 121 NIRI - 16 %						JUS 121 NIRI - 21 %						JUS 121 NIRI 28 %						89	19	5
Til A						Til A						Til A			1					
B	1	7	2			B		5	1			B		6	4					
C		9	11	1		C		16	21			C		30	20	3				
D		1	9	2		D		4	13	3		D		8	16	2				
E		1	2		1	E				2		E		2	1					
F						F						F								
JUS 122 Erstatningsrett - 21 %						JUS 122 Erstatningsrett - 24 %						JUS 122 Erstatningsrett - 17 %						59	32	2
Til A						Til A						Til A								
B		4	4			B						B	2	13	1					
C	2	21	9			C		17	6	1		C		16	7	1				
D		3	10	3		D		11	21	7		D		3	17	2				
E						E			9	4	1	E			1					
F						F				3		F								
JUS 123 Forvaltningsrett II - 20 %						JUS 123 Forvaltningsrett II - 14 %						JUS 123 Forvaltningsrett II - 21 %						86	4	22
Til A						Til A						Til A								
B		5				B		3	1			B	2	11	3					
C		26	15			C		17	12			C		11	17	1				
D		2	9	8		D			6	2		D		2	14	2				
E						E				1		E								
F						F						F								
JUS 124 Tingsrett - 19 %						JUS 124 Tingsrett - 17 %						JUS 124 Tingsrett - 22 %						38	34	1
Til A						Til A						Til A								
B	1					B		1				B		2	2					
C		19	10	1		C	1	25	9	1		C		13	12	2				
D	1	13	11	2		D		4	11	2		D		5	21	3				
E		2	2			E			1			E		1	2	1	1			
F			1			F						F				1				

2014/2015						2015/2016						2016/2017						Samlet for alle tre årene		
	Fra B	Fra C	Fra D	Fra E	Fra F		Fra B	Fra C	Fra D	Fra E	Fra F		Fra B	Fra C	Fra D	Fra E	Fra F	Gunst	Ugunst	Gunst/ugunst
JUS 131 Kontraktsrett II - 19 %						JUS 131 Kontraktsrett II - 20 %						JUS 131 Kontraktsrett II - 19 %						63	18	4
Til A						Til A						Til A								
B	1	3	5			B		8	2			B		2						
C		18	10			C		25	15	1		C	1	16	7					
D		4	5	4		D		3	10	2		D		6	17	2				
E			2		1	E			1	1		E				1	1			
F		1				F						F								
JUS 132 Pengekravsrett - 20 %						JUS 132 Pengekravsrett - 23 %						JUS 132 Pengekravsrett - 23 %						64	28	2
Til A	1	1				Til A						Til A								
B	2	2				B		6	2			B		10						
C	2	22	14			C		30	7	1		C		23	14	1				
D		7	11	1		D		10	18			D		4	11	3				
E		1				E			1		1	E								
F				2	1	F			1			F								
JUS 133 Rettskilde- og - 18 %						JUS 133 Rettskilde- og - 17 %						JUS 133 Rettskilde- og - 21 %						73	17	4
Til A						Til A						Til A		1						
B		7	3			B		4				B		6	1					
C	2	15	11	1		C		15	12	2		C		16	19					
D	1	8	4			D		2	9	2		D		2	5	4				
E			2			E				1		E				2				
F						F						F								
JUS 134 Retts historie og - 19 %						JUS 134 Retts historie og - 25 %						JUS 134 Retts historie og - 20 %						81	15	5
Til A						Til A						Til A								
B		3				B		1	2			B								
C	1	22	18	4		C		12	25	5		C		9	8	1				
D			4			D		1	10	9		D		10	6	4				
E						E					1	E			3					
F						F						F								
JUS 135 Rettsstat og mr - 18 %						JUS 135 Rettsstat og mr - 23 %						JUS 135 Rettsstat og mr - 21 %						84	6	14
Til A						Til A						Til A	1	1						
B		8	1			B		5				B	1	9	5					
C		18	10			C		17	12			C		5	15	1	1			
D		3	10	3		D		1	19	4		D		1	10	6	2			
E						E		1		3		E								
F						F						F								

2014/2015						2015/2016						2016/2017						Samlet for alle tre årene		
	Fra B	Fra C	Fra D	Fra E	Fra F		Fra B	Fra C	Fra D	Fra E	Fra F		Fra B	Fra C	Fra D	Fra E	Fra F	Gunst	Ugunst	Gunst/ugunst
JUS 241 Strafferett - 18 % (* mangler a)						JUS 241 Strafferett - 27 %						JUS 241 Strafferett - 27 %						125	58	2
Til A	1	3				Til A		1				Til A								
B	*	20	4	1		B		4	3			B		5	2					
C		*	14	2		C	1	19	25	5		C		18	14	2				
D		2	*			D		13	19	11		D		15	29	6				
E		2	6	*		E			2			E			11	2	2			
F		1	2	2	*	F						F				1	1			
JUS 242 Rettergang - 23 %						JUS 242 Rettergang - 30 %						JUS 242 Rettergang - 22 %						142	18	8
Til A						Til A		1				Til A		1						
B	1	8	5	1	1	B		13	3		1	B	2	2						
C		13	18	6	1	C		18	20	4	2	C	1	15	18	1				
D			15	10	3	D		6	23	10	2	D		1	24	5				
E			2	3	1	E			2	5	5	E			3	4				
F				1	2	F					2	F				2	1			
JUS 243 Alminnelig formuerett - 28 %						JUS 243 Alminnelig formuerett - 18 %						JUS 243 Alminnelig formuerett - 21 %						100	38	3
Til A	1	1				Til A						Til A								
B	1	5	4			B		2		1		B		6	3					
C		10	9	1		C		11	11	2	3	C		9	11	1				
D		7	17	3		D		2	19	8	4	D		2	10	10	2			
E		2	7	12	2	E			1	3	6	E			2	8	6			
F		1	2	9	21	F				1		F				2	6			
																		1268	366	3

[Tilbake til sakslisten](#)



Til: SU

Fra: Studieadministrasjonen

I sitt møte den 15. november 2017 uttalte SU seg til en sak om karakterkrav for JUS134-KINA. Emneansvarlige var bedt om å «vurdere om det kan gjøres unntak fra karakterkravet for studenter i gruppen «særlig tilknytning».

Emneansvarlige opprettholdt karakterkravet, og uttalte:

«Grunngjevinga for dette standpunktet er at det gjeld eit generelt krav om karakteren C i snitt for utveksling til Renmin University of China School of Law.»

SU sa til dette:

SU tar emneansvarliges standpunkt til etterretning.

SU ber samtidig studieadministrasjonen om en utredning av dette karakterkravet, herunder historikken bak det og hvordan det er begrunnet.

I det følgende gis det derfor en kort redegjørelse for karakterkravet.

Om bakgrunnen for karakterkrav knyttet til utveksling utenfor Europa generelt

Utteksling skjer normalt på 5. studieår, eventuelt etter fullført 3. studieår dersom studenten ønsker å bytte om på rekkefølgen på 4. og 5. studieår. For fakultetet er det viktig å formidle at utveksling er mulig for alle studenter, uavhengig av hvilke karakterer man har. Dette bidrar til å gjøre utveksling både tilgjengelig og attraktivt, og det klare budskapet om at utveksling er mulig for alle er trolig en medvirkende årsak til at fakultetet kan vise til særdeles høye utvekslingstall.

Selv om utveksling generelt er tilgjengelig og mulig for alle, er det gjennom noen av utvekslingsavtalene likevel et krav om at studentene må ha et bestemt karaktersnitt for å være kvalifisert til å utveksle til den aktuelle institusjonen.¹ I en del utvekslingsavtaler, og i alle avtaler utenfor Europa, er det stilt krav om at man må ha C i snitt. Det er enten fordi partneruniversitetet krever at studenter har slikt karakternivå for å kvalifisere til opptak, eller fordi fakultetet (og UiB generelt) har erfart at studenter bør ha et visst karakternivå for å kunne fullføre og bestå studier enten ved det bestemte universitetet eller utenfor Europa generelt. At utveksling utenfor Europa har strengere krav enn utveksling innenfor Europa har to årsaker: Gjennom avtalene utenfor Europa tas studentene i hovedsak opp til emner på master-/postgraduate nivå, mens gjennom avtaler i Europa uten bestemte karakterkrav tar studentene oftere emner på bachelornivå.² Videre vil studentene oftere møte en del *tilleggsutfordringer* som utvekslingsstudenter utenfor Europa, i form av forskjeller i samfunnsforhold, utdanningssystem, studiekultur og rettskultur. Generelt kan det sies at forskjellene blir større jo lengre bort fra Norge man reiser, og fakultetet og universitetet har derfor erfart at det er nødvendig at studenten har et visst faglig

¹ I Erasmus+ og Nordplus-programmene er det ikke bestemte krav til karaktersnitt, slik at utveksling er mulig og tilgjengelig for alle studenter. Men også innen Erasmus+ og Nordplus er det karakterer som avgjør hvem som får reise dersom det er konkurranse om plassene.

² Dette må ikke forstås slik at studentene *kun* tar emner på bachelornivå gjennom Erasmus+ og Nordplusprogrammet. Det varierer fra avtale til avtale hvilke emner som er tilgjengelige for studentene våre og hvilket nivå disse er på. Innen Nordplus (utveksling i Norden) er emnene i hovedsak på masternivå. Innen Erasmus+ programmet varierer det mere fra land til land, og fra institusjon til institusjon, hvilket nivå emnene som tilbys til utvekslingsstudenter er på.

nivå for å kunne takle kombinasjonen av studier og de utfordringene som følger et utvekslingsopphold utenfor Europa.

Det er viktig for fakultetet at studentene består eksamen under utvekslingsoppholdet sitt: *For det første* skal ikke studentene bli forsinket i sin studieprogresjon som følge av utvekslingsoppholdet. Dette er av betydning både for den enkelte student, og for at fakultetet og universitetet skal ivareta sitt samfunnsoppdrag som er å utdanne fremtidige jurister i løpet av fem år. *For det andre* reiser studentene ut som ambassadører både for fakultetet og for UiB, og det er viktig at vertsuniversitetene oppfatter studentene våre som faglig sterke.

Avtalen med Renmin University sier ikke noe om et bestemt karakterkrav, men det ble i dialogen frem mot signering av avtalen blitt uttrykt en forventning om at vi skal nominere «students of good academic standing». En slik generell forventning om «good academic standing» har fakultetet en langvarig og etablert praksis for å tolke som C i snitt.

Nærmere om behovet for karakterkrav knyttet til JUS134-Kina

Emnet JUS134-Kina er unikt ved at det tilbyr et kort utvekslingsopphold allerede på 3. studieår og således gir en «forsmak» på hvordan det er å være på utveksling. Siden de samme hensyn om at studentene skal lykkes og være gode ambassadører også gjelder for JUS134-Kina, har fakultetet valgt å praktisere det samme karakterkravet for deltakelse på JUS134-Kina som for annen utveksling utenfor Europa.

Selv om JUS134 og JUS134-Kina er sidestilte alternativ i masterprogrammet i rettsvitenskap, er det ingen «enkel» løsning å velge JUS134-Kina. JUS134-Kina er et kort, intensivt og krevende program, og studentene må tilpasse seg et annet land og en annen kultur samtidig som de skal følge undervisning og tilegne seg fagstoff på et fremmed språk. Kina er et land med samfunnsforhold og en rettskultur som ligger fjernt fra det norske. Fakultetet har derfor sett det som både hensiktsmessig og nødvendig at studentene har et visst karakternivå for at det ikke skal bli en uoverkommelig oppgave å tilegne seg kunnskap om kinesisk rett og kinesisk rettskultur samtidig som man på kort tid skal venne seg til en fremmed by i et fremmed land.

I tillegg kommer at studentene, i større grad enn medstudentene hjemme, er overlatt til seg selv når det gjelder å tilegne seg kunnskapen knyttet til norsk rettskultur. Også for å mestre denne oppgaven er det av betydning at studentene har et karaktersnitt som reflekterer et visst faglig nivå.

Ett av flere formål med opprettelsen av JUS134-Kina var et ønske om økt rekruttering til delstudier i utlandet generelt og til Kina spesielt. Det er nærliggende å anta at studenter som deltar på JUS134-KINA i løpet av 3. studieår vil ha langt bedre forutsetninger for å vurdere om de skal gjennomføre et lengre utvekslingsopphold til Kina i løpet av 5. studieår, og dersom studentene som tar JUS134-Kina senere skal være reelle kandidater for slik utveksling til Kina, er det en forutsetning at de har et karaktersnitt som oppfyller karakterkravet for utveksling til landet.

[Tilbake til sakslisten](#)

Sak 85/17

Evaluering av ordningen med seks timers skoleeksamen

Saksnotat til Studieutvalget

Viser til vedtak i Studieutvalget den 10. juni 2015, sak 48/15, der utvalget fattet slikt vedtak:

1. Eksamenstiden økes til seks timer for alle tre emnene på fjerde studieår; JUS241 Strafferett, JUS242 Rettergang og JUS243 Alminnelig formuerett med virkning fra studieåret 2015/2016.
2. Eksamenstiden økes til seks timer for JUS124 Tingsrett og JUS135 Rettsstat og menneskerettigheter med virkning fra studieåret 2015/2016.
3. Det innføres ikke ordgrense for besvarelsene.
4. Denne ordningen gjennomføres innenfor gjeldende økonomiske rammer.
5. Ordningen evalueres etter studieåret 2016/2017.

Det er vedtakets punkt 5 som følges opp i notatet her.

Bendik Tveiten Vigsnes og Veronica Ljosheim har gjennomført evalueringen.

Evaluering av sekstimes skoleeksamen høsten 2017

1.0 Bakgrunn	15
1.1 Fremgangsmåte for evaluering	15
2.0 Evaluering	16
2.1 De emneansvarliges erfaringer	16
2.1.1 Erfaring fra JUS124 Tingsrett	16
2.1.2 Erfaring fra JUS135 Rettsstat og menneskerettigheter	17
2.1.3 Erfaring fra JUS241 Strafferett	18
2.1.4 Erfaring fra JUS242 Rettergang	18
2.2 Tilbakemelding fra JSU	19
2.3 Studentenes erfaringer	20
2.4 Økonomiske hensyn	21
2.5 Oppmøte- og karakterstatistikk	22
3.0 Oppsummering	24

Vedlegg

- Studentevaluering
- Karakterstatistikk

1.0 Bakgrunn

Siden 2009 har fakultetet hatt fire timers eksamen på samtlige obligatoriske emner i rettsstudiet. Fire timers eksamen ble innført som ledd i et omfattende sparingstiltak for fakultetet. Ved innføringen ble Studieutvalget gitt mandat til å gjøre unntak fra hovedregelen om fire timers skoleeksamen for kurs med mer enn 10 studiepoeng. Siden den gang ble det rettet flere henvendelser fra emneansvarlige, først og fremst på større emner, om å øke eksamenstiden til seks timer. Hovedtrekkene i argumentasjonen var at firetimers eksamen ikke gav rom for å prøve bredden i de mer sammensatte emnene. Studentene argumenterte på sin side med at fire timers eksamen kunne oppleves som en skrivekonkurranse som ikke gav rom for dybde og refleksjon i besvarelsene.

I 2015 vedtok Studieutvalget derfor at sekstimers skoleeksamen skulle innføres som en prøveordning på følgende emner:

- JUS124 Tingsrett (13 sp)
- JUS135 Rettsstat og menneskerettigheter (15 sp)
- JUS241 Strafferett (20 sp)
- JUS242 Rettergang (20 sp)
- JUS243 Allmenn formuerett (20 sp)

Eksamensoppgavene skulle ikke utvides og den ekstra eksamenstiden skulle komme studentene til gode som ekstra tid til refleksjon og fordypning. Prøveordningen sammenfalt med innføring av digital skoleeksamen. Fra og med juni 2015 har alle skoleeksamener på obligatoriske emner vært digitale.

Det ble også vedtatt at ordningen skulle evalueres etter studieåret 2016/2017. Dette dokumentet er en oppfølging av dette punktet.

1.1 Fremgangsmåte for evaluering

Siden innføringen av prøveordningen har sin hovedbakgrunn i ønsker fra emneansvarlige og studenter, var det naturlig å hente inn erfaringer fra disse på hvordan ordningen har fungert. Vi tok tidlig kontakt med de emneansvarlige for de aktuelle emnene og ba dem gi tilbakemelding per e-post både på hvordan de selv har tilpasset seg ordningen gjennom utformingen av eksamensoppgavene, så vel som hvordan de opplever at ordningen har påvirket studentenes besvarelser.

For å få studentenes synspunkter på ordningen startet vi med et møte med Juridisk Studentutvalg (JSU). I etterkant av møtet skrev JSU et notat om deres synspunkt på overgangen til sekstimers eksamen i de aktuelle emnene. De laget også en enkel spørreundersøkelse som de annonserte på sin Facebookside. Etter å ha mottatt resultatet fra denne undersøkelsen som over 100 studenter svarte på, så vi at det var et behov for at fakultetet sendte ut en egen spørreundersøkelse. Vi laget derfor en undersøkelse med spørsmål som var mer direkte innrettet mot det vi konkret var ute etter å vite, som deretter ble sendt ut til studentene.

Ved innføringen av prøveordningen var også økonomi et sentralt hensyn. Det ble i Studieutvalget presisert at ordningen med sekstimers eksamen skulle gjennomføres innenfor gjeldende økonomiske rammer. Vi tok derfor kontakt med økonomiansvarlig ved fakultetet for å forhøre oss litt rundt de økonomiske konsekvensene av å øke eksamen fra fire til seks timer, og en oppsummering av dette er inkludert i rapporten.

Til slutt hentet vi inn karakterstatistikker fra de ulike emnene, samt statistikk på hvor mange som tok kontinuasjonseksamen. Vi tok da utgangspunkt i statistikken fra før og etter ordningen ble innført. Dette var for å se om ordningen hadde noen målbar effekt på studentenes prestasjoner.

2.0 Evaluering

2.1 De emneansvarliges erfaringer

Vi sendte den 16.10.17 ut en kortfattet mail med følgende spørsmål:

«1. Har dere merket noen positive effekter på studentenes prestasjoner etter overgangen?

2. Har dere merket noen negative effekter på studentenes prestasjoner etter overgangen?

3. Opplever dere at sekstimers eksamen utnyttes til mer dybde og refleksjon?

4. Har oppgavene dere gir til eksamen endret karakter?

5. Har oppgavene dere gir til eksamen endret omfang?

Til slutt: Vil du gi uttrykk for en samlet vurdering i overgangen fra fire til seks-timers eksamen i ditt emne?»

Oppsummert

Samtlige (med unntak av JUS243 Allmenn formuerett) svarte innen fristen og deres svar blir gjengitt under.

Samlet sett er inntrykket fra de emneansvarlige gjennomgående positivt. Selv om de ikke med sikkerhet kan fastslå at besvarelsene har blitt atskillig bedre, synes samtlige å mene at de ser tendenser til at innholdet i besvarelsene har endret seg. De mener nå å se færre tilfeller av studenter som kommer i tidsnød og eksempelvis fyller ut de siste oppgavene i stikkordsform. Studentene får nå tid til å sette seg grundig inn i oppgaveteksten og dermed disponere svarene sine bedre enn før. Elementet av skrivekonkurranse er i så måte blitt mindre fremtredende. Resultatet blir mer komplette besvarelser der studentene får vist mer refleksjon og dybde i resonnementene sine.

De emneansvarlige er også tydelige på at de ikke har endret omfanget på oppgavene. I den grad omfanget er endret så er det i så fall kun for å gi rom for mer reflekterte drøftelser og dermed få mer nyanserte oppgavesvar.

Samtlige er også positive til at ordningen videreføres.

2.1.1 Erfaring fra JUS124 Tingsrett

Hei,

1. Det er vanskeleg å merke læringseffektane av ein avsluttande eksamen.

2. Tilsvarende som over.

3. Ved utarbeiding av eksamensoppgåve meiner eg ein kan leggje opp til diskusjonar som krev noko meir tid til djupne, refleksjon og metode, sjølv om det har vore eit uttrykt mål å ikkje lage meir OMFATTANDE oppgåver. Det viktige er at meir tid på eksamensdagen, kan gi

meir gjennomtenkte og strukturerte oppgavesvar.

4. Oppgåvene er ikkje endra vesentleg (og kanskje ikkje merkbar i det heile), men som nemnt meiner eg at ein no kan lage spørsmål som opnar for litt meir tid til refleksjon.

5. Det er ikkje lagt opp til fleire drøftingar eller spørsmål, men kanskje eit par fleire moment til faktum for å få litt meir nyanserte oppgavesvar.

Dette er likevel marginalt.

Samla vurdering:

Den viktigaste effekten er nok at færre misforstår spørsmål og bommar på faktum osv.

Studentane får betre tid til å lese oppgåveteksten grundig, og tid til å disponere oppgavesvaret. Dermed unngår ein nok nokre av dei heilt svake oppgavesvara.

Studentar har også gitt positive tilbakemeldingar på at dei opplever å ha betre tid, og mindre stress i sjølve eksamenssituasjonen.

Dei opplever at dei i større grad får vist fram alt dei kan om dei spørsmåla som blir stilt.

Dette har nok også samanheng med at vi i same periode har gått over til å skrive eksamen på pc.

Eg har ikkje merka meg nokon negative effektar av lengre tid på eksamen.

Det er vanskeleg å seie klart kva for verknad lengre eksamenstid eventuelt kan ha å seie for evalueringa. Ved at alle får høve til å levere meir gjennomtenkte oppgavesvar, har nok også alle oppgavesvara blitt litt betre.

Noko av dette skuldast nok også at vi har gått over til at studentane kan bruke pc.

Eg trur likevel at betre tid på eksamen, kan gjere det litt lettare å bruke heile skalaen av karakterane.

Dei beste oppgåve er veldig gode, medan dei svakaste skil seg klart frå resten.

I tingsrett er det framleis ei stor samling av oppgaver kring C.

Ein skulle tru at ein var sikrare på at karakteren som blir gitt er meir "korrekt" ved eit noko breiare grunnlag for evaluering, men det er framleis mange studentar som får endra karakter etter klage.

Ingunn

2.1.2 Erfaring fra JUS135 Rettsstat og menneskerettigheter

Her kommer mitt inntrykk i kortform:

1) Studentenes prestasjoner er jevnt over bedre etter overgangen til sekstimerseksamen. Besvarelsene bærer i større grad preg av selvstendighet og refleksjon. Det er nærliggende å anta at dette har sammenheng med at man har hatt bedre tid til å tenke seg om. Selv om sekstimersoppgaven er noe mer omfattende enn den tidligere firetimers, er den av samme karakter og søkes utarbeidet slik at det skal være bedre tid til å håndtere de spørsmål den reiser.

2) Jeg har ikke registrert noen negative effekter på studentenes prestasjoner.

3-5) Se 1 ovenfor.

Jeg er, som det fremgår, positiv til overgangen til sekstimerseksamen og anbefaler at ordningen fortsettes.

Jørgen Aall

2.1.3 Erfaring fra JUS241 Strafferett

Svara nedanfor er gjevne på bakgrunn av inntrykk frå nivåkontrollen, som naturleg nok inneber eit avgrensa tilfang av oppgåver i samanhengen.

1. Har dere merket noen positive effekter på studentenes prestasjoner etter overgangen?

I noko grad kan det synes som der er tendensar til meir inngåande drøftingar, og færre svært uryddige oppgavesvar.

2. Har dere merket noen negative effekter på studentenes prestasjoner etter overgangen?

Nei

3. Opplever dere at sekstimers eksamen utnyttes til mer dybde og refleksjon?

Jf. svar på spørsmål 1, sett saman med svar på spørsmål 4.

4. Har oppgavene dere gir til eksamen endret karakter?

Dette spørsmålet er vanskeleg. Etter omlegginga til seks-timers eksamen, var det nærliggande å bygge inn oppgavespørsmål som i større grad inviterte til sjølvstendige drøftingar og svar. Dette overlappa likevel i stor grad med dei store utfordringane som har følgd med særleg blind klagesensur. Ei orientering mot oppgavespørsmål som inviterte til refleksjon og sjølvstendige drøftingar og svar krev større grad av skjønn frå sensor si side. Dermed vart denne orienteringa eit problem i møte med erfaringar om større karakterendringar frå sensur til klage. I lys av det har ambisjonen om oppgåver som i større grad stod opent for ulike tilnærmingar vore dempa ned att. Det er uheldig, men ein naudsynt konsekvens av slik sensursystemet diverre fungerer i dag.

5. Har oppgavene dere gir til eksamen endret omfang?

Ambisjonen på JUS241 har vore å ha same omfang på eksamensoppgåvene som tidlegare, og i alle fall ikkje auke omfanget. Det trur eg vi har klart i relativt stor grad.

Til slutt: Vil du gi uttrykk for en samlet vurdering i overgangen fra fire til seks-timers eksamen i ditt emne?

Eg meiner at overgangen til seks-timers eksamen har vore eit gode, og at ordninga bør oppretthaldast.

2.1.4 Erfaring fra JUS242 Rettergang

Hei,

Ettersom det er jeg som har hatt ansvaret for sensuren av det meste av eksamener etter at vi la om til 6-timers eksamen i rettergang, svarer jeg på vegne av rettergangsemnet:

1. Har dere merket noen positive effekter på studentenes prestasjoner etter overgangen?

Det er vanskelig å hevde at nivået generelt sett har blitt lavere eller høyere som følge av omleggingen, men jeg mener å ha sett en nedgang i antallet besvarelser som åpenbart har vært preget av tidsnød. Jeg mener å se at det er færre studenter enn før som f.eks. skriver godt om store deler av oppgaven og så bare

har levert stikkord på andre deler av oppgaven. Og selv om man kanskje ikke kan si at nivået på besvarelsene har gått opp eller ned, mener jeg at det har blitt litt enklere å vurdere hvor godt nivået til den enkelte student er ettersom man får færre "halvferdige" besvarelser.

2. Har dere merket noen negative effekter på studentenes prestasjoner etter overgangen?

Se forrige

3. Opplever dere at sekstimers eksamen utnyttes til mer dybde og refleksjon?

Også dette er det vanskelig å gi noe klart svar på, men det følger vel et stykke på vei av svaret under spørsmål 1 at studentene trolig har fått mindre tidsnød og da er det godt mulig at noen studenter har fått litt mer tid til å tenke seg om på eksamensbordet.

4. Har oppgavene dere gir til eksamen endret karakter?

Nei, det mener jeg at de ikke har. Vi gir stort sett praktikumsoppgaver, og vi tester alltid studentene i både sivilprosess og straffeprosess (oftest som to separate deler av oppgaven).

5. Har oppgavene dere gir til eksamen endret omfang?

Vi har forsøkt å være bevisste på at de to ekstra timene skal brukes til å få bedre tid til å svare på oppgaven. Vi har dermed forsøkt å gi oppgaver med samme omfang som før. Det er mulig at oppgavene likevel har blitt ørlite mer omfattende, men økningen tilsvarer i så fall atskillig mindre enn to timers arbeid.

Beste hilsen

Magne

2.2 Tilbakemelding fra JSU

Kort oppsummert

Vi i Juridisk Studentutvalg diskuterte seks timers skoleeksamen på ordinært styremøte onsdag 27. september '17. Der fant vi det lurt å innhente studentenes syn gjennom en spørreundersøkelse på Facebooksiden vår - annonsert under vaffelfredag 29. september. Ellers var de aller fleste av oss enige om at seks timers skoleeksamen er ønskelig i flere fag, men da under den svært viktige forutsetning at oppgavens omfang forblir som under fire timers skoleeksamen; studentene skal altså gis bedre tid til å reflektere over de problemstillingene som besvares, og til å disponere stoffet.

Argumenter for seks timers skoleeksamen

Økonomihensynet har mistet noe av sin opprinnelige vekt

Slik vi tolker de ulike sakspapirene, står særlig økonomihensyn bak gjeldende ordning med fire timers skoleeksamen. Eksamenssituasjonen i dag er imidlertid en annen enn den som trigget innsparringsvedtaket i 2009; maskinskrevne besvarelser er lettere å lese enn håndskrevne besvarelser, og dette må gjenspeiles i honorarsats for sensur. Dessuten er vi av den oppfatning at fakultetet har bedre økonomi i dag enn i 2009. Følgelig mener vi at ovenfor nevnte økonomihensyn har mistet noe av sin opprinnelige vekt.

Fire timers eksamen skaper skrivekonkurranse uten resonnementer og fordypninger

I de aller fleste fag får studentene en oppgavetekst over flere sider med en rekke anførsler som må drøftes i besvarelsen. Vår erfaring er at studentene skriver rundt 4000 ord, dvs. ca. 1000 ord i timen, ca. 17 ord i minuttet. Og jo mer tid de bruker på å tenke gjennom oppgaveteksten, jo verre blir skrivepresset. Dette fører etter vår mening til at studentene hopper over gjerdet der det er lavest og "safer" seg gjennom anførslene; de har altså ikke tid for selvstendige resonnementer og fordypninger.

Fire timers eksamen går urimelig hardt ut over studenter med eksamensangst

Alle studenter gruer seg til eksamensdagen. For noen blir denne følelsen såpass overveldende at de presterer under både evne og vilje. Sentralt bak denne eksamensangsten står følelsen av at hvert minutt teller; at hver lille time-out trekker karakteren stadig raskere ned. I så måte tror og håper vi at seks timers skoleeksamen vil gi studenter mer tid til å håndtere eksamensangsten.

Veien videre: Studentenes rolle i oppgaveutvalget

Dersom fakultetet velger å innføre seks timers skoleeksamen i flere fag, må vi igjen understreke viktigheten av at oppgavens omfang forblir som under fire timers skoleeksamen; hvis ikke forvitrer jo våre argumenter i punkt 2.2. og 2.3. Som påpekt i de ulike sakspapirene, har studentenes rolle i oppgaveutvalget stor betydning. For det første må de påse at alle anførsler kan gis fullverdig behandling på fire timer. For det andre må de påse at alle anførsler gjenspeiler kursets sentrale innhold; eksamen skal ikke bli en konkurranse om å pugge flest Høyesterettsdommer, lese flest petitavsnitt eller resitere karest forelesers egen oppfatning.

Til slutt vil vi takke fakultetet for interessen i vårt syn på saken,

Mvh. 3.- og 4. studieårsansvarlig, på vegne av hele Juridisk Studentutvalg.

1. oktober '17, Håvard Njølstad, Julie Vernø, Jørgen Talsnes og Lise Carlsen

2.3 Studentenes erfaringer

For å hente inn studentenes erfaring med sekstimers eksamen, sendte fakultetet ut en spørreundersøkelse på e-post til alle studentene som sist tok eksamen i JUS124, JUS135 og JUS243. Svarprosenten var på 43 %. Et stort flertall av respondentene ønsker å beholde sekstimers eksamen i de aktuelle emnene. Det er imidlertid mange som mener at kursansvarlig har laget en større eksamensoppgave enn vanlig, og at litt av poenget dermed forsvinner. For studentene er det veldig viktig at omfanget på eksamensoppgavene ikke må utvides dersom ordningen med sekstimers eksamen skal videreføres.

Resultatet av spørreundersøkelsen er vedlagt, og det anbefales å lese gjennom alle friktestkommentarene fra studentene som ligger nederst i rapporten. Flere detaljer kan hentes ut ved å kontakte Veronica Ljosheim.

Hovedfunn fra undersøkelsen:

- På JUS124 synes 81 % at eksamen i dette emnet bør fortsette å være på seks timer fremover, mens 11 % er uenige. På JUS135 synes også 81 % at eksamen bør fortsette å være på seks timer fremover, mens 14 % er uenige. På JUS243 mener 79 % at eksamen bør fortsette å være på seks timer, mens 12 % er uenige.

- 76 % av studentene er enige eller nokså enige i at firetimers eksamen gir en sterk følelse av tidspress. Blant studenter med eksamensangst er det flere som er enige i dette enn blant studenter som ikke opplever eksamensangst i samme grad.
- De fleste opplevde ikke like mye tidspress på sekstimers eksamen i JUS124 og JUS135, og de følte seg mindre nervøse. På JUS243 var det imidlertid flere som følte på et større tidspress enn de er vant med fra firetimers eksamen, og det var bare 30 % som følte seg mindre nervøse.
- Ca. en tredjedel av studentene mener at firetimers skoleeksamen vanligvis er tilstrekkelig til å besvare eksamensoppgaven på en god måte, mens 56 % er uenige i dette. Når det gjelder de aktuelle emnene synes imidlertid de fleste studentene at fire timer ikke ville vært tilstrekkelig til å besvare eksamen på en god måte. I JUS124 var 18 % enige i at fire timer ville vært nok, mens 69 % var uenige. I JUS135 var også 18 % enige, mens 72 % var uenige. I JUS243 var 17 % enige og 76 % uenige.
- 71 % er enige med JSU i at firetimers eksamen gir lite rom for resonnementer og fordypninger. På spørsmål om sekstimers eksamen i de aktuelle emnene ga bedre rom for resonnementer og fordypninger varierer svarene fra emne til emne. På JUS124 var 72 % enige i dette, og bare 11 % uenige. På JUS135 var 62 % enige og 24 % uenige. På JUS243 var 56 % enige og 30 % uenige.
- Som nevnt er det svært viktig for studentene at omfanget på eksamensoppgaven ikke økes tilsvarende to timer med lengre tid. Fritekstkommentarene i undersøkelsen viser imidlertid at mange ikke synes at kursansvarlig har forholdt seg til dette. På JUS124 var 74 % enige i at omfanget av eksamensoppgaven var passelig for en sekstimers eksamen. På JUS135 var 61 % enige, mens bare 55 % var enige i dette på JUS243.
- Økt prestasjonspress har blitt trukket frem som et argument *mot* en økning i eksamenstiden. 30 % av studentene sier seg enige i at sekstimers eksamen vil føre til høyere prestasjonspress, mens 49 % er uenige.
- Et annet argument mot økning av eksamenstiden er at det er vanskelig å holde konsentrasjonen oppe i seks timer. 37 % av respondentene er enige i denne påstanden, mens 52 % er uenige. På firetimers eksamen er det bare 13 % som synes det er vanskelig å holde konsentrasjonen oppe.
- Et høyt karakterpress blant jusstudentene er et gjengående tema på fakultetet, så i undersøkelsen var det også med et spørsmål om dette. 60 % av respondentene er enige i at det ikke spiller noen rolle om eksamen er på fire eller sekst timer for karakterpresset sin del, og 24 % er uenige.

2.4 Økonomiske hensyn

For å avdekke om ordningen med sekstimers eksamen har påført fakultetet økte kostnader, rettet vi en henvendelse til de økonomiansvarlige ved fakultetet. Svaret fra dem var at de ikke kunne se at overgangen har gitt fakultetet økte kostnader. De skrev at våre kostnader til utarbeidelse av eksamensoppgaven er like store enten det er fire eller seks timers eksamen, siden SU-vedtaket fastholdt at sensorhonoreringen for prøveordningen skulle være den samme. Tilsvarende er også kostnadene til sensur likelydende. De avsluttet med å poengtere at eksamensvakter og lokaler vil koste mer ved sekstimers eksamen. Fakultetet internfaktureres for kostnader til eksamen fra Studieadministrativ avdeling, men dette har foreløpig ikke medført økte kostnader..

Ordningen har altså ikke medført økte kostnader for fakultetet sin del. Omleggingen har heller ikke ført til endringer for administrasjonen; jobben er den samme uansett om det er fire- eller sekstimers eksamen.

2.5 Oppmøte- og karakterstatistikk

Vi viser til vedlagte oppmøte- og karakterstatistikk. For å best mulig belyse hvorvidt det forelå noe målbart avvik i resultatene før og etter sekstimers eksamen ble innført, ble det besluttet å hente inn to statistikker fra hvert emne. For spørsmål om statistikkene kan Bendik Vigsnes kontaktes.

I tillegg til karakterstatistikk har vi undersøkt om antallet som møtte opp til eksamen har endret seg, og om overgangen til sekstimers eksamen har gjort noe utslag på antallet oppmeldte til kontinuasjonseksamen i de respektive emnene. Kontinuasjonseksamen er normalt bare åpen for studenter som enten (1) har strøket til ordinær eksamen eller (2) har unnlatt å møte/har avbrutt eksamen. Vi var særlig interessert i tallene på studenter som har unnlatt å møte eller trukket seg, da dette vil kunne gi indikasjoner på om studentene har gruet seg til eksamen eller opplevd økt stress under arbeidet med den. Vi hentet da inn statistikk på det totale antallet som var meldt til kontinuasjonseksamen og trakk fra antallet som var meldt fordi de strøk til ordinær eksamen. Det må imidlertid tas høyde for at enkelte studenter kan, på særskilte vilkår, få tilgang til disse eksamenene selv om de ikke hører til en av de to overnevnte kategoriene. Det er imidlertid i så fall snakk om et fåtall studenter som ikke vil ha noe nevneverdig utslag på statistikken.

I JUS124 Tingsrett var det 362 oppmeldte kandidater i 2014. Av disse var det 292 som møtte til eksamen (81 %). I 2016 var det 371 oppmeldte og 309 registrerte besvarelser (83 %). Vi ser altså en liten økning i leverte besvarelser etter innføringen av sekstimers eksamen, selv om dette selvsagt kan skyldes andre grunner. Av de 292 som møtte til eksamen i 2014, var det totalt 48 kandidater (16 %) som var meldt til kontinuasjonseksamen samme år. Av disse var det 1 som skyldtes stryk og 39 som skyldtes avbrudd av eksamen. Dette tallet sank noe i 2016 der det var 47 oppmeldte kandidater (13 %), hvorav 10 skyldtes stryk og 29 skyldtes avbrudd av eksamen.

For JUS135 Rettsstat og menneskerettigheter var det i 2015 333 oppmeldte kandidater, hvorav 296 møtte (89 %). I 2016 var det 326 oppmeldte og 266 som møtte (82 %). Her er forskjellen noe større. Antallet registrerte oppmeldte er tilnærmet likt, mens antallet som unnlot å møte i 2016 er nesten det dobbelte av antallet som unnlot å møte i 2015. Av de fremmøtte i 2015 var det 24 kandidater (8 %) som var meldt til kontinuasjonseksamen. Av disse var det kun 5 som skyldtes avbrudd av eksamen og ingen som skyldtes stryk. Dette tallet steg noe i 2016 hvor 39 stk. (14 %) var meldt til kontinuasjonseksamen. Av disse var det kun 1 som skyldtes stryk og 21 som skyldtes avbrudd av eksamen. Her har altså utviklingen gått motsatt vei.

I JUS241 Strafferett var det 467 registrerte oppmeldinger og 417 registrerte besvarelser i 2014 (89 %). I 2015 var det 448 oppmeldte og 387 registrerte besvarelser (89 %). Her var det altså ingen merkbar forskjell. 50 kandidater unnlot å møte i 2014, mens 61 unnlot å møte i 2015, men prosenten er som vi ser den samme. Vi ser en marginal økning i antall som avbrøt eksamen. Mens det var 43 stk. (10, 3 %) meldt til kontinuasjonseksamen i 2014 (hvorav ingen skyldtes avbrudd og kun 3 skyldtes stryk) var det 40 stk. (10, 3 %) meldt til kontinuasjonseksamen i 2015, hvorav 9 av disse skyldtes avbrudd av eksamen og kun 1 skyldtes stryk.

For JUS242 Rettergang var det heller ingen dramatiske forskjeller, men vi ser en liten økning i antallet som møtte til eksamen i 2016. Mens det var registrert 518 oppmeldinger i 2015 var det kun 377 som møtte (73 %). I 2016 var det 515 registrerte oppmeldinger og 393 som møtte (76 %). Det var altså 16 flere kandidater som møtte til eksamen i 2016. Vi ser også en nedgang i antall som avbrøt eksamen. Mens 107 (28, 3 %) var meldt til kontinuasjonseksamen i 2015 (27 av disse pga. stryk), var det kun 30 som skyldtes

avbrudd av eksamen. I 2016 var dette tallet sunket til 82 (20, 8 %), hvorav 23 skyldtes stryk og kun 21 skyldtes avbrudd av eksamen.

I JUS243 Allmenn formuerett var det ingen endring i selve antallet. Her var det 519 registrerte oppmeldinger i 2015 og kun 418 kandidater som møtte (81 %). I 2016 var det 509 registrerte oppmeldinger og 409 som møtte opp (80 %). I begge tilfeller var det altså en differanse på 100 mellom antallet registrerte og antallet som faktisk møtte. Videre var 97 (23 %) oppmeldt til kontinuasjonseksamen til våren 2015. Av disse var det kun 15 som skyldtes avbrudd mens hele 65 skyldtes stryk. I 2016 var det 78 (19 %) oppmeldte, hvorav kun 18 skyldtes avbrudd.

På bakgrunn av disse tallene er det altså ingen konkrete holdepunkter for at innføringen av sekstimers eksamen har hatt stor betydning for oppmøteprosenten og dermed muligens også «frivillige» oppmeldinger til kontinuasjonseksamen. Vi må også ta høyde for at antallet registrerte kandidater også kan omfatte studenter som ønsker gjentak og som senere ombestemmer seg.

Vi ser heller ikke at innføringen har gitt nevneverdig utslag på antallet som er meldt til kontinuasjonseksamen. Antallet som avbryter eksamen varierer noe fra emne til emne og enkelte små positive utviklinger kan spores, eksempelvis i JUS242 Rettergang. I de øvrige emnene på 4. studieår har antallet som avbryter eksamen gått opp marginalt, mens det totale antallet av oppmeldinger til kontinuasjonseksamen har gått ned på alle tre emnene. På JUS124 Tingsrett var det ingen vesentlige endringer, og på JUS135 Rettsstat og menneskerettigheter hadde antallet som avbrøt eksamen økt etter at sekstimers eksamen ble innført.

Selve karakterstatistikken viser heller ingen merkbare avvik fra før og etter sekstimers eksamen ble innført. Noen avvik forekommer naturlig nok, men de fleste av disse var innenfor retningslinjene fastsatt i «Instruks om oppgavegjeving og sensur»³. Både på JUS124 Tingsrett og JUS135 Rettsstat og menneskerettigheter var det ingen nevneverdige avvik å melde. Det var heller ingen markante forskjeller på karakterfordelingen i JUS242 Rettergang.

For JUS243 Allmenn formuerett var ulikhetene noe større. Både eksamen i 2015 og 2016 ble gjennomført digitalt. Det var totalt 418 kandidater som møtte til eksamen i vårsemesteret 2015. Av disse var det 28 stk. som fikk A (6,7 %) mens 63 fikk B (15,1 %). I vårsemesteret 2016 var det totalt 409 kandidater som møtte og av disse var det kun 14 (3,4 %) som fikk A. Antall kandidater som fikk B var noe høyere i 2016 og det samme var antallet som fikk C. Antallet D og E besvarelser var noenlunde likt. Om dette skyldes overgangen til sekstimers eksamen er vanskelig å si sikkert, men oppsvinget i antallet B og C besvarelser kan i det minste gi indikasjoner på at sekstimers eksamen har gitt flere studenter mulighet til å løfte sine besvarelser opp et nivå eller to.

Det var også et avvik i karakterstatistikken for JUS241 Strafferett, men her gikk resultatene motsatt vei. Mens 41 av totalt 417 kandidater (10 %) fikk A i 2014, var det 23 av totalt 387 (6 %) som fikk A i 2015. Tilsvarende ble 120 besvarelser (29 %) vurdert til B i 2014, mens i 2015 var dette tallet sunket til 69 (18 %). I begge tilfeller representerte dette avvik fra den veiledende prosentgrensen i instruksen. På begge eksamener fikk 158 kandidater karakteren C. Dette utgjorde 37,9 % i 2014 og 40,8 % i 2015. Antall D, E og F besvarelser var innenfor de veiledende retningslinjene i begge tilfeller. Nøyaktig hva dette avviket skyldes er vanskelig å si sikkert. Som for JUS243 Allmenn formuerett kan det sprikende resultatet like gjerne skyldes vanskelighetsgraden på selve oppgaven, noe tilbakemeldingene fra studentene kan tyde på.

³ Se <http://www.uib.no/jur/22792/instruks-om-oppg%C3%A5vegjeving-og-sensur>

Samlet sett er det ikke holdepunkter for å si at overgangen fra fire til sekstimers eksamen har gitt nevneverdige målbare effekter på studentenes prestasjoner. Karakterfordelingen er fremdeles noenlunde lik. Det er noen små endringer i forskjellene på antall som er registrert til eksamen og antallet som faktisk møter, samtidig som det også er noen forskjeller i antallet som avbryter eksamen. Dette kan imidlertid like gjerne skyldes variasjoner i vanskelighetsgraden på eksamen og andre forhold. Derimot kan effekten fremdeles være målbar på hvordan studentene og de emneansvarlige oppfatter overgangen.

3.0 Oppsummering

- Samtlige emneansvarlige som har svart på evalueringen er positive til at ordningen videreføres.
- JSU mener at seks timers skoleeksamen er ønskelig i flere emner, men da under den svært viktige forutsetning at oppgavens omfang forblir som under fire timers skoleeksamen; studentene skal altså gis bedre tid til å reflektere over de problemstillingene som besvares, og til å disponere stoffet.
- Studentene som besvarte spørreundersøkelsen er i stor grad enig med JSU. Et stort flertall av respondentene ønsker å beholde sekstimers eksamen i de aktuelle emnene. Det er imidlertid mange som mener at kursansvarlig har laget større eksamensoppgave enn vanlig, og at litt av poenget dermed forsvinner. For studentene er det veldig viktig at omfanget på eksamensoppgavene ikke må utvides dersom det skal fortsettes med sekstimers eksamen.
- De emneansvarlige er tydelige på at omfanget på oppgaven ikke er endret, men studentene er altså ikke enige i dette (særlig studentene på JUS243).
- Ordningen med sekstimers eksamen har ikke medført økte kostnader for fakultetet.
- Karakterstatistikken viser gjennomgående ingen merkbare avvik fra før og etter sekstimers eksamen ble innført.
- Vi ser heller ikke at innføringen har gitt nevneverdig utslag på antallet som er meldt til kontinuasjonseksamen.

16/11/2017

Veronica Ljosheim og Bendik Vigsnes

Vedlegg 1: Evaluering av sekstimers skoleeksamen høsten 2017: Resultat av spørreundersøkelse til studentene

Innledning

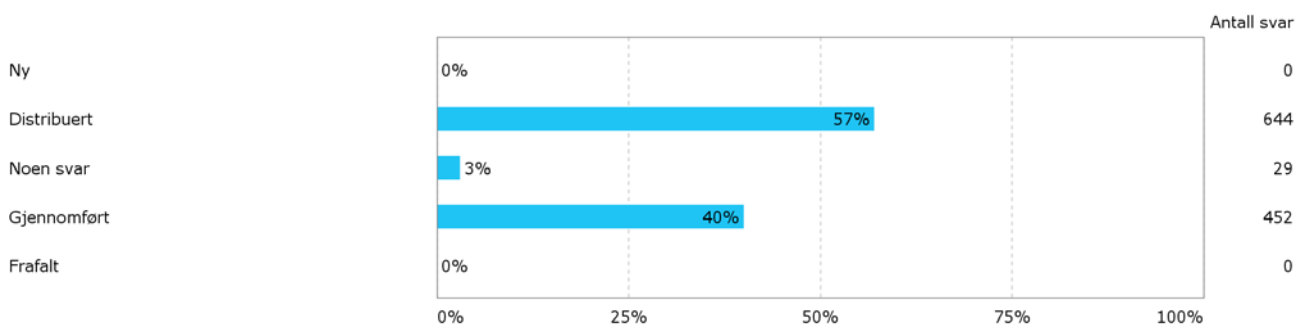
I evalueringen av sekstimers skoleeksamen er studentene sine erfaringer viktig. Det ble derfor sendt ut en spørreundersøkelse på e-post til alle studentene som sist tok eksamen i JUS124, JUS135 og JUS243 (både ordinær eksamen og kontinuasjonseksamen). Undersøkelsen består i hovedsak av ulike påstander studentene ble bedt om å si seg enig eller uenig i. Påstandene er basert på de faktorene som var avgjørende for at fakultetet valgte å teste ut sekstimers eksamen i de utvalgte emnene, JSU sitt notat og JSU sin forundersøkelse⁴.

Spørreundersøkelsen ble sendt til 1125 studenter, hvor 452 studenter svarte på hele undersøkelsen. 29 studenter svarte på deler av den. Dette gir en svarprosent på 43 prosent.

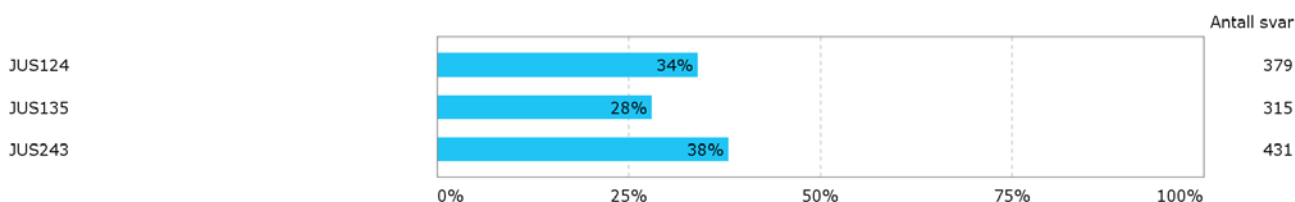
De overordnede spørsmålene vi ønsket å få besvart i undersøkelsen var:

- Er studentmassen enig med JSU i at firetimers eksamen skaper en skrivekonkurranse uten resonnementer og fordypninger?
- Går firetimers eksamen urimelig hardt utover studenter med eksamensangst?
- Mener du studentene at sekstimers eksamen vil føre til høyere prestasjonspress?
- Mener studentene at sekstimers eksamen i de aktuelle emnene bør videreføres?

Samlet status



Respondentene fordelt på eksamen:



⁴ I forbindelse med evaluering av sekstimers eksamen ble JSU bedt om å samle sine meninger om eksamensformen i et notat. I den anledning sendte de også ut en forundersøkelse til studentene på Facebook som er brukt som utgangspunkt for spørreundersøkelsen fakultetet har sendt til studentene.

Resultat

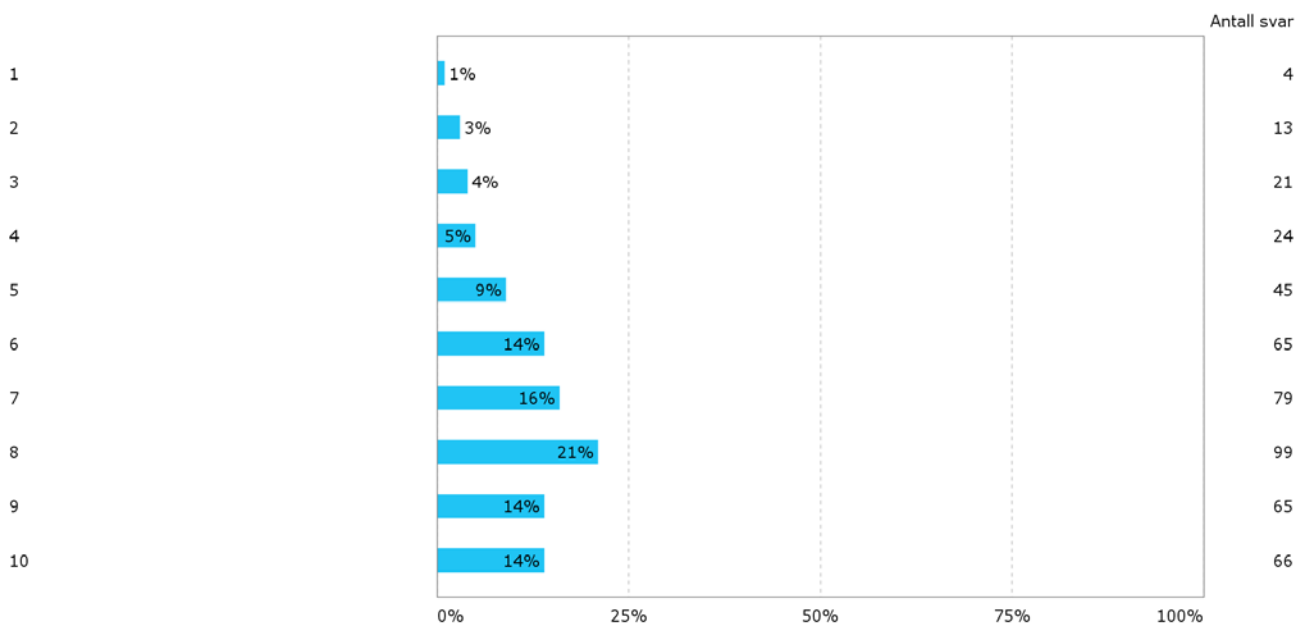
Eksamensformens betydning for studenter med eksamensangst

JSU mener at firetimers skoleeksamen går hardt utover studenter med eksamensangst, og de håper at sekstimers eksamen vil gi studentene mer tid til å håndtere angsten. På bakgrunn av dette ønsket vi i undersøkelsen å finne ut om svarene fra studenter med eksamensangst skiller seg fra svarene til studenter som ikke opplever eksamensangst. For å fange opp studenter med eksamensangst ble studentene først spurt om hvor mye de gruer seg til eksamen på en skala fra 1 til 10. Deretter ble de spurt om de ofte opplever at følelsen av nervøsitet gjør at de presterer under evne og vilje. De respondentene som blir definert med eksamensangst er de som har svart 6 eller høyere på hvor mye de generelt gruer seg til eksamen, OG har svart at de er helt enig eller nokså enig i at de ofte opplever at følelsen av nervøsitet gjør at de presterer under evne og vilje. Totalt gjelder det 242 studenter som svarte på undersøkelsen, det vil si hele 50 prosent av respondentene. De respondentene som blir definert til *ikke* å ha eksamensangst er de som har svart 5 eller lavere på hvor mye de generelt gruer seg til eksamen, OG har svart enten «verken enig eller uenig», «nokså uenig» eller «helt uenig» i at de ofte opplever at følelsen av nervøsitet gjør at de presterer under evne og vilje. Totalt gjelder det 72 studenter som svarte på undersøkelsen, det vil si 15 prosent av respondentene.

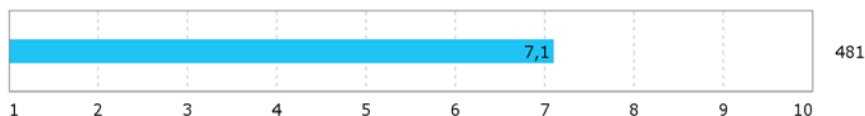
Dette er selvfølgelig bare en grovsortering, men det gir likevel et godt utgangspunkt for å undersøke om det er noen forskjeller blant de studentene som gruer seg mest og minst til eksamen.

Undersøkelsen viser at mange studenter gruer seg mye til eksamen. Gjennomsnittlig har studentene svart 7,1 på en skala fra 1 til 10. Over halvparten av studentene (58 %) har svart «helt enig» eller «nokså enig» på spørsmålet om nervøsitet på eksamensdagen gjør at de presterer under evne og vilje.

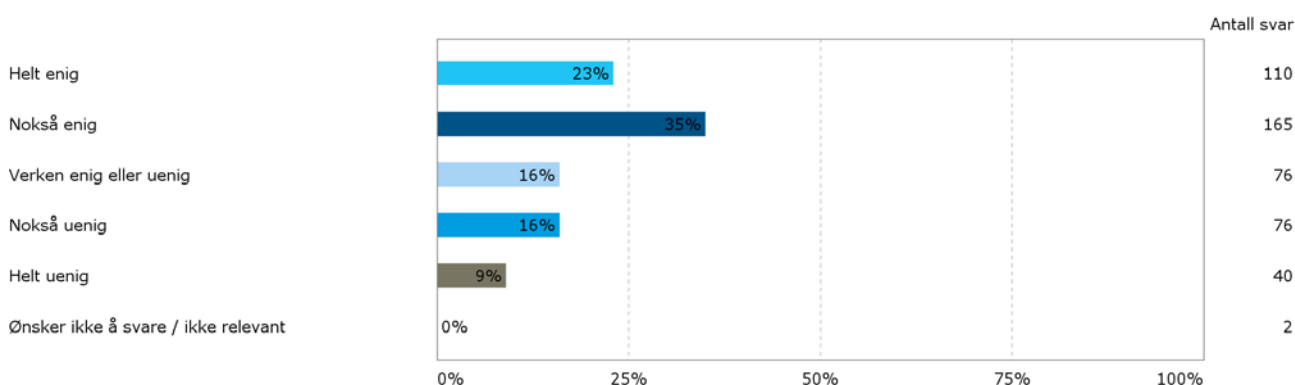
Hvor mye gruer du deg generelt til eksamen på en skala fra 1-10?



Hvor mye gruer du deg generelt til eksamen på en skala fra 1-10?



Jeg opplever ofte at nervøsitet på eksamensdagen gjør at jeg presterer under evne og vilje.

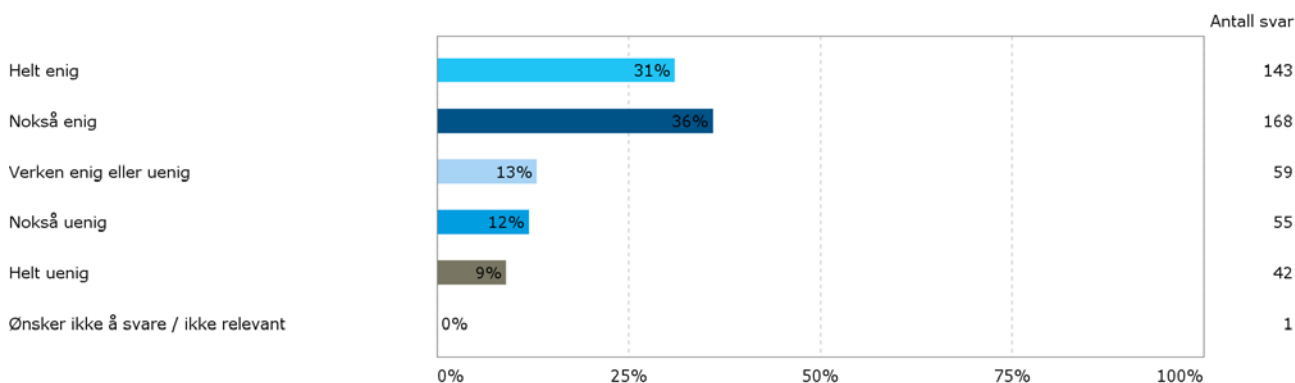


Tidspress og nervøsitet

JSU mener at tidspress på eksamen er en avgjørende faktor for at studentene blir nervøse på eksamen, og at sekstimers eksamen vil hjelpe på dette. De mener også at firetimers eksamen skaper en skrivekonkurranse uten resonnementer og fordypninger. I undersøkelsen undersøkte vi om JSU har støtte for dette blant studentene.

Blant respondentene som helhet er 67 % enige i at følelsen av tidspress er en avgjørende årsak til at de blir nervøse. Blant studentene definert med eksamensangst er tallet 76 %. Flertallet er altså enige i at tidspress er en viktig årsak til at man blir nervøs på eksamen.

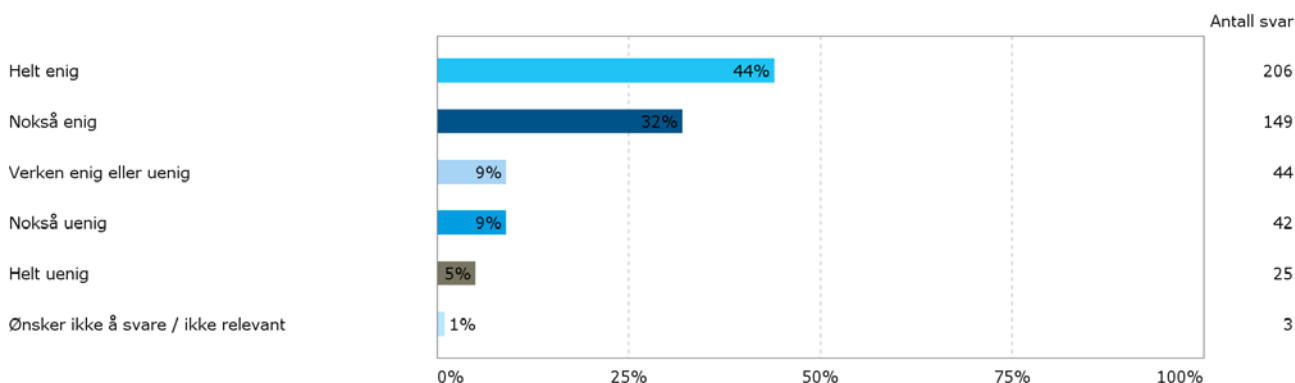
Følelsen av tidspress er en avgjørende årsak til at jeg blir nervøs.



Videre i undersøkelsen undersøkte vi om studentene opplever at sekstimers eksamen gir mindre tidspress enn firetimers eksamen, og følgelig om sekstimers eksamen også gjør dem

mindre nervøse. 76 % av studentene er enig eller nokså enig i at firetimers eksamen gir en sterk følelse av tidspress. Blant studentene med mest eksamensangst er tallet 82 %, og blant studentene med minst eksamensangst er tallet 55 %. Dette kan altså støtte JSU sin påstand om at sekstimers eksamen vil være bedre for studenter med eksamensangst.

Firetimers eksamen gir meg vanligvis en sterk følelse av tidspress.



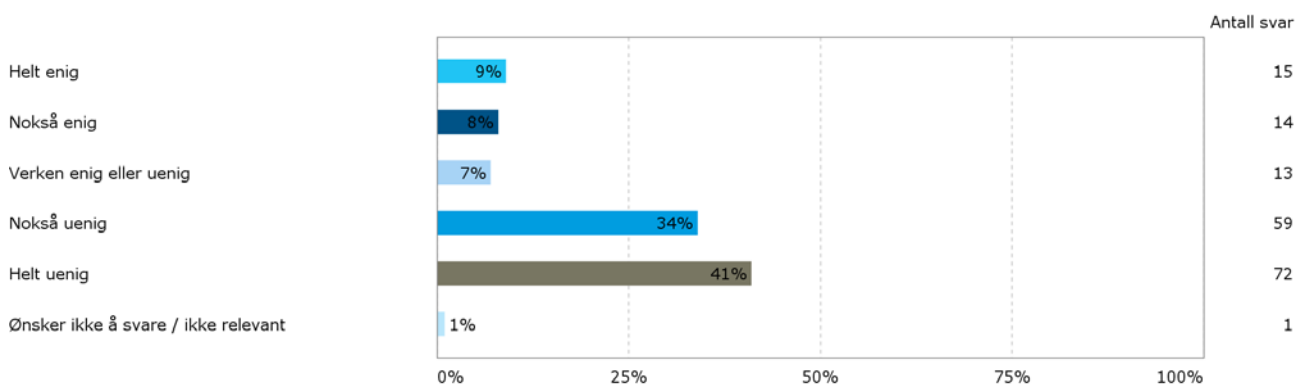
Studentene ble ikke spurt direkte om sekstimers eksamen ga dem samme følelsen av tidspress, men om eksamen de tok i hhv. JUS124, JUS135 og JUS243 ga dem en like sterk følelse av tidspress som de generelt føler på en firetimers eksamen. I JUS124 var 17 % helt eller nokså enig i at sekstimers eksamen ga en like sterk følelse av tidspress, mens 75 % var uenig eller nokså uenig i påstanden. 49 % av studentene var enige i at denne eksamen ga dem en opplevelse av mindre nervøsitet enn de er vant med fra firetimers eksamen. 37 % var imidlertid uenige i dette.

I JUS135 var 31 % enig i at sekstimers eksamen ga en like sterk følelse av tidspress som de er vant med å oppleve fra firetimers eksamen, mens 54 % var uenig. 44 % av studentene var enig eller nokså enig i at denne eksamen ga dem en opplevelse av mindre nervøsitet enn de er vant med fra firetimers eksamen, mens 37 % var uenig.

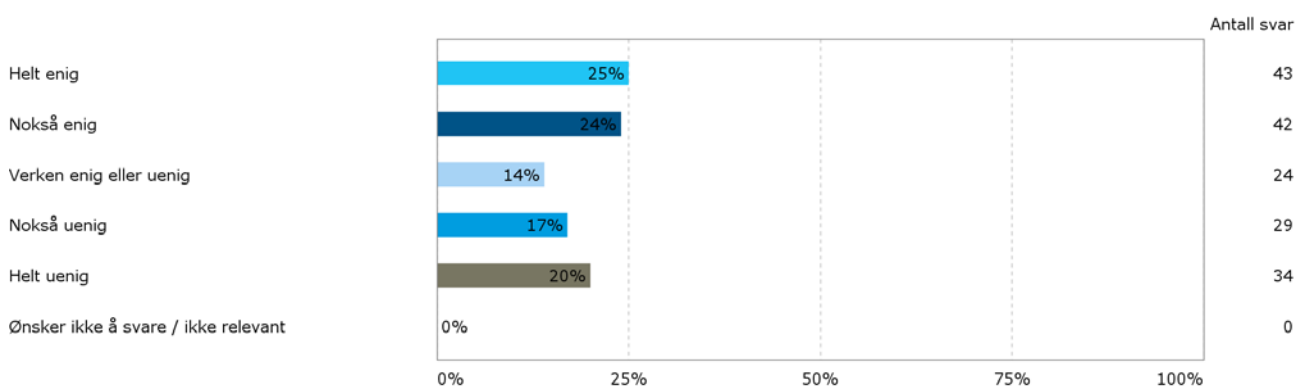
I JUS243 er studentene mer delte. 45 % var enig i at sekstimers eksamen ga en like sterk følelse av tidspress som de er vant med å oppleve fra firetimers eksamen og 44 % var uenig. 30 % var helt eller nokså enig i at denne eksamen ga dem en opplevelse av mindre nervøsitet, mens halvparten var uenig i dette. Dette har trolig mye å gjøre med hvordan studentene opplevde omfanget på oppgaven, som rapporten kommer tilbake til senere.

Til slutt ble studentene spurt om hvor enig eller uenig de er i at de føler på et sterkt tidspress *uavhengig* om det er fire- eller sekstimers eksamen. Totalt er 35 % enige i dette og 46 % uenige. Blant studentene med mest eksamensangst er 44 % enige i påstanden, og blant studentene med minst eksamensangst er det bare 20 % som er enige. Dette viser at det ikke nødvendigvis er slik at det å øke tiden på eksamen vil hjelpe på følelsen av tidspress for de med eksamensangst – dette viser i stedet at nesten halvparten av dem vil føle på tidspress uansett.

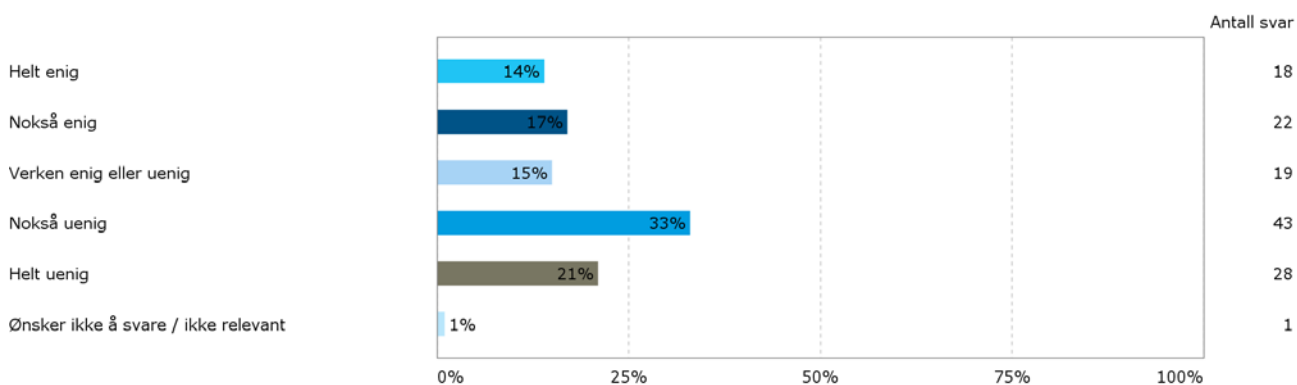
Sekstimers eksamen i JUS124 ga meg en like sterk følelse av tidspress.



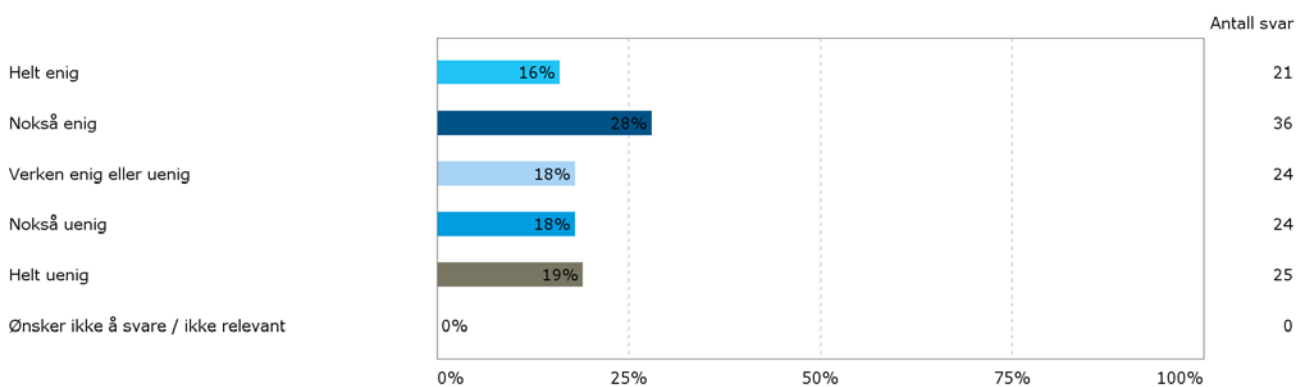
Sekstimers eksamen i JUS124 ga meg en opplevelse av mindre nervøsitet.



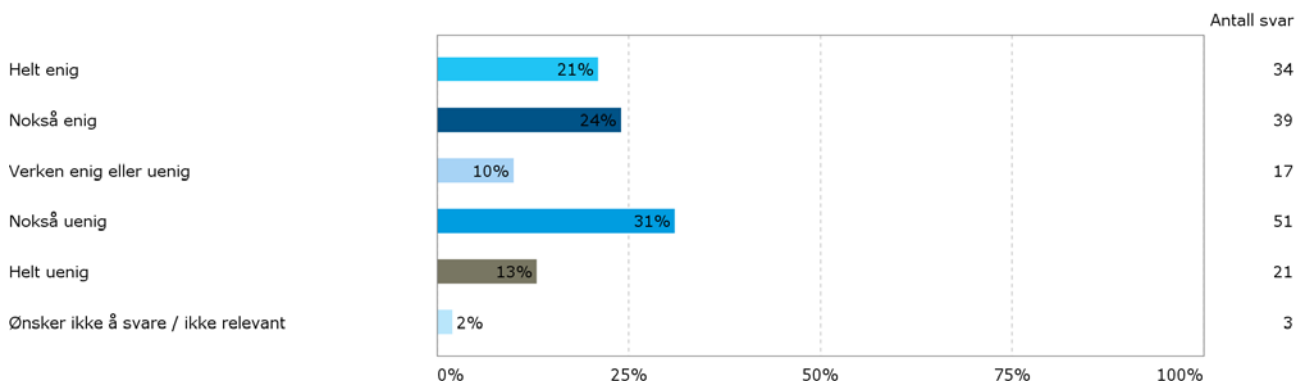
Sekstimers eksamen i JUS135 ga meg en like sterk følelse av tidspress.



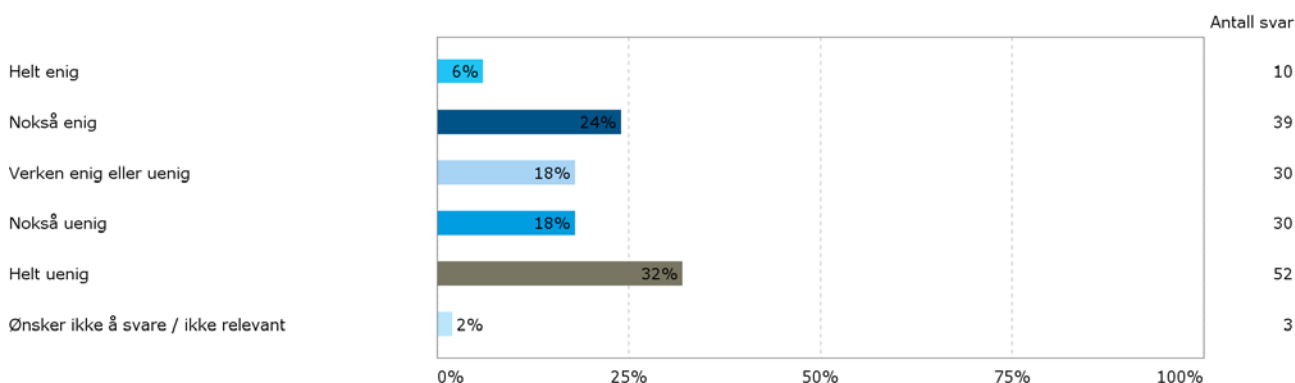
Sekstimers eksamen i JUS135 ga meg en opplevelse av mindre nervøsitet.



Sekstimers eksamen i JUS243 ga meg en like sterk følelse av tidspress.



Sekstimers eksamen i JUS243 ga meg en opplevelse av mindre nervøsitet.

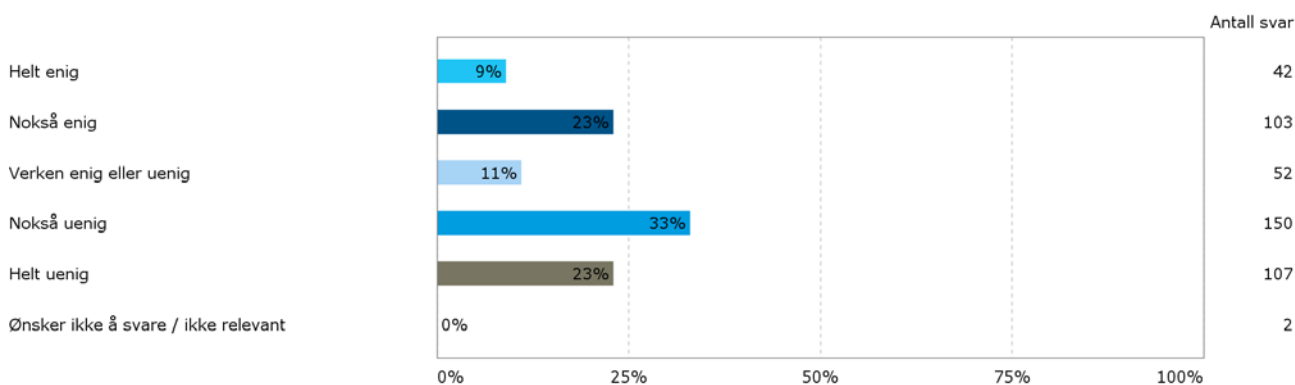


Eksamenstidens betydning for gode resonnementer og fordypninger

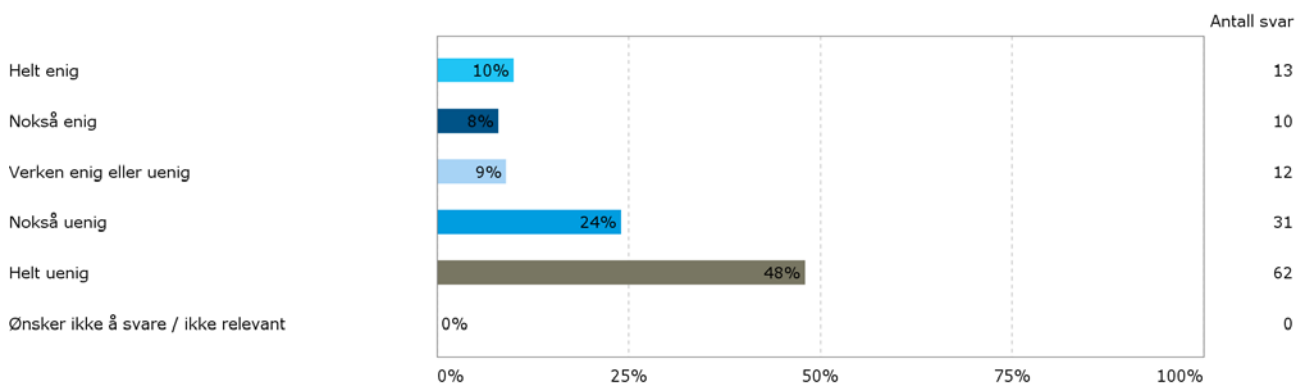
En av hovedårsakene til at fakultetet økte eksamenstiden til seks timer på de utvalgte emnene, var tanken om at en økning på to timer vil gi bedre tid til gode resonnementer og fordypninger. I dette lå det en forutsetning om at omfanget på eksamensoppgaven ikke måtte økes tilsvarende.

Undersøkelsen vår viser at ca. en tredjedel av studentene mener at firetimers skoleeksamen vanligvis er tilstrekkelig til å besvare eksamensoppgaven på en god måte. 56 % er uenige i dette. Når det gjelder de aktuelle emnene synes de fleste studentene at fire timer ikke ville vært tilstrekkelig til å besvare eksamen på en god måte. I JUS124 var 18 % enige i at fire timer ville vært nok, mens 69 % var uenige. I JUS135 var også 18 % enige, mens 72 % var uenige. I JUS243 var 17 % enige og 76 % uenige.

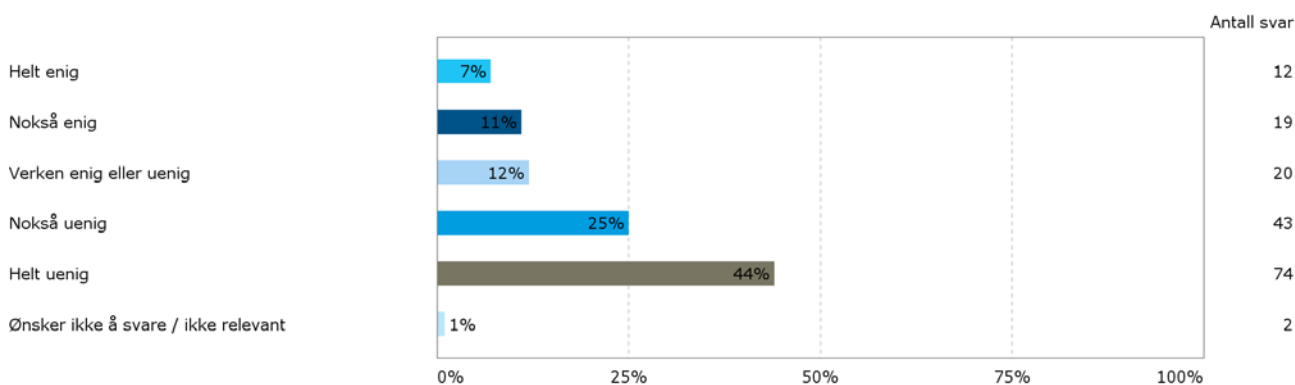
Firetimers eksamen er vanligvis tilstrekkelig til å besvare eksamensoppgaven på en god måte.



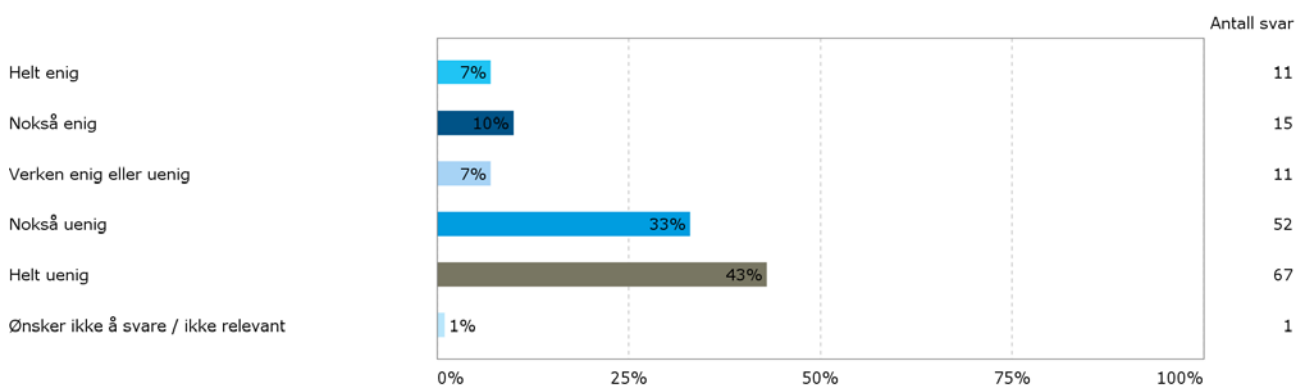
Firetimers eksamen ville også vært tilstrekkelig til å besvare eksamensoppgaven i JUS135 på en god måte.



Firetimers eksamen ville også vært tilstrekkelig til å besvare eksamensoppgaven i JUS124 på en god måte.



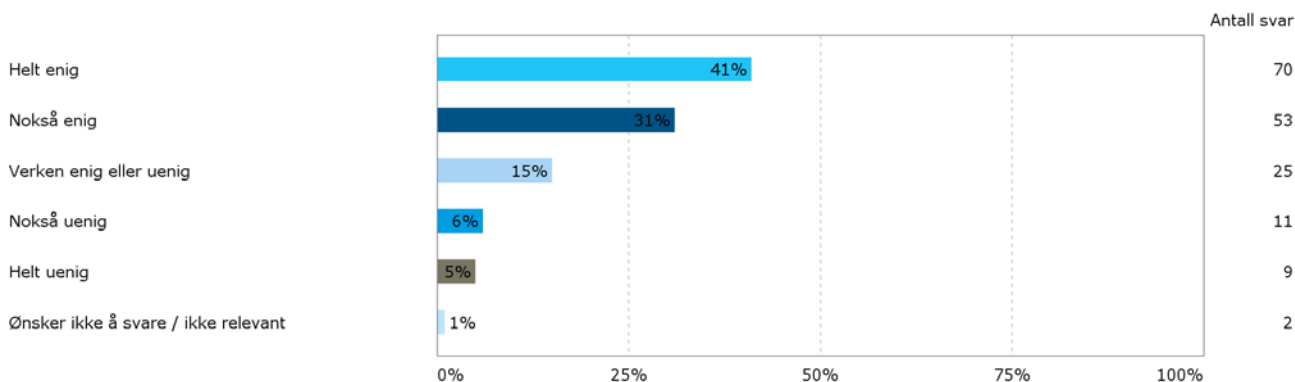
Firetimers eksamen ville også vært tilstrekkelig til å besvare eksamensoppgaven i JUS243 på en god måte.



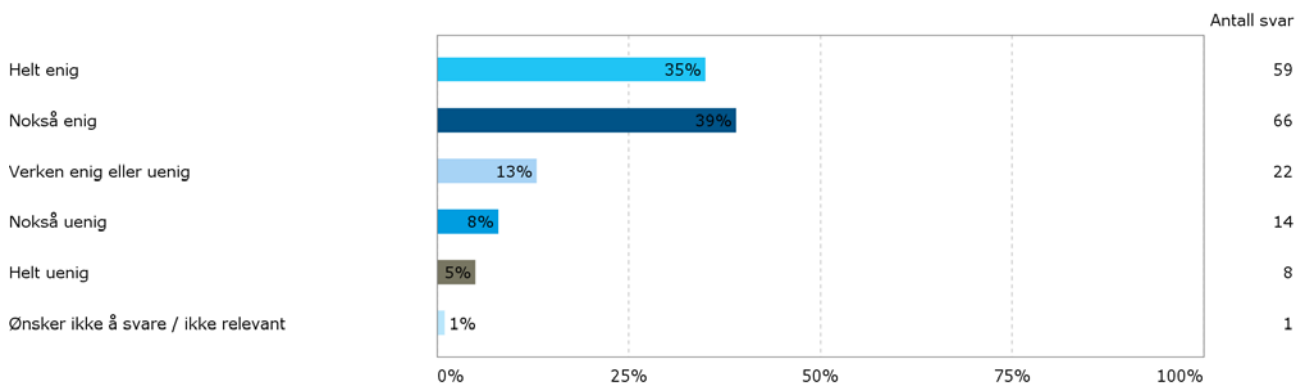
Påstanden om at firetimers eksamen gir lite rom for resonnementer og fordypninger har støtte blant 7 av 10 studenter. 71 % er helt eller nokså enige i dette. Her er det flere som er enige blant de med mest eksamensangst enn blant de med minst eksamensangst (74 % vs. 64 %). På spørsmål om sekstimers eksamen i de aktuelle emnene ga bedre rom for resonnementer og fordypninger varierer svarene fra emne til emne. På JUS124 var 72 % enige i dette, og bare 11 % uenige. På JUS135 var 62 % enige og 24 % uenige. På JUS243 var 56 % enige og 30 % uenige. Basert på dette kan det se ut som eksamensoppgaven i JUS243 har vært mer omfattende enn de andre eksamenene. Dette var også noe vi spurte om i undersøkelsen, altså om omfanget av eksamensoppgaven i de aktuelle emnene var passelig for en sekstimers eksamen. På JUS124 var 74 % enige i at omfanget var passelig.

På JUS135 var 61 % enige, mens 55 % var enige i dette på JUS243. Her ser vi altså en klar korrelasjon.

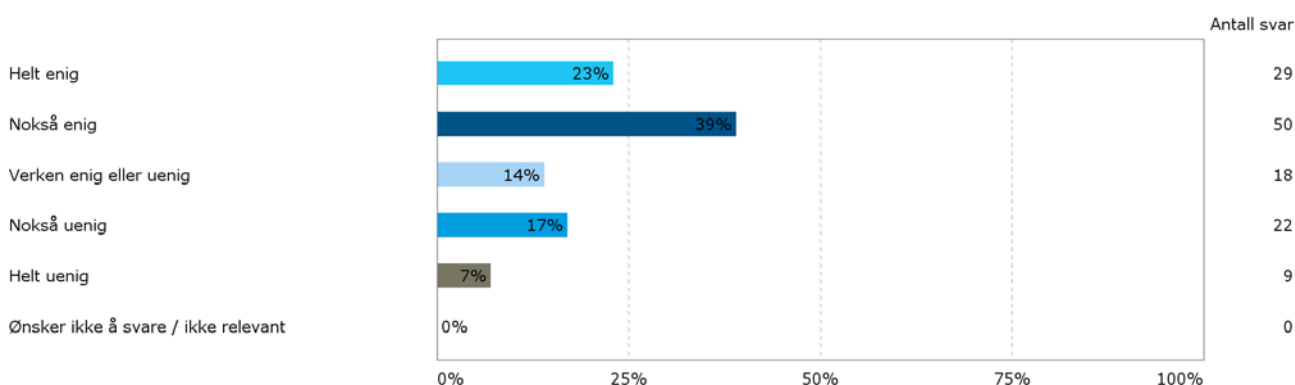
Sekstimers eksamen i JUS124 ga bedre rom for resonnementer og fordypninger enn det jeg er vant med fra emner med firetimers eksamen.



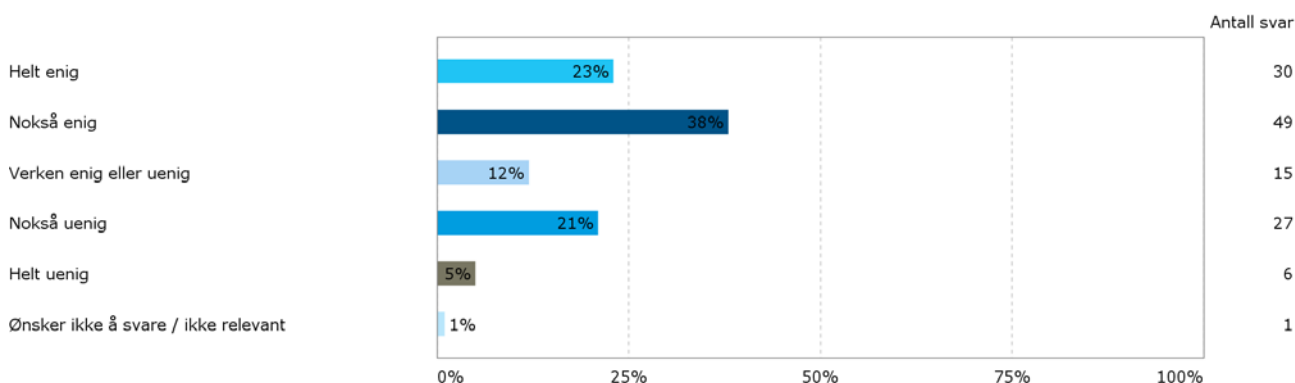
Omfanget av eksamensoppgaven i JUS124 var passelig for en sekstimers eksamen.



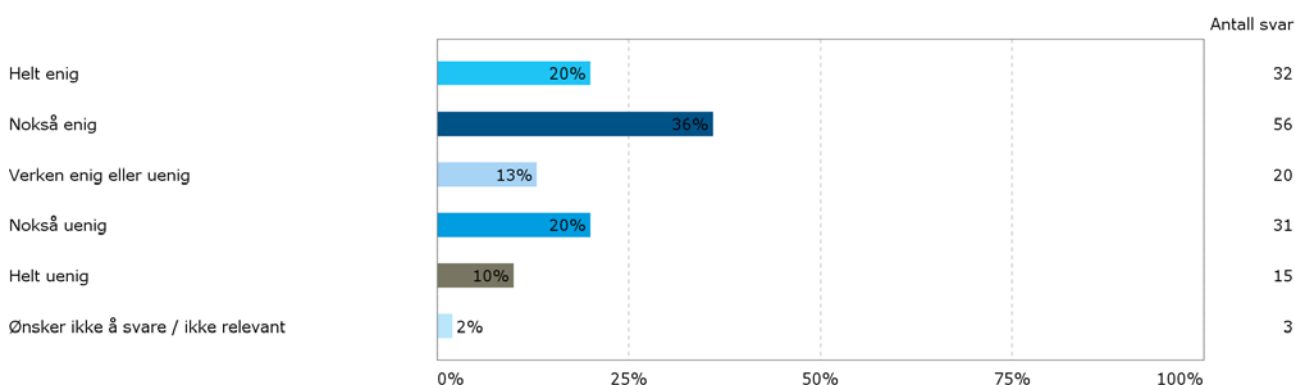
Sekstimers eksamen i JUS135 ga bedre rom for resonnementer og fordypninger enn det jeg er vant med fra emner med firetimers eksamen.



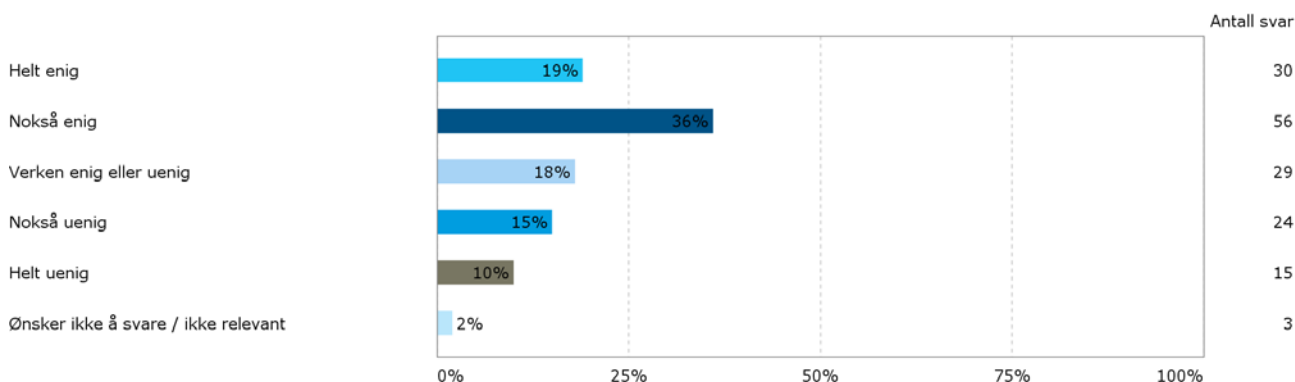
Omfanget av eksamensoppgaven i JUS135 var passelig for en sekstimers eksamen.



Sekstimers eksamen i JUS243 ga bedre rom for resonnementer og fordypninger enn det jeg er vant med fra emner med firetimers eksamen.



Omfanget av eksamensoppgaven i JUS243 var passelig for en sekstimers eksamen.

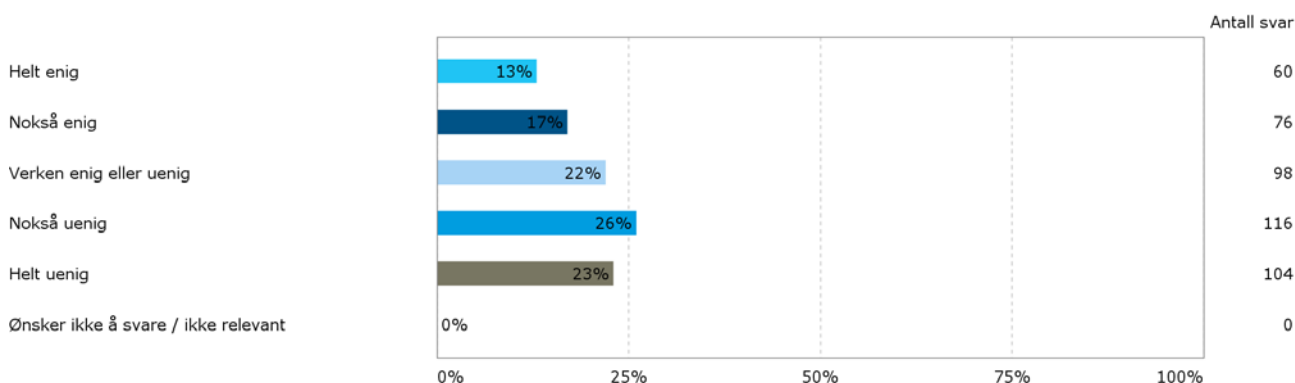


Prestasjonspress, konsentrasjon og karakterpress

I JSU sin forundersøkelse ble økt prestasjonspress trukket frem som et argument *mot* en økning i eksamenstiden. 30 % av studentene sier seg enige i at sekstimers eksamen vil føre til høyere prestasjonspress, mens 49 % er uenige. Her er det små forskjeller mellom studentene med mest og minst eksamensangst.⁵

⁵ Blant studentene med mest eksamensangst er 35 % enige og 46 % uenige. Blant studentene med minst eksamensangst er 29 % enige og 49 % uenige.

Sekstimers eksamen vil føre til høyere prestasjonspress.



Et annet argument mot økning av eksamenstiden var at det er vanskelig å holde konsentrasjonen oppe i seks timer. 37 % av respondentene er enige i denne påstanden, mens 52 % er uenige. Også her er det små forskjeller mellom studentene med mest og minst eksamensangst⁶. På firetimers eksamen er det bare 13 % som synes det er vanskelig å holde konsentrasjonen oppe.

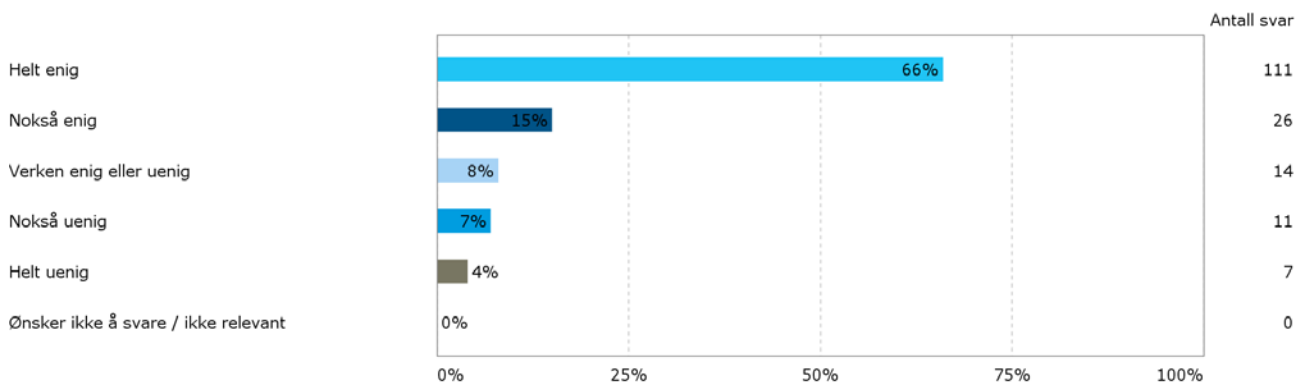
Et høyt karakterpress blant jusstudentene er et gjengående tema på fakultetet, så i undersøkelsen var det også med et spørsmål om dette. Studentene ble spurt om hvor enig eller uenig de var i at det for karakterpresset sin del ikke spiller noen rolle om eksamen er på fire eller seks timer. 60 % er enige i dette og 24 % er uenige.

Så hva foretrekker studentene?

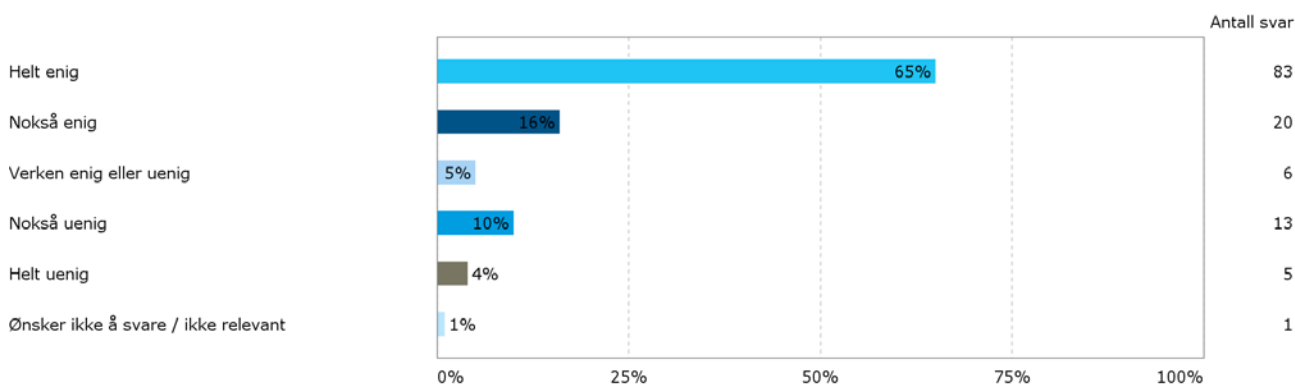
Helt til slutt i undersøkelsen ble studentene spurt om sekstimers eksamen i det aktuelle emnet gir et bedre utgangspunkt for å levere en bedre besvarelse enn en firetimers eksamen, og om de synes at eksamenstiden bør fortsette å være på seks timer. På JUS124 er 86 % av studentene enig eller nokså enig i at sekstimers eksamen gir et bedre utgangspunkt for å levere en bedre besvarelse enn en firetimers eksamen. 81 % synes at eksamen i dette emnet bør fortsette å være på seks timer fremover, mens 11 % er uenige. På JUS135 er 85 % enige i at sekstimers eksamen gir et bedre utgangspunkt for å levere en bedre besvarelse, og 81 % synes at eksamen i dette emnet bør fortsette å være på seks timer fremover. 14 % er uenige. På JUS243 er 82 % enig i at sekstimers eksamen gir et bedre utgangspunkt for å levere en bedre besvarelse, og 79 % mener at eksamen i dette emnet bør fortsette å være på seks timer. 12 % er uenige. Så til tross for at studentene på de ulike emnene hadde ulike erfaringer med omfanget på oppgaven og følelsen av tidspress, er de fleste enige i at de likevel ønsker å fortsette med sekstimers eksamen i alle disse tre emnene.

⁶ Blant studentene med mest eksamensangst er 38 % enige og 50 % uenige. Blant studentene med minst eksamensangst er 40 % enige og 44 % uenige.

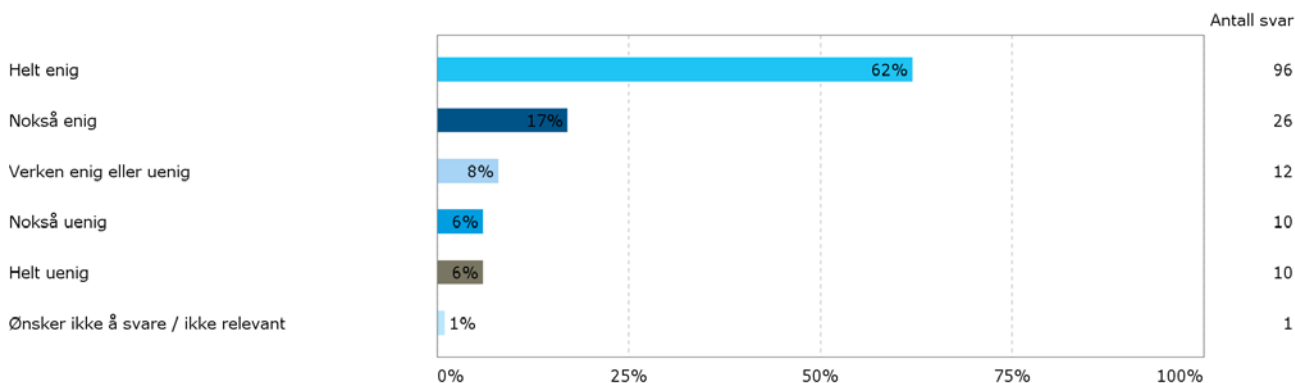
Gitt at omfanget på eksamensoppgaven ikke utvides tilsvarende, synes jeg at eksamen i JUS124 bør fortsette å være på seks timer.



Gitt at omfanget på eksamensoppgaven ikke utvides tilsvarende, synes jeg at eksamen i JUS135 bør fortsette å være på seks timer.



Gitt at omfanget på eksamensoppgaven ikke utvides tilsvarende, synes jeg at eksamen i JUS243 bør fortsette å være på seks timer.



Kommentarer fra studentene

Kommentarer fra studenter som ønsker å fortsette med sekstimers eksamen i de aktuelle emnene:

Firetimers-eksamen belønner en veldig uheldig måte å innprente lærestoff på: papegøye-metoden, hvor man memorerer seg "standard-fraser", "mønster"-oppgaveoppsett, og lange passasjer fra sensorveiledninger, mønsterbesvarelser og juridisk teori. Med firetimers-eksamen sitter de studentene som er flinke til å pugge stoff på denne måten, og lirer det av seg, uten et spor av kreativitet. Hvorfor? Fordi denne eksamensformen er så kort at de ikke får tid til å revurdere noe av de innlærte setningene, eller reflektere videre ut over dem.

Firetimers-eksamen gir et så stort tidspress at det eneste studentene føler de har tid til å prøve, er å gi sensoren det de tror de "vil ha", altså det som vanligvis har vært svart på tidligere eksamener. Firetimers-eksamen oppfattes av gjennomgående som langt mindre egnet til å måle ferdigheter, og som langt mer stressende, av studentene.

Minoriteten som opplever sekstimers-eksamen som mer stressende enn firetimers-eksamen, synes dette etter min erfaring (etter å ha snakket med flere andre om dette) utelukkende fordi at det da blir "mer av det vonde". Det er altså ikke slik at sekstimers-"formatet" gjør eksamenen skumlere på noen annen måte enn at de må sitte litt lengre med noe de opplever som stressende fra før av. Dette er det vanskelig å gjøre noe med, da dette gjerne er de studentene som finner eksamen veldig stressende uansett. De fleste andre studenter vil nok føle mindre tidspress og stress i forbindelse med eksamen.

Personlig synes jeg at sekstimers eksamen hadde størst betydning for forståelsen av hva oppgaven gjaldt.

Tidspresset man har under firetimerseksamener gjør at man ofte ikke har mulighet til å reflektere over anførselene, og jeg opplever på firetimerseksamener at jeg ikke i like stor grad har tid til å svare på det oppgaven egentlig spør etter.

I forkant av en firetimerseksamen føler jeg at man i større grad må ha øvd på en viss automatikk ved besvarelsen av visse sentrale spørsmål. Jeg tenker at denne nødvendige automatikken er ødeleggende for kritisk tenkning under eksamen.

Det er helt håpløst med 4 timers eksamener i fag som forvaltningsrett 2 og kontraktsrett 2! Det er 17 og 15 studiepoeng, og man skal vise hva man kan på 4 timer? Dette må seriøst vurderes av fakultet.

Skjønner at det er et pengespørsmål, men studentene må faktisk få tid til å vise hva de kan.

6-timers eksamen gjør at de som gjerne blir stresset av eksamen på generelt nivå vet at de har tid til å tenke, strukturere oppgaven, og rett og slett muligheten til å senke skuldrene litt og puste på eksamen. Selv har jeg erfart at jeg gjorde et mye bedre på en 6-timers eksamen, mye grunnet at det er tidsmessig åpent for å bruke tid på det du kan.

Hvis det ikke kom klart frem av svarene mener jeg at 6-timers eksamen ville vært å foretrekke i de fleste fag slik at man har mer tid til å lese gjennom oppgaven og bearbeide stoffet. Det ville skapt mye mindre stress i alle fall for min del.

Av de fagene jeg har tatt eksamen i så langt har det vært noen der jeg føler at jeg har fått vist det jeg kan på 4 timer. Mens andre har jeg ikke fått til det samme. Syntes generelt det bør være 6 timers eksamen og dersom man er ferdig etter 4-5 timer kan man jo bare dra hjem. Ble ferdig med Tingsrett eksamen på 4,5-5 timer men det var fordi jeg ikke hadde nok kunnskap til å svare godt på teori delen men dersom det var tilfellet hadde jeg nok benyttet meg av alle 6 timene. det vil ikke være for lenge heller med 6 timer, da en får mulighet til å ta en lunsjpause eller bare hvile litt slik at en klarer å holde konsentrasjonen oppe.

4-timers eksamen oppfordrer til en puggekultur, der studenter som tar seg tid til å fordype seg i faget i liten grad får sjanse til å vist frem refleksjonsnivået på eksamensdagen. Etter min erfaring er det studentene som er flinkst til å pugge og reproducere som gjør det godt på 4-timers eksamen. Derimot oppfordrer 6-timers eksamen til å gå i dybden, reflektere og være selvstendig. Eksamen i jus bør ikke være en konkurranse i å skrive fortest mulig, og derfor er jeg for 6-timers eksamen i så mange fag som mulig.

Alt i alt synes jeg det er irrelevant om eksamenene er på 4 eller 6 timer. Det som betyr noe er at eksamensoppgaven er godt tilpasset lengden av tiden den skal løses på. Dette synes jeg ikke er tilfellet med mange av eksamenene jeg har tatt, bl.a. eksamen i Kontraktsrett II.

Ellers klarer jeg ikke forstå hvordan eksamenene i Jus124 skulle vært løst på fire timer, og jeg stiller meg derfor kritisk til informasjonen som fremgikk av undersøkelsen om at omfanget av eksamensoppgavene ikke økte i sammenheng med at tiden ble forlenget.

Jeg synes generelt at 6-timers eksamen er en god løsning for de fleste fag. Juridiske oppgaver krever mye selvstendig resonnement, refleksjon, selvstendighet, disposisjon og tydelig og korrekt språk. 4 timer er ofte for liten tid til å gjøre alt dette på en tilfredsstillende måte, og jeg føler ofte at jeg kunne vist mer dersom eksamen hadde vært på 6 timer.

Når det er sagt er kanskje eksamen i tingsrett (124) den eksamensoppgaven der vi har hatt minst behov for 6 timer til rådighet på både 2. og 3. avdeling. Denne eksamensoppgaven kunne vært skrevet godt på 4 timer. Det er større behov for 6 timer i særlig erstatningsrett, forvaltningsrett II og kontraktsrett II. Jeg mener fakultetet alltid burde gjennomføre 6-timers eksamener, men om man skal velge bør dette heller prioriteres for ett av de større fagene, som F2 eller K2.

Seks timers eksamen kan gjøre det enklere å få bedre oversikt over oppgaven, bedre struktur og faktisk lese gjennom oppgaven. Dermed kan kvaliteten på oppgaven øke og bedre reflektere hvor studentens nivå ligger vanligvis.

Gjennom bergensmodellen øver vi en hel del på å jobbe lenge og grundig med oppgaver gjennom egenstudium, kollokvie, lang tid på å skrive, kommentering og gjennomgang på storgruppe/arbeidsgruppe. Vi øver derimot ikke på å skrive en tekst så fort og enkelt som mulig på fire timer.

De to ekstra timene kan bøte på all den refleksjonen og gjennomgangen man mister under tidspresset på fire timer.

Likevel tror jeg også at dersom flere eksamen øker til seks timer kan dette føre til økt press blant studentene. I tillegg tror jeg at uansett hvor lang tid man har på en eksamen vil det alltid være noen som mener at tiden var knapp ettersom alle jobber forskjellig.

Min opplevelse av 6timers eksamen generelt- er at oppgaven som regel er mer omfattende, og at man derfor ikke får bedre tid- men en oppgave av større omfang. Dette gjør at eksamen blir tyngre når det kommer til konsentrasjon og prestasjon. Derfor sitter jeg generelt igjen med en følelse av at 6t eksamen er verre en 4 timers eksamen.

eksamen på 6 timer i jus 124 var meget rotete, vil ikke anbefale å ha en lignende oppg igjen. Selv om tiden tilsier at en har bedre tid utgjør dette at en kan se alle problemer som igjen lar en få flere ting å ta tak i. Også vil det ikke være nødvendig å si i sensorveiledning at eksamen er på 6 timer men oppg er lik 4 timer, da forventes det enda mer.

Synes en sekstimers eksamen gir oss bedre tid til å reflektere over ulike problemstillinger som oppgaven reiser. Det gir oss en mulighet til å disponere oppgaven og foreta gode og nyanserte drøftelser. Vi får rett og slett tid til å tenke. Det blir ikke en kamp mot klokken slik som det er på en firetimers eksamen. Er for sekstimers eksamen, forutsatt at oppgavemengden ikke utvides.

Det blir et stort pluss for de som puffer inngang og utgang av oppgaver som man må gjennom uansett, mens de som fokuserer på forståelse ikke nødvendigvis rekker å vise dette fordi de bruker for lang tid på det «formelle» man ofte må gjennom før man kommer til den relevante drøftelsen. Slik sett blir en firetimerseksamen mer en puggetest enn en arena for å vise forståelse og reflektert tenking. Firetimerseksamen er derfor etter min mening mindre hensiktsmessig enn sekstimerseksamen.

Jeg er sjelden nervøs før eksamen, og lar meg ikke stresse i noen særlig grad av tidsklemma på eksamen siden jeg ikke kan gjøre noe med tidsrammen. Jeg opplever imidlertid etter eksamen at det er veldig varierende om fire timer var passende tid. På enkelte eksamener gir det godt incentiiv til å prioritere det rettslig interessante. Samtidig kan andre eksamener oppleves som om at det ikke er tid nok til å besvare de sentrale spørsmålene tilfredstillende OG bruke tid på å reflektere på problemstillingene før jeg begynte å skrive.

Jeg opplevde sekstimerseksamen som en god ting, og det var komfortabelt å kunne vie mer til å reflektere og være kritisk til sin egen opprinnelige løsning av problemstillingen. Jeg opplevde for øvrig positive effekter på resultatet i tillegg til under selve eksamensutførelsen.

En sekstimerseksamen gir mulighet for alle til å prestere sitt ytterste (ut i fra forberedelser). En firetimers eksamen medfører ofte tidspress og manglende mulighet til å gi gode svar, man sitter da igjen med en følelse av at all tid på lesesalen med alle detaljer og gode begrunnelser blir forgjeves. Personlig ga tingsrettsksamen meg mulighet til å få toppkarakter, som tidligere har slitt med tidspresset.

Jeg syntes omfanget på tingsrett eksamen i år kanskje var noe større enn det hadde vært dersom det var 4 timer. Jeg er derfor bekymret for om det kommer til å bli slik også på menneskerettigheter.

Slik jeg alltid har opplevd fire timers eksamen, er oppgaven alltid mer omfattende enn man føler man har tid til, som fører til at man stresser enda mer enn fra før under eksamen, i tillegg til at man stresser etterpå fordi man er redd for at man «surret» på eksamen pga dårlig tid, noe som medfører at man blir enda mer stresset for neste eksamen om den også er på fire timer. På tingsrett-eksamen følte jeg derimot at man fikk ordentlig tid til å tenke gjennom oppgaven og drøftelsene sine, som gjorde at man ikke ble noe stresset av tidspresset, og hele problemet beskrevet ovenfor ble løst.

Ifra personlig erfaring så vil jeg si at 6-timers eksamen der arbeidsmengden ikke overstiger 4-timers eksamen nevneverdig, nok gir en rekke studenter større rom til selvstendig refleksjon rundt oppgavene man skal løse. For studenter som sliter med sterke eksamensnerver og prestasjonsangst, tror jeg 6-timers eksamener har mye å si for den prestasjonen man også klarer å levere. Bedre tid til refleksjon og tankesortering vil nok bety mye for mange studenter på jusstudiet, ettersom man tester studentenes evne til å identifisere, løse og reflektere rundt juridiske problemstillinger. Ut ifra et personlig ståsted er dette vertfall av vesentlig betydning for prestasjonspresset man opplever som følge av (et litt for stort) tidspress. Prestasjonspress vil nok alltid oppleves under eksamen, men mindre tidspress vil nok bidra til å redusere mye av et unødig stort press - i alle fall i de mest omfattende og komplekse juridiske fagene der identifikasjon av problemstillinger og refleksjon rundt disse står sentralt.

Man får ikke tid til å tenke over hvordan man vil besvare oppgaven på 4 timer. Når eksamen er på 4 timer, må man skrive konstant i 4 timer, ute å få tid til å tenke seg om, hvis man skal rekke alt.

På 6 timer får man mulighet til å faktisk vise at man kan og har forstått faget, pluss at sensor slipper å måtte rette eksamner med unødvendig mange skrivefeil.

Jeg var veldig fornøyd med utvidet tid og følte jeg kunne prestere bedre og tenke gjennom det jeg skrev. Det har jeg savnet tidligere ved fire timers eksamen, der det handler om å få ned mest mulig raskest. Særlig stressende var det feks i forvaltningsrett 2 og jeg ville anbefalt å vurdere å gjøre dette til selstimers eksamen til fremtidige kull også.

Svarene er noe preget av at jeg synes eksamensoppgaven var utvidet tilsvarende som tid, og man fikk dermed ikke noe bedre tid, bare like mye stress i lengre tid. Dersom sekstimers eksamen skal opprettholdes, må oppgavene ta hensyn til at man f.eks. trenger flere pauser i løpet av seks timer.

Eksamen på 4 timer medfører for meg at det ikke blir tid til å tenke gjennom eksamensoppgåvene, men at det blir eit stort press på å berre skrive for å i det heile tatt rekke å svare på alle spørsmål. Det er utrolig stressende og påvirker min innsats i stor grad, då det ikke blir tid til å resonnere og drøfte på ein god måte. Med eksamen på 6 timer blei det tid til å puste, lese oppgåva grundig og lage ein disposisjon for oppgåva. Det medførte mindre stress og nervøsitet, og ikke minst at resultatet på eksamen blei betraktelig bedre. Det blei òg tid til å ete, noko som hjelper på konsentrasjonen og prestasjonen.

Jeg vil nevne at jeg kontet tingsrettseksamen, så mine svar er basert på den eksamensoppgaven jeg fikk under konteksamen om sommeren.

På en 4 timers blir det som regel svært lite tid. Dette medfører at man enten kan "pugge" en mal, altså innledninger til ulike temaer - fastleggelsen av rettsregler, eller får enormt dårlig tid.

I tillegg opplever jeg ofte tekniske problemer på eksamen. Undertiden får man ekstra tid, undertiden ikke. (dvs. om det skyldes "din pc". Selv om man får ekstra tid er dette i tidspunktet alle leverer og det er mye støy. Altså er ektratiden mindre vært, og det kan føre til stress/ usikkerhet.

Når man da får mindre tid på en eksamen som allerede har svært kort tid kan det føre til dårligere eksamensresultater. Isolert sett er kanskje ikke de 10 min du taper på at insperia klikker særlig avgjørende, men når man i tillegg kan bli nervøs og usikker fører det til et dårligere resultat.

Hvorfor sier jeg dette?

jo 1) dette avbøtes i stor grad i en 6timerseksamen

2) rutinene for å gi ekstra tid, og kanskje særlig at folk faktisk må være STILLE når det levers må skjerpes. Betraktelig. I tillegg er det en fordel om insperia og nettet blir mer pålitelig.

Jeg jobber svært hardt i forkant av hver eksamen, og innen eksamensdagen kommer føler jeg at jeg har tilstrekkelig med kunnskap og innsikt til å levere en solid besvarelse. Imidlertid føler jeg at denne muligheten begrenses vesentlig av at jeg kun har fire timer på å vise hva jeg kan.

Det tar for det første en del av tiden å sette seg inn i faktum, systematisere og lage en logisk og fornuftig disposisjon, både for min egen og sensor sin del. Når jeg da først er i gang med å skrive kjenner jeg et sterkt tidspress som hindrer meg i å foreta grundigere og dypere analyser på temaet jeg mener burde vært grundigere redegjort for, rett og slett fordi tiden ikke tillater det. Det blir dermed i visse situasjoner mer press på å bli ferdig, heller enn å rekke å få vist hva man kan. I slike situasjoner kan det føles tungt å levere besvarelser en føler en kunne besvart på et høyere nivå og med en sterkere faglig tyngde, kun begrunnet i at tiden ikke tillot det.

6 timers eksamen er brilliant! Man får en helt annen ro over seg, noe som fører til grundigere analyser og mer gjennomtenkte resonnementer.

Karakterene bør speile hvor mye man kan, ikke hvor rask man er

(Obs! man må selvfølgelig ikke utvide oppgavene fordi man utvider tiden, da er hele hensikten borte)

Jeg synes det er urettferdig at de som føler de presterer bedre på en firetimerseksamen alltid skal få ha eksamen på fire timer, mens vi som føler vi presterer best på sekstimerseksamen nesten aldri får den muligheten.

Selv føler jeg at jeg gjør det bedre og får mer tid til å resonnere og tenke over hva jeg skriver når jeg har seks timer på meg

Alle fag over 12 poeng bør være på seks timer. Eksempelvis forstår jeg lite av at eksamen i kontraktsrett 2 er på fire timer, særlig årets. Problemstillingene som ble reist gav alle oppfordringer til fordypninger, men å fordype seg i alle var umulig gitt tidsrammen på fire timer. Særlig var det vanskelig, i lys av tidsrammen, å velge ut hvilke problemstillinger som skulle behandles tyngst, særlig ettersom faktum ikke gav spesielle pekepinner på hvilke problemstillinger som var sentrale. En tidsramme på seks timer ville hjulpet på denne problematikken i denne sammenheng.

Vil påpeke irritasjon over eksamen i Rettsstat og menneskerettigheter som ble avholdt våren 17. Her måtte noen av kandidatene avslutte og begynne på nytt, mens andre fikk skrive videre. Det ble ikke særlig beklaget etterpå og fakultetet hadde dårlige rutiner for å håndtere situasjonen. Man ble også sittende over 7t på en 6t-eksamen. Det ble altså forskjellsbehandlet og tilsynelatende heller ikke tatt med i sensorveiledningen. Det er uheldig og medførte forskjellsbehandling av kandidater.

I tillegg er klagefrist for feil ved eksamensavviklingen utløpt før man får karakter, som i et slikt tilfelle innebærer at kandidater unnlater å klage fordi de enda ikke har fått tilbake karakter i faget.

Jeg gav tidligere dekan Sandbakken, og fagansvarlig Myklebust personlig e-post i sin tid, hvor jeg på det sterkeste anbefalte å fortsette ordningen. Skriftlig eksamen tilgodeser allerede et fåtall studenter, som presterer særlig godt under slike forhold - og andre, som eksempelvis kan like mye men bruker lenger tid på å skrive det, får brodden av en slik ordning. Fire timers eksamen er en unødvendig måte å føre eksamen på, da dette er særlig gunstig for enkelte, men svært ugunstig for mange.

Av min omgangskrets fikk svært mange bedre karakter på denne eksamen enn hva som hadde vært tilfellet tidligere. Jeg følte selv, til tross for at jeg fikk samme karakter som jeg vanligvis får, at jeg i større grad kunne stille meg bak min besvarelse, og følte ikke at grunnen til at jeg fikk trekk av sensor var fordi jeg hadde for dårlig tid, men ganske enkelt fordi jeg ikke kunne fagstoffet godt nok. Det er selve definisjonen på rettferdig karakter.

Jeg vil på det sterkeste anbefale fakultet å forsette ordningen.

Generelt syns jeg at de fleste eksamenene på 4 timer kunne ha vært forlenget til 6 timer - det er sjelden rom for å drøfte, besvare alle anførsler tilfredsstillende og heller ikke til å gå gjennom besvarelsen før levering ved kun 4 timer.

Merket dette veldig godt på eksamen i kontraktsrett 2 forrige uke dessverre. Er fornøyd med tiden vi fikk på Tingsrett, som var 6 timer.

Sekstimers eksamen er helt fantastisk så lenge ikke oppgaven utvides nevneverdig. Det er nettopp de to ekstra timene som gjør at tidspresset blir redusert. Det gir igjen god tid til å reflektere og faktisk tenke over hva man skriver. Dette er noe som ga meg en god opplevelse i tingsrett og som jeg håper også vil innføres i andre fag. Det handler om å gi studentene muligheten til å faktisk vise hva vi kan i stedet for å stresse oss mest mulig gjennom en hel haug med oppgaver. Dette er viktig i academia. Sekstimers eksamen er en god ting.

På eksamener som går over fire timer opplever jeg til stadighet at tiden ikke strekker til. Jeg ender alltid opp med å komme under tidspress, og jeg føler at det ikke er tid til å resonere over problemstillingene som oppgaven reiser. Oppgavene bærer derfor ofte preg av å være rotete og dårlig strukturerte, nettopp fordi det ikke åpnes for at man får tid til å lage disposisjoner.

Jeg føler ofte at de som får de beste karakterene er de som tenker raskest og skriver raskest på tastaturet. Dette mener jeg, som ikke er like rask, at blir helt feil når det da ikke måles hvilket kunnskapsnivå du har, men heller hvor kjapp du er. Jeg har kun gjort det bra på sekstimerseksamen og hjemmeeksamen, og vet at dette skyldes tiden. Når tiden er knapp, sitter jeg alltid igjen med en følelse av at jeg kan så mye mer enn jeg får vist. Etter min mening bør en karakter settes etter at alle har fått vist det de kan innenfor en passelig tidsramme - som jeg mener er seks timer. Dette er mest rettferdig.

Jeg synes ofte at eksamensoppgavene gitt på fire timer er for omfattende, men hadde vært svært treffende å ha seks, eller til og med fem timer på.

Det kan tenkes at å ha eksamen i seks timer blir litt i overkant lang tid, men om man skulle utvidet til eksempelvis fem timer og gitt eksamensoppgaver med samme omfang som på en firetimers eksamen (ikke mer omfattende enn de allerede er) ville man opprettholdt noe av det tidspresset som får elever til å være mer skjerpet - en vanlig reaksjon på riktig mengde tidspress - men likevel gitt dem tid til å formulere seg godt, lese oppgaven nøye, skrive gode refleksjoner og drøftelser samtidig som nervøsiteten hos mange trolig vil være minsket grunnet pusterom under eksamen.

Å holde konsentrasjonen oppe i seks timer er lettere enn i fire timer fordi man på en sekstimers eksamen har tid til å spise, noe man gjerne ikke har på en firetimers, selv om det egentlig er nødvendig. Om man skulle gitt en firetimersoppgave på fem timer ville man både hatt tid til å foreta de drøftelser og refleksjoner som er ønskelig med utvidet tid og også hatt tid til å spise, og dermed holde konsentrasjonen oppe og prestere bedre.

Seks timers eksamen er helt klart den beste formen for å kunne vise sensor hvor mye kunnskap en sitter inne med. Når vi bare har fire timer, får vi verken tid til å tenke eller resonere tilstrekkelig. Da blir det ofte teoretisk, og vi får ikke anledning til å ta tak i problemstillingene faktisk legger opp til.

På en firetimers eksamen skjer det fort at det studentene testes i er hvor raskt man skriver på PC, samt mengden forhåndspuggede formuleringer man innehar. Emm. er ikke det poenget med jussen. Dette er spesielt tilfelle for emnene med 4-timers eksamen fom. 2. studieår.

Eksamenstiden bør definitivt utvides til 6 timer, forutsatt at eksamensoppgavens omfang fremdeles er lik dagens firetimers.

På firetimers eksamen har ikke studenten tid til å tenke, reflektere og strukturere, all tid må brukes på å skrive. Studentene har heller ikke tid til å gå på toalett å spise. Dette går selvfølgelig på konsentrasjonen og bidrar til at man ikke får prestert Max.

Selv om det var sekstimers eksamen i tingsrett er det en av de eksamenene jeg har opplevd sterkest tidspress. Det virket ikke som om oppgaven var tilsvarende en firetimers eksamen.

Jeg opplever og har snakket med flere andre med liknende opplevelser, at 4 timers eksamen gjør det verre både å forberede seg, men ikke minst å i etterkant slå seg til ro med det man har prestert.

Karakterpresset er for meg direkte tilknyttet hvordan jeg selv opplever eksamenssituasjonen, ikke hvordan andre gjør det. I Jus124 hadde jeg tid nok til å reflektere, få en god struktur og til syvende og siste være fornøyd med det jeg leverte. Karakteren til slutt opplevdes derfor som rettferdig. I Jus131 kan jeg allerede før karakteren kommer si at opplevelsen var dårlig - tiden var for knapp, og jeg fikk ikke ut mitt potensialet etter ukesvis med hardt arbeid. Det jeg leverte der er ikke i nærheten av hvor mye jeg jobbet med faget. Til og med en time til, altså 5 timer, ville gjort at følelsen i dag hadde vært bedre.

4 timer er rett og slett lite motiverende. Samtidig vil nok antall klager kunne reduseres dersom hver enkelt student får tid nok til å levere fra seg et godt stykke arbeid. Også taktisk kont kan reduseres ved lenger tid på eksamen.

Jeg synes at fag som gir mer enn 10 studiepoeng bør være 6 timers eksamen, men med en garanti om at omfanget på oppgaven ikke utvides. Det er likevel vanskelig å tro på at kursansvarlig lager eksamen ut i fra en 4-timers modell, og ikke har i sine tanker at vi nå har mer tid og at eksamensoppgaven derfor øker i omfang..

Mener at eksamenstiden ikke må være enten 4 timer eller 6 timer, en mellomløsning på 5 timer kunne kanskje fungert bedre

Man får vist mer kunnskap når man har en sekstimers eksamen. Håper at en sekstimers eksamen blir regelen fremfor unntaket. Man får tid til å lese bedre igjennom faktum, og deretter satt opp en god struktur for oppgaven. Dette gjør at noe av stresset rundt eksamen fjernes.

Jeg synes helt klart det er en fordel å ha eksamen over seks timer. Man vil få en bedre sjanse til å vise hva man faktisk kan hvis man har eksamen på seks timer og det blir mindre tilfeldig hvilke kunnskap man får frem. Dette vil videre kunne føre til en mer rettferdig karaktersetting.

Jeg har vært mindre stresset både før og under eksamen når den varer i seks timer. Og dermed presterer jeg bedre. Det er dumt at de som stresser med eksamen ikke får vist det de kan, fordi eksamen er så kort.

Små ting kan virke inn som vil ha stor innvirkning på prestasjonen når eksamen er så kortvarig. Jeg hadde tekniske problemer under eksamen i erstatningsrett og dette hadde stor innvirkning på resultatet, noe det ikke ville gjort i like stor grad om eksamen var på seks timer.

Man vil også ha tid til å ta seg en liten pause, gå på toalettet og spise mat, noe jeg i alle fall ikke føler jeg har tid til på de eksamener over fire timer. Nå er tiden for kort til at det er tid til en egentlig nødvendig pause, dette har innvirkning på resultatet på mine eksamener i alle fall.

Alt i alt kan jeg ikke se noen ulempe med eksamen på seks timer, bortsett fra de kostnader dette vil medføre for universitetet. Når studentene har jobbet hardt med å lære seg fagene, bør universitetet tilrettelegge med seks timers eksamen, slik at vi på best mulig måte faktisk kan vise hva vi har lært!

Mitt inntrykk er at sekstimerseksamen ga bedre tid til å disponere oppgaven og tenke se

Det er helt klart en bedre løsning at studentene gis 6 timer på eksamen. Dette gir muligheter til bedre refleksjon og disponering av oppgaven før man setter i gang med skrivingen. Dersom eksamenstiden er 6 timer, kan de som vil gå tidligere, og de som vil sitte lenger. Føler at det er en vinn-vinn. For øvrig bør alle eksamener være på 6 timer. Eller en mellomløsning der eksamenstiden er 5 timer.

Jeg liker 6-timers eksamen mye bedre. Da har en tid til å reflektere mer over det man skriver, og gjerne lese over en gang på slutten slik at skrivefeil kan lukes ut. Jeg tror en 6-timers eksamen blir mer rettferdig, idet flere vil svare ordentlig på alle spørsmålene. Når det er 4 timer legges det opp til pugging i stedet for refleksjon. På denne måte kan man unngå at studentene puger inn maler.

I år fikk vi ekstra tid på eksamen i JUS135 som følge av at det ble utlevert feil oppgave. Til og med denne tilleggstiden strevde jeg med å få sammenfattet alt jeg ville ha med i oppgaven innen tiden. Jeg kan derfor ikke forstå hvordan dette var en eksamen med samme omfang som en 4-timers, eksamen. Jeg er veldig for 6-timers eksamen i JUS135, men dette med omfanget burde bli sjekket opp nøyerer tror jeg.

Kontraktsrett II eksamen burde ihvertfall ha 6 timer. Ville heller byttet ut tingsrett 6 timer, med kontraktsrett II 6 timer. Kontraktsrett II faget har alt for kort til når det sees hen til omfanget man skal besvare på.

En stor andel av studentene ble ikke ferdige med eksamen i menneskerettigheter, selv om endel fikk en time "ekstra" tid pga dataproblemer. Det var ganske åpenbart at eksamen var tilpasset seks timer, og ikke tok hensyn til at studentene skulle få bedre tid enn i en alminnelig firetimers eksamen.

Jeg mener generelt at sekstimers eksamen er bedre egnet til å vise studenters kunnskap. Det blir bedre tid til resonnementer, og treffsikkerheten blir ikke like tilfeldig.

Det er ikke like mye tidspress under en sekstimers eksamen, ved at man har to timer ekstra til rådighet. Dette understrekes av at det for min del ikke er en stor forskjell på antall ord. Samtidig er noen fag mindre enn andre, slik at det er naturlig at man har mindre tid til disposisjon. Eksempelvis rettskilde- og metodelære, erstatningsrett og fagene på første studieår.

Synes egentlig det fungerer bra at noen fag har seks timer og noen fire timer. I tillegg til at det er hjemmeeksamen i to fag.

Det jeg sitter igjen med etter fire år med omtrent bare firetimers eksamen er at eksamen blir et antiklimaks. Eksamensperioden er tøff. Man leser og leser. Men man mestrer også mer og mer. Det er en god følelse. Så kommer eksamen. Man har lyst til å brette opp ermene og vise hva man kan. Men omfanget av eksamen er så omfattende at man blir satt ut av den tiden man har til rådighet.

Kjære fakultet! Gi oss 6 timers eksamen i alle fag.

Jeg synes ordningen med 6-timers eksamener bør opprettholdes, forutsatt at oppgavene ikke utvides ytterligere.

Greit med sekstimers eksamen, selv om forskjellene på de som er flinke til å produsere tekst og de som bruker mer tid sannsynligvis bare vil bli forsterket. Nå er jo jusstudiet et nokså praktisk rettet fag, så dersom eksamen også skal være en pekepinn på hvor mye studenten klarer å produsere i løpet av et gitt tidsrom, så er det sikkert relevant. Selv er jeg ikke sikker på at det er den beste måten å teste de materielle kunnskapene, men det er kanskje ikke hele målet heller.

For meg fremstår de eksamenene som har vært sekstimers som om de også har vært planlagt for en fem- eller sekstimers eksamen. Det fremstår som at eksamensansvarlig har den økte tidsrammen in mente ved utformingen av oppgaveteksten - uten at det av den grunn ble for mye, bare mer enn hva jeg tror vi hadde fått på en firetimers eksamen.

Det er også verdt å merke seg at JUS135 i praksis var en syvtimers eksamen (eller en time tenketid + seks timer skrivetid), ettersom det var tekniske problemer i starten (fjorårets eksamensoppgave ble vist på den digitale eksamenssiden, men det var rett oppgave i fysisk format). Den ekstra timen gjorde at tidspresset ikke var særlig prekært her.

Når det er sagt så er eksamen i "Pengekrav" den beste eksamensoppgaven jeg har hatt mtp. eksamenstid og tenketid. Så at det er en firetimers eksamen er ikke nødvendigvis et problem for min del.

Mye større rom for refleksjon og grundig gjennomgang av faktum på en 6 timers eksamen. I en 4 timers eksamen er en i mye større grad avhengig av innøvde strofer for å virkelig kunne bruke tid på utdypende drøftelser.

Opplever at eksamensoppgavens innhold utvides som følger av at eksamenstiden utvides til 6 timer.

Heller enn å diskutere om eksamen skal vera fire eller seks timar burde ein heller gjort ei grundig vurdering av om skuleeksamen er ein god måte å testa studentane på i det heile.

Det er for meg eit paradoks at eksamensdagen er den mest atypiske arbeidsdagen i løpet av eit kurs. Skuleeksamenssituasjonen framstår på mange måtar som kunstig. Eg vil truleg aldri havna i ein situasjon i arbeidslivet der eg må løysa eit rettsleg spørsmål på kort tid utan bruk av internett og tilgang til litteratur eller rettspraksis. (Tvert imot vil det vera direkte uforsvarleg å løysa slike problem ut frå hukommelse og utan kontroll av kjelder).

I staden for å testa oss i kor flinke me er til å pugga ordlydstolkingar og rettsavgjerder burde me blitt testa i evne til å finna, bruka og referera kjelder. Dette kan gjerast med ein heimeeksamen eller eventuelt med skuleeksamen der alle hjelpemiddel (inkludert heilt ope internett) er tilgjengelege. Det er slik me skal jobba i livet etter studiet, så då burde studiet reflektera dette på ein betre måte enn i dag.

Jeg synes det er veldig flott med eksamen på 6 timer. Det gir noe bedre tid til å faktisk resonere og tenke kritisk på eksamen, slik at en ikke bare produserer raske argumenter som ikke er gjennomtenkte. Etter min mening kunne eksamen vart enda lengre, eller at vi i større grad hadde brukt hjemmeeksamen.

Jeg har vært gjennom både 6-timers eksamen i Tingsrett og Menneskerettigheter. På bakgrunn av mine erfaringer er jeg særdeles bekymret for at eksamensoppgavens omfang gradvis vil utvides slik at de til slutt er svært omfattende også for å være en 6-timers eksamen.

Min erfaring er at kursansvarlig mer eller mindre forsøker å utvide eksamensoppgaven gradvis. Eksempelvis fikk flere tidsnød under Tingsrett i forfjor, og attpåtil hører vi at eksamen fikk fjernet en oppgave om grannel§ 2 etter at kontrollutvalget fant oppgaven i sin helhet for å være for omfattende.

Det har kommet frem ved flere kontroller fra eksamensutvalget at eksamensoppgavene kan oppleves som svært omfattende, og det er en kjensgjerning at elevene sier "denne eksamensoppgaven hadde jeg aldri klart å besvare på 4 timer", nettopp fordi omfanget kanskje er utvidet noe.

På denne bakgrunn synes jeg og flere av mine medstudenter at det må føres en restriktiv linje hva angår eksamensoppgavens omfang.

En 6-timer lang eksamen gir oss - forutsatt at oppgaven ikke er altfor stor - mulighet til å tenke og resonere noe mer enn hva som er tilfellet under en 4-timerseksamen. Utvidelse av tiden vil nok derfor kunne gi oss studenter mulighet til å være litt mer selvstendig enn hva som ofte vil være tilfellet under en 4-timers eksamen. I alle fall gjør jeg personlig mye av arbeidet på en 4-timerseksamen basert på innøvd rutine - altså er mye av det jeg skriver innøvd; og ikke basert på selvstendige tanker jeg gjør på eksamensdagen. Dette følte jeg i alle fall var tilfellet på f.eks. MR-eksamen, hvor jeg i større grad enn vanligvis hadde mer selvstendige vurderinger osv. Sånn sett kan jo 6 timer være bra, siden dette kan være egnet til å skille ut de studentene som faktisk har forstått faget!

Jeg tror imidlertid ikke at 6-timers eksamen vil føre til mindre karakterpress, en bedre mulighet til å gjøre det "godt", eller til mindre stress o.l. Mer tid gjelder for samtlige studenter, og jeg tror derfor ikke at det vil ha en slik effekt. Så lenge karakterer gis basert på normalfordeling, så vil det jo i bunn og grunn ikke spille noen rolle om eksamen er på 4 eller 6 timer. Vi studenter kommer jo uansett til å tilpasse oss den eksamensformen dere gir (ved å f.eks. terpe på å skrive lange og gode oppgaver på bare fire timer.) En viktig del av eksamen er tross alt å være i stand til å holde seg innenfor de gitte rammene, så da synes jeg ikke at lengden på eksamen er avgjørende for om eksamensoppgaven blir god, og karaktersettingen rettferdig.

Etter egen erfaring og personlige preferanser tror jeg 5 timer er en hensiktsmessig lengde for de eksamener som i dag er fire timer. Jeg sitter ofte igjen med følelsen av å måtte bedrive "speed-jus" - en tolker ordlyden, hoster opp noen forarbeidsuttalelser, viser til relevant rettspraksis og etter litt om og men har en deretter rettsregelen. Når en så skal bruke denne på det konkrete faktum gjør tidshensyn ofte at det blir en drøftelse som holder mye dårligere kvalitet enn det jeg gjerne skulle ønske. Her kommer typisk et par argumenter frem og tilbake og så må en bare komme til en konklusjon raskt av tidshensyn.

Med en ekstra klokke time - gitt at ikke omfanget av eksamen utvides tilsvarende - vil en derimot ha bedre tid til å foreta gode vurderinger og sørge for at språket holder høyt nivå. Jeg tror denne tidsutvidelsen vil gjøre at eksamensprestasjonene i litt større grad enn i dag tar hensyn til nettopp disse to ferdighetene, som tross alt et langt viktigere for en jurist enn det er å kunne utpensle et gitt vurderingstema så fort og effektivt som mulig. Jeg mener universitetene har et ansvar for å sørge for at de som har evnen til god argumentasjon og et tydelig og enkelt språk, og dermed kommer til å gjøre det bra i de fleste juristyrker, i større grad honoreres for dette på de eksamenene som en får karakter på i løpet av studiet enn det tilfellet etter min mening er i dag.

Kan generelt nevne at også K2 uten tvil burde vært 6 timers eksamen. Veldig frustrerende at flere eksamener blir en konkurranse om å skrive raskest, fremfor hvem som skriver de beste tekstene.

Jeg anser det som veldig positivt at fakultetet har forskjellige eksamenslengder og eksamensformer. Vi bør optimalt sett testes veldig bredt med både 4 og 6 timers eksamener, muntlig og skriftlig eksamen samt hjemmeeksamen! Fakultet er gradvis beveget seg i denne retningen de siste årene (yey!) og det eneste jeg savner er at det er minst én muntlig eksamen 1.-4. studieår.

Poenget er at folk presterer forskjellig på forskjellige type eksamener og en ordentlig god student bør mestre alle de ulike formene. Det bør ikke være nok å bare naile 4 timers skoleeksamen. En variert eksamensordning gjør oss bedre rustet til arbeidslivet!

Jeg får ofte følelsen av at 6-timers eksamen bare skrur vanskelighetsgraden opp slik at tidspresset uansett blir det samme. Dette underbygger jeg med spesielt teorioppgaven i menneskerettigheter våren 2017 og eksamen i tingsrett høsten 2015

En eksamen på 6 timer er bedre enn 4 timer gitt at omfanget ikke utvides. Hele poenget med 6 timer er jo nettopp at man skal kunne ta seg tid til å strukturere besvarelsen bedre, tenke mer gjennom faktum og ha tid til å vurdere hva som er en hensiktsmessig måte å besvare oppgaven på. Man skal kunne ha tid til å virkelig reflektere rundt hvor skoen trykker, samt rekke å danne seg egne meninger og selvstendige resonnementer.

Det virker imidlertid som at med én gang kursansvarlig vet at man får bedre tid, så blir oppgaven enten mer omfangsrik eller langt mer innviklet. Dette gjør at man enten ikke opplever å ha bedre tid, eller at man rett og slett bruker mye tid på å tolke og samkjøre faktum i stedet for å bruke tid på å vurdere jussen. På begge måter opplever man å ha dårligere tid til å skrive besvarelsen.

På bakgrunn av dette ber jeg om at fakultetet vær så snill kan ta hensyn til at utvidet eksamenstid er for å TENKE mer. Ikke for å slite med å forstå faktum eller å ha så mye faktum at man bruker store mengder tid på å strukturere det.

Jeg vil legge til at da jeg hadde eksamen i rettsstat og menneskerettigheter skjedde det en teknisk feil, slik at det var fjorårets oppgave som ble vist på skjermen. Som en følge av dette fikk derfor alle en time ekstra for å besvare oppgaven. Selv om det selvsagt hjalp å få en time ekstra, mener jeg likevel at jeg hadde hatt tilstrekkelig god tid dersom vi ikke hadde hatt tekniske feil og eksamen hadde vært seks timer.

Oppgaven var ganske omfattende. Den 7ende timen hjalp veldig.

Jeg mener ordningen vi har nå er fornuftig. Samtidig synes jeg det er viktig at oppgavene ikke utvides tilsvarende de ekstra timene vi får på 4. året. Da ville hensikten med ordningen falle bort etter min mening.

Menneskerettigheter er et stort fag der det vil være behov for å stille flere spørsmål og drøfter mer for å kunne dekke større deler av pensum. Men jeg mener at det ikke er grunn til å utvide antallet sekstimers eksamener generelt. På enkelte eksamener kunne det kanskje vært 5 timer, men 6 timer er veldig lenge. På slutten er man sliten og man blir ukritisk til egen oppgaven.

Dersom man har kontroll på pensum vil man raskere identifiserer riktige problemstillinger og klare å prioritere hvilke problemstillinger som må drøftes grundig.

Man dævvleser i 1-3 måneder avhengig av kurset. Selvsagt ønsker man å få nok tid til forstå faktum og sakens kjerne før man begynner å skrive. 4 timer er utvilsomt utilstrekkelig og kan erfaringsmessig medføre at man misforstår faktum.

I faget JUS135 fikk mitt kull tildelt feil eksamensoppgave (fjorårets eksamensoppgave, altså vår 2016), og på mitt rom tok dette rundt en time å rette opp. Vi fikk lagt til en ekstra time på de allerede 6 timene, og dette medførte at vår eksamen ble totalt 7 timer. Mine svar i denne undersøkelsen bærer derfor preg av en særdeles negativ eksamensopplevelse, og jeg må ta opp faget i år som følge av ekstra stress og mangel på konsentrasjon over et så langt tidsrom.

Hele poenget er vel at eksamen må tilpasset tiden vi studenter har fått. Eksamen i Menneskerettigheter var meget omfattende, og kunne ikke blitt besvart godt nok på fire timer etter mitt skjønn. Jeg skrev i alle fall rundt 5000 ord, og det sier seg selv at det er for mye på en firetimers eksamen. Dette gjelder spesielt når det er kombinasjon av teori- og praktikum, hvor spesielt en teorioppgave kan ta lang tid, og krever mer generelle og dermed mer omfattende resonnementer.

Jeg foretrekker 6-timers eksamener, men det er helt klart at omfanget av eksamenen vi hadde vært større enn ved de tidligere eksamenene på 4 timer.

Er klart best med sekstimerseksamen, dette burde være normen på alle eksamener som ikke er hjemmeeksamen

Jeg synes 6 timers eksamen har vært veldig bra både i JUS124 og JUS135. Det er nok helt essensielt at fakultetet beholder 6 timers eksamen på fagene på fjerde studieår, pga. fagenes størrelse. Noe annet ville økt innslaget av tilfeldighet betraktelig, noe som er en bidragsyter til karakterpresset og den manglende tilliten til sensuren på fakultetet. Et annet aspekt (som ikke kommer frem i undersøkelsen) er at en 4 timers eksamen motiverer studentene til å pugge mer, siden man får mer utbytte av å ha pugget pga. tidsmangelen, sammenlignet med en 6 timers eksamen, hvor man får mer tid til refleksjon og å tenke gjennom resonnementer.

Jeg ønsker selvsagt også andre evalueringsformer enn å bli kvernet gjennom skriftlige eksamener gjennom fire år.

Seks timer er fint - det er imidlertid villedende å hevde at omfanget av oppgaven er lik en eksamen på fire timer. Implisitt vil kursansvarlig kreve mer - dette må være det styrende aspektet.

Det er viktig at eksamensoppgavene ikke utvides selv om eksamenstiden utvides. Jeg har inntrykk av at professorene som lager eksamen ubevisst lager større oppgaver.

Seks timer fungerer bra, hvis kursansvarlig faktisk klarer å ikke øke omfanget på eksamen!

derosm man skal utvide eksamenstid til 6 timer, er det en avgjørende forutsetning at kursansvarlig ikke ser sitt snitt til å da utvide mengden på spørsmål og omfanget av eksamen. Da mister de 2 ekstra timene sin mening, og eksamen kan da like gjerne være kun 4 timer.

Mitt inntrykk er at man utvider omfanget på en 6 timers eksamen i forhold til en 4 timers eksamen. Det merker man når man gjør gamle eksamens oppgaver. Dermed har det nok fint lite å si for eksamenspresset hvor lang eksamen er.

Jeg synes omfanget av ordinær eksamen i JUS135 våren 2017 var noe i overkant, men da ble det desto bedre at vi fikk seks timer til rådighet. Ellers gjorde også problemene med oppgaven i inspera på eksamen at erfaringene herfra muligens ikke er fullstendig representative for hvordan en sekstimers eksamen ellers ville vært.

Med det sagt er jeg veldig positivt innstilt til at flere eksamener blir seks timer istedenfor fire, da firetimers-eksamener fort blir veldig stressende og det er vanskelig å utvikle lengre resonnementer uten at det går på bekostning av andre deler. Siden et av målene med eksamen skal være å vise selvstendighet mener jeg seks timer ville vært gunstig, fordi det i en tidspresset situasjon er lettere å gå for de «enkle» løsningene. Ellers håper jeg også at dere fortsetter å se på alternative eksamensformer, eventuelt hvordan skoleeksamen kan bli bedre enn det er i dag.

Sekstimers eksamen er fint for de som bruker lenger tid på å resonnerer og å skrive, meg selv inkludert. Jeg opplever at i firetimers eksamen er det mange som opplever tidsnød som går på bekostning av oppgavene kvalitet. Det skal likevel sies at konsentrasjonen kan være dårligere etter 4-5 timer, men det veies opp mot at man får 2 ekstra timer til å resonnerer, finne gode argumenter, formuleringer og se oppgaven i perspektiv.

De som presterer godt på en 4 timers eksamen vil også prestere godt på en 6 timers eksamen. Forskjellen er at de på middels nivå og nedover får bedre forutsetninger for å nærme seg nivået til elevene i det aller høyeste sjiktet. Dette innebærer at man stiller likere på eksamen. Dette er i hvert fall slik jeg har opplevd det personlig. Mvh, Stud.jur 4. avdeling.

Det bør innføres karakter på hjemmeeksamen. Denne bør ha innvirkning på sluttkarakteren i faget. Dersom hjemmeeksamen teller 50% og skoleeksamen teller 50 % ville nok flere studenter sluppet det ekstreme karakterpresset som har utviklet seg på Det juridiske fakultet på Dragefjellet, ved at man slipper å tenke på at alt avhenger av 4 eller 6 timer.

Sekstimers eksamen for enkelte av fagene har gitt meg følelsen av at jeg faktisk får vist min kunnskap på en bedre måte. Det fører videre til at eksamen føles mer rettferdig for meg og til at jeg ikke er nervøs for at karakteren min avhenger av hvor fort jeg skriver, men faktisk gir meg tid til å tenke. Jeg anbefaler på det sterkeste å beholde ordningen for fremtiden.

Jus243 burde dere utvide til fagnavnet i undersøkelsen neste fang
 Både 6 og 4 timer er stress, men jeg er enig i
 At man får bedre tid til å tenke på 6 timer.
 Synes forøvrig strafferett i år var verst Mtp tid

Jeg har gått i Lillehammer i 3 år før jeg begynte på master i Bergen, der har alle eksamener vært 6 timer. Jeg synes 6 timer gir bedre sjanse til å gjøre grundigere drøftelser og dermed vise bedre forståelse. Hvis du bommer litt på noe, så spiller det heller ikke like stor rolle, ettersom det er en mindre del av eksamen.

Første gang jeg hadde 6 timers eksamen opplevde jeg at jeg hadde god tid til å drøfte, resonnere og å lese igjennom teksten for levering. Dette var første tingsrettseksamen med 6 timer. Jeg fikk inntrykk av at oppgaven egentlig var en 4 timers eksamen og at vi derfor fikk muligheten til å benytte oss av den ekstra tiden på tiltenkt måte. Dette var en positiv opplevelse.

De etterfølgende 6 timers skoleeksamenene jeg har hatt har dessverre ikke vært slik. Jeg har inntrykk av at oppgavene blir mer omfattende ved en 6 timers skoleeksamen, slik at det ikke egentlig blir mer tid til å tenke, evaluere osv. 6 timer med intenst stress er verre en 4 timer med intenst stress. Jeg har inntrykk av at de som lager eksamensoppgavene fristes til å utvide oppgaven når studentene har mer tid, og at administrasjonen lukker øynene.

Min erfaring er at det vanligvis er uproblematisk å gjennomføre eksamen på bare 4 timer, men at det kan virke som at oppgaven utvides tilsvarende når eksamenstiden utvides til 6 timer.

JUS243 er et stort fag, Det å utvide oppgaven, tror jeg bare vil skape enda mer tidspress.

Jeg synes at sekstimers eksamen gir studenten mer tid til å strukturere og virkelig tenke over de vurderinger og problemstillinger man vil ha med i besvarelsen. I særlig store fag er det helt flott med lengre eksamen enn firetimers.

Opp igjennom studiet synes jeg firetimers eksamen legger opp til en intensiv, men grei gjennomførbar eksamen, spesielt i de fag som er 10-15 studiepoeng.

God ordning slik det er i dag.

Det blir sagt at oppgavene på eksamen ikke skal utvides noe særlig med seks timer, men heller gi mer rom til å vurdere. Men det er veldig mange som syns at oppgavene blir ganske mye mer omfattende så snart det blir seks timer. Det gjør selvsagt at man blir mindre positiv til eksamen på seks timer.

I store fag er det en lettelse at det er 6 timer. Det er tross alt opp mot 20 studiepoeng som skal avgjøres. Jeg synes det er feil om man kun får 4 timer og ingen tid til å tenke seg om i et så stort fag.

Begrunnelsen for å gi sekstimerseksamener har vært at studentene skal kunne gi bedre og mer utfyllende drøftelser på praktikum. Det later imidlertid at oppgavene utvides tilsvarende, slik at det ikke blir noen reell forskjell mellom firetimers- og sekstimerseksamen.

6-timers eksamener uten tilsvarende økning i oppgaveomfang vil gi studenter som får slik mulighet en betydelig fordel. Det kan ikke være tvil om det, selv uten jeg kjenner til statistikk på (mulige) karakterforskjeller mellom 4- og 6-timers eksamener. På den bakgrunn vil det være rettferdig om det i karakterbrevet opplyses om en karakter er oppnådd ved 4 eller 6-timers eksamen.

Det som er sagt over, gjelder også for forskjellen mellom eksamener avlagt for hånd og per PC. Eksamen avlagt ved PC gir fordeler i form av bla hurtighet (hvor mye man rekker å skrive) og disposisjon (redigering) sammenlignet med eksamen avlagt for hånd - uavhengig av tidsramme.

På den bakgrunn bør det på karakterbrevet også opplyses om en karakter er oppnådd ved PC-eksamen eller tradisjonell manuskrevet-eksamen. En beskrivelse av hvordan eksamenen avlegges (4/6-timer, PC/utenPC) vil være rettferdig når arbeidslivet skal evaluere og sammenligne karakterer fra søkere. Dette kan ikke anses å være særlig byrdefullt å implementere på karakterbrevene. Når dette er sagt, er det klart at det fra studentperspektiv er en fordel både med PC og økt eksamenstid. Begge deler bidrar til å redusere tidspress. Det kan igjen medføre lavere grad av nervøsitet i forbindelse med eksamensgjennomføring.

At økt eksamenstid endrer på karakterpresset derimot, har jeg ikke tro på. Uavhengig av tid vil det fortsatt være ønskelig å få de beste karakterer.

Men at økt tid gir studentene en mer behagelig eksamensopplevelse er i hvert fall min erfaring.

Jeg er veldig fornøyd med at universitetet har utvidet enkelte eksamener til 6 timer. Etter min mening skulle alle eksamener på studiet (med unntak av ex.phil og ex.fac) vært på 6 timer - forutsatt at omfanget av oppgavene er den samme. Det gir oss tid til å jobbe mer med språket, argumentasjonen og strukturen. Fire timers eksamener oppleves mer som en spontan og rask respons til oppgaven for å rekke og komme gjennom. Selv om omfanget av oppgavene på seks timers eksamen var ment å være noenlunde den samme som fire timers, så må jeg innrømme at seks timers eksamen opplevdes større, og at formålet om bedre tid til resonnering osv. forsvant litt.

Skal ordningen med seks timers eksamen fortsette, må man holde seg til formålet med ordningen!! "Med utvidelsen av eksamenstiden var det en klar forutsetning at studentene skulle gis bedre tid til å reflektere over problemstillingene i eksamensoppgaven, og til å disponere stoffet. Omfanget på eksamensoppgavene skulle derfor ikke utvides i betydelig grad." På flere av eksamene på seks timer har jeg hatt minst like dårlig tid som det har vært på fire timers eksamen og oppgavene er utvidet i mer enn betydelig grad. Da ender man opp utslitt og ukonsentrert og ordningen mister sin hensikt totalt.

I de store emnene på tredje året (kontraktsrett II og menneskerettigheter) pluss i emnene på fjerde studieår, synes jeg det er hensiktsmessig med seks timers eksamen. Når fagene er så store og omfattende har man mye kunnskap, og da er det motiverende å få vist mer av dette på eksamen. Har man litt bedre tid kan drøftelsene bli mer grundige og balanserte. Jeg synes derimot ikke det er nødvendig med seks timer i alle fag, som på første året og i teoretiske fag som juridisk metode ol.

Inntrykket er også at omfanget på eksamensoppgaven ved overgang fra fire til seks timer økte noe, men ikke så mye at man fikk tilsvarende tidspress som ved fire timers eksamen. Så i de store fagene får man da dekket mer av pensum ved en seks timers eksamen, i tillegg til at man får noe mindre tidspress.

Når det gjelder spørsmål om karakterpress så er jeg ikke egnet til å svare på det spørsmålet i og med at jeg ikke omgås studentene på fakultetet og derfor ikke kjenner til karakterpresset som finnes der i detalj.

Jeg opplever helt klart at omfanget på eksamensoppgavene øker i de fagene med sekstimers eksamen. Hovedproblemet er at tidspresset fører til noe må nedprioriteres, og ofte går det utover innholdet i besvarelsen fremfor språk og struktur. Dette fordi man rett og slett ikke rekker å foreta slike inngående analyser og refleksjoner som de forskjellige rettsspørsmålene krever. Jeg presterer alltid bedre på obligatoriske kursoppgaver utelukkende pga bedre tid. Under eksamen har det ofte skjedd at jeg ikke har spist eller drukket fordi jeg har så dårlig tid. Det hjelper ikke at eksamenstiden utvides med to timer når oppgavene er tilsvarende komplekse.

Sekstimers eksamen gir, etter min mening, bedre forutsetninger for å besvare oppgaven i form av bedre betenkningstid og mindre stress. I tillegg får man bedre tid til andre ting, som også er helt nødvendig: tid til å gå på do, spise mat, og samle krefter. Forutsetningen er - såklart - at omfanget på eksamensoppgaven holdes til det som er tilsvarende for en firetimerseksamen. Hvis ikke blir det faktisk verre å ha en sekstimers-eksamen enn en firetimerseksamen, fordi man da må være fullt konsentrert i seks timer - og det sier seg selv at det er svært slitsomt.

Jeg opplevde dette ikke under eksamen i allmenn formuerett, men derimot under rettergang (2017) og menneskerettigheter (2016). Fakultetet bør være strenge med å overholde dette utgangspunktet, ellers vil utvidelse til sekstimerseksamen virke mot sin hensikt (i form av mer stress og mindre refleksjonstid).

Dere kunne med fordel ha kalt JUS243 for Allmenn formuerett. Jeg går ikke rundt og husker på emnekodene i etterkant. :-)

Går for tiden på femte studieår. På grunnlag av erfaring med avlagte eksamener og gjennomgang av tidligere eksamener som ledd i læringsprosessen er jeg av den oppfatning at utvidelsen til seks timer uten tvil har ført til at oppgavene er mer omfattende enn tidligere.

Jeg synes det er dårlig at UiB enten ikke ser dette eller ikke ønsker å innrømme overfor studentene at dette har blitt konsekvensen av endringen.

Selv om jeg ble mer sliten av sekstimerseksamen enn firetimers, så likte jeg at vi hadde seks timer til disposisjon for da fikk jeg vist mest mulig kunnskap. Jeg tror derimot ikke at det har å gjøre med at jeg fikk bedre tid til refleksjon, men heller at oppgaven ble mer omfattende, og da fikk jeg vist kunnskap innenfor flere områder.

Oppgaven var så omfattende at seks timer ikke ga mer rom for resonnement i besvarelsen.

Fire timer er, uansett fag, ganske knapt i mange tilfeller. Hvis en kun har fire timer til disposisjon er det ikke alltid tid til å tenke srlig over en problemstilling før en må begynne å skrive. Med litt mer tid til overveielse blir også oppgaven bedre.

Eksamensoppgavens størrelse og innhold må være forholdsmessig mtp antall timer tilgjengelig.

Jeg synes at i noen fag, har eksamensoppgavene vært større enn det som har vært gitt på firetimers eksamen, da sikter jeg til blant annet menneskerettigheter i 2016. Utover det bruker dere JUS 243 som eksempel her, der synes jeg eksamen var grei i forhold til tid, og har ingenting å utsette.

Når det gjelder forskjellen på firetimers eksamen og sekstimers eksamen, opplever jeg mindre press rundt en sekstimers eksamen, da man har bedre tid. Man føler man får levert en bedre besvarelse, enn det man klarer på fire timer, da tidspresset ofte blir svært stort. Jeg har enda til gode å ikke ha dårlig tid på en firetimers eksamen.

Jeg synes man skal fortsette med sekstimers eksamen, da jeg føler man får tid til å levere en bedre besvarelse. I forhold til karakterpress, opplever jeg ikke at det blir større, heller mindre.

En viktig forutsetning, er at kursansvarlig ikke presser grenser ved å gi en større eksamen, enn det som skal gis på en firetimers eksamen. Hvis man presser disse grenser, og føler man får dårlig tid igjennom seks timer, er det lite vits og opprettholde denne ordningen. Jeg har stort sett en positiv opplevelse av sekstimers eksamen og synes de har vært flinke til å gi eksamensoppgaver.

Jeg opplevde at oppgaven i Allmenn formuerett var tidsmessig større enn det ble annonsert på forhånd. Det er helt greit at oppgaven utvides noe ifht til firetimers, men det er ikke noe poeng å "lure" studentene med at det er tilsvarende størrelse med to ekstra timer. Da er det bedre å legge listen på en femtimers - med seks timers arbeidstid.

Eksamen i rettergang hadde en god størrelse, med tid til å tenke uten at det ble dødtid/for liten oppgave. Denne estimerer jeg til en ca. femtimers - med seks timer til utnyttelse. På konteeksamen i strafferett var det overhodet ikke snakk om en fire timers-eksamen med seks timers arbeidstid. Der fikk vi svært dårlig tid, og oppgaveomfanget var altfor stort.

Det mest sentrale er at de kursansvarlige ansvarliggjøres mtp at omfanget av en eksamen ikke øker når man får 6 timer til rådighet vs. 4 timer.

En av fordelene med en 6 timers eksamen er at man har anledning til å reflektere over slutningene og resonnementene man har skrevet, og kan endre dem etterhvert som tiden går. Det er etter min erfaring sjeldent mulig ved 4 timers eksamen.

Oppgavene på sekstimerseksamen har blitt utvidet tilsvarende og dermed er det kun en ulempe da det går utover konsentrasjon

Eneste problemet med 6-timers eksamen er at fagansvarlig kan ha problemer med å begrense oppgaven nok. Klarer de dette er jeg stort sett positiv til utvidede eksamener. Da dette letter litt på tidspresset. Dette er noe kontrollutvalget også bør tenke over når de går igjennom oppgaven. Stort sett opplevd at fagansvarlige er flinkere til å begrense seg omfangsmessig ved 6t enn 4t. Menneskerettigheter i 2016(tror jeg) var riktignok for stor.

Eksamenstiden bør gjenspeile antall studiepoeng.

Eg er nøgd 6-timers eksamen i dei nemnde faga.

Oppgavene som ble gitt på 6 timers eksamen var så omfattende at man hadde knapt nok tid til å bli ferdig. Påstanden om at oppgavene ikke skulle være mer krevende enn på 4 timer er helt feil. Dersom man hadde hatt 4 timer på de 6 timers som er gitt, så ville det nesten være umulig å svare tilstrekkelig på hele oppgaven.

Jeg føler at ved sekstimers eksamen så er det mindre rom for tilfældigheter, og man får skilt de sterke kandidatene fra de svakere. Lengre tid åpner opp for dypere resonnement og vurderinger, og dermed mulighet til å vise faglig kunnskap og innsikt.

Jeg syntes seks timer er en greit tidsperiode for eksamen, men noen ganger (eks. JUS243 våren 2017) var også 6 timer noe knapt. Da syntes jeg løsningen burde være å kutte ned noe på omfanget, men beholde tiden på 6 timer.

Kommentarer fra studenter som er uenige i at det bør fortsettes med sekstimers eksamen i de aktuelle emnene:

Ved å utvide eksamenstiden med 2 timer vil man i bunn og grunn bare forskyve terskelen for å oppnå den samme karakteren noenlunde likt for alle kandidater. Selv om man gis mulighet til å skrive mer utfyllende besvarelser, er det verdt å huske at jusstudiet for studentenes vedkommende er en 5-årig eksamenskonkurranse i den forstand at det er ett studie med stort fokus på karakterer.

Ut fra spørreskjemaet later det til at følelsen av tidspress er en tungtveiende grunn til å utvide eksamenstiden. Jeg har ikke selv inntrykk av at denne faktoren vil endres i vesentlig grad ved å utvide eksamenstiden, erfaringen er heller at studentene opplever et økt press for å vise større materielle kunnskaper innenfor den utvidede tidsrammen for å bedre kunne utmerke seg på eksamen.

Slik sett vil en sekstimerseksamen kunne ha en positiv læringseffekt for studentene, ved å incentivere en større arbeidsinnsats i forkant av eksamen for å kunne yte en god innsats over lenger tid på eksamensdagen - det er mer krevende å vise kunnskap over 6 timer enn over 4 timer. Følelsen av tidspress forblir imidlertid, enn så lenge karakterene i realiteten er noenlunde normalfordelt.

bedre tid gir rom til å tvile på seg selv. Normalt er 4 timer mer enn det man behøver. Hvis dette skal utvides bør det ikke vær mer enn 5 timer.

Ved 6-timers eksamen får man mer tid til å tvile på seg selv og egen besvarelse. Jeg mener tidspresset man har ved 4-timer bidrar til at man er ekstra skjerpet innenfor tiden. Det er lettere å stole på seg selv da.

Etter min mening vil det ikke hvirvidt det er 4- eller 6-timers eksamen påvirke karakterpresset i særlig stor grad, da en 6-timers eksamen ofte oppleves mer krevende enn en 4-timers eksamen. I tillegg finner jeg det veldig vanskelig å holde konsentrasjonen oppe i 6-timer, og vil nok kanskje oppleve ennå større stress rundt eksamen dersom den skal vare i 6 timer.

Min personlige oppfatning er at konsentrasjonen begynner å avta etter 3-4 timer i eksamenssituasjon. Selv om omfanget på besvarelsen (antall ord) gjerne øker i takt med antall timer, så vil ikke kvaliteten øke i like stor grad.

Min største frykt med 6-timers eksamen er at emneansvarlig ikke klarer å "holde seg i skinnet", og lage en oppgave som tilsvarer 4-timers eksamen, som det var tale om i jus124. Oppgaven der ville vanskelig latt seg løse på fire timer, og frykter at det samme vil skje i andre emner.

I tillegg blir studentene mye bedre testet i hvert enkelt fag i forhold til Oslo og Tromsø. Dette har både fordeler og ulemper. Min erfaring er at Bergen får mye mer detaljspørsmål enn de to andre universitetene, og spesielt slik det var på JUS124, hvor man nærmest kunne kommet helt uforberedt på eksamen, og løst oppgaven like godt. Jeg føler ofte at vi blir "lurt" og testet i ting som på forhånd har blitt lite nevnt eller gitt inntrykk av ikke er viktig, som feks hevd som kom på JUS124.

Det er derfor mye lettere for studentene i Bergen å gjøre det dårligere på eksamen når det i større grad handler om hvor godt man har lest pensum, og ikke hva man faktisk kan. Fordelen med Tromsø og Oslo er at man får mer overordnet problemstillinger, og man får dermed frem både hva man kan, men har også muligheten til å gå mer i detaljer.

Jeg frykter at en 6-timerseksamen vil gjøre at det kreves enda større detaljkunnskap. Det er også min mening at vi har mangel nok eksamener, og vi trenger ikke enda lengre eksamener på fag som kun er 10 studiepoeng. Det gir heller ikke mening i mitt hode at JUS124 er seks timer og 13 stp, mens Forvaltningsrett 2 er 17 stp og kun fire timer. Er imidlertid fornøyd med hjemmeeksamen i NIRI.

Jeg tror det må komme enda tydeligere fram at omfanget ikke utvides ved en sekstimers-eksamen, men at poenget med at tiden utvides er økt refleksjon. Etter min mening kom ikke dette fram overhodet

Jeg liker best 4 timers eksamen, men i noen fag har oppgavene vært for omfattende for kun 4 timer. Det vil derfor være en løsning å kutte ned på oppgaven eller utvide tiden.

Jeg mener at normalfordelingen gjør at 6 timer blir mer stressende mtp karakterpresset vi står overfor. Det har formodningen for seg at nivået blir vesentlig høyere med 2 timer ekstra, og det er lett å da henge seg opp i detaljer under eksamen i stedet for å fokusere på mer overordnet forståelse.

Sekstimers eksamen vi bare gjøre det lettere for de flinkeste til å bevise dette, mens vi gjennomsnittlige vil aldri få muligheten til å av og til bytte plass med de som jevnt over ligger på øvre sjikt. Ved firetimers eksamen er det muligheter for at de som jevnt over ligger i midte sjikt kan treffe blink og dermed også være så heldig å hanke inn en karakter i øvre sjikt. Sekstimerseksamen favoriserer også de som klarer å holde konsentrasjonen og oppe og presset ned lengre. For min del valgte jeg uib nettopp fordi det skulle være firetimers eksamen fordi jeg av helsemessige årsaker har langt større problemer med å fullføre en sekstimers eksamen enn en firetimers. Så for meg er en utvidelse av eksamenstiden veldig lite ønskelig. Da får dere heller varsle at det vil bli innført om en stund slik at studenter kan ta et aktivt valg på hvilket universitetet de vil gå på også i forhold til hvordan eksamen avlegges. I tillegg vil det alltid være slik at omfanget av en eksamen alltid vil bli større jo lengre tid en har, så oppgavene vil bare bli større og større uansett. Jeg syns firetimers eksamen skal beholdes. Det er nok å sitte og lide med angst og press i fire timer.

Føler at omfanget av ein 6-timarseksamen som regel blir større enn ein 4-timarseksamen uansett om det ikkje skal vere tilfelle. 6 timarseksamen blir emm. berre 2 ekstra timar på seg til å tvile undøvendig meir, så eg holder ein knapp på at 4-timarseksamen er best!

Jeg synes det er slitsomt nok å ha eksamen på fire timet. Sekstimerseksamen fører til mer stress og hodepine for min del. Jeg synes at folk bør lære seg å disponere tiden godt nok og skrive effektivt. Da er det nok med firetimerseksamen. Tror heller ikke det er sant at omfanget ikke blir større ved en sekstimerseksamen - vet kursansvarlig dette kan han/hun bli fristet litt å legge på litt og litt ekstra. Jeg er helt imot at vi skal få sekstimerseksamen i alle fag.

For min del er 4 timers eksamen mer enn nok. Spesielt siden vi nå skriver på pc, føler jeg ikke på tidspresset.

Jeg mener 6 timer er for lenge til å klare å holde konsentrasjonen oppe under hele eksamen. Den eneste fordelten med 6 timer er at det ikke blir like stor forskjell på de som får ekstra tid og de som ikke får det. Under en 4 timerseksamen vil de som får utsatt tid som følge av særlige grunner ofte en stor fordel, men jeg mener heller det bør strammes inn i hvem som får ekstra tid.

For min del er det avgjørende at jeg i god tid før eksamen øver meg på å ha eksamen ved å ta tiden. Jeg synes en del av øvelsen er å kunne disponere tiden sin og at tidspress uansett vil være en naturlig del av eksamen for oss siden jeg ofte føler man alltid kan skrive mer. Klart at tidspress har en viss innvirkning på hvordan man presterer, men jeg synes ikke at en sekstimers eksamen vil fjerne dette elementet. Jeg mener det er en naturlig del av eksamenssituasjonen at man vil vise hva man kan på best mulig måte og da vil man få tidspress uavhengig av hvor lang eksamenen er i tid (til en viss grad i alle fall). En sekstimers eksamen i menneskerettigheter medførte for å være helt ærlig at jeg følte at det var deler av tiden jeg ikke var like effektiv som jeg ville vært under en fire timers eksamen. Man konsentrerer seg så utrolig mye i løpet av eksamenstimene at personlig ble jeg veldig utslitt midt i eksamen, men klarte å hente meg inn igjen, men da kom jo tidspresset. Det er vanskelig å fokusere 100% i seks timer, men kanskje fem kunne gått? Det er i alle fall mine tanker.

Kort oppsummert synes jeg det er like stressende og like mye tidspress uavhengig av om det er 4 eller 6 timer, bare at man blir enda mer sliten fordi man sitter der enda lenger, og det er en mye større jobb sånn sett

Min erfaring er at omfanget på eksamen utvides. Ettersom det (i hvert fall for min del) er vanskeligere å holde konsentrasjonen oppe i seks timer, medfører dermed en utvidelse fra fire til seks timer på eksamen en dårligere prestasjon totalt sett. Gitt at omfanget ikke utvides, mener jeg uansett ikke at en utvidelse av eksamenstiden gir bedre forutsetninger for å besvare eksamen. Fire timer har alltid være tilstrekkelig for min del, og jeg tror en utvidelse av tiden vil bidra til å øke prestasjonspresset.

synes at omfanget av 6 timers eksamen ble faktisk utvidet i betydelig grad. Det er vanskelig å holde konsentrasjon, bruke skjerm i 6 timer. mer stressende enn 4 timers eksamen og mer prestasjonspress

Straks ferdig med 5 år med karakterjag og prestasjonspress. Kommer ikke til å savne det juridiske fakultet. Håper dere får endret det til det bedre for de som er igjen.

Oppgavene på en 6-timer er klart mer omfattende enn en 4-timers.

Kommentarer fra de nøytrale (de som har svart «verken enig eller uenig» på om de mener at det bør fortsettes med sekstimers eksamen i de aktuelle emnene, og de to som ikke ønsket å svare på akkurat det spørsmålet):

Det er lenge siden jeg hadde 6timers-eksamen, så det er litt vanskelig å svare på alle spørsmålene. Jeg ville nok kunne svart bedre om jeg besvarte denne undersøkelsen innen 2-3 måneder etter eksamen.

Sekstimers eksamen er for såvidt greit, med tanke på at man får bedre tid til å reflektere. Samtidig er eksamensresultatet, enten det innrømmes eller ikke, også påvirket av hvor bra medstudentene gjør det.

Eksamenstiden er lik for alle, og derfor har utvidelse av tiden bare begrenset effekt. PS: Det som vippet folk av pinnen i JUS 124 (Tingsrett) var ikke tiden, men heller at eksamenens praktikumsdel var ytterst uventet og relativt snevert anlagt.

Hjemmeeksamen vil både minske følelsen av tidspress, være en mer realistisk måte å teste ferdighetene på, og ikke minst vise virkelig kunnskap framfor pugging.

Jeg syns eksamen på seks timee ga bedre besvarelser, men jeg mener også at spørsmålene var større. Mer tid gir bare flere spørsmål og en forventning om høyere standard.

Problemet ved seks timers eksamen er at oppgavene ofte blir mer omfattende, eller at man får mer kompliserte rettsspørsmål enn om man bare hadde fire timer til å løse oppgave på. Verken med fire eller sekstimers eksamen opplevde jeg at det var tid til å spise eller gå på do. Kan være en viss fare for at studenter skriver for mye (tar med ting som ikke er relevant) dersom de har mer tid, fordi de føler de har gjort noe feil om de er ferdig før tiden. Å gjøre seg fortjent til en god karakter på eksamen handler jo også om å effektivt på en god måte kunne disponere tiden og besvarelsen.

Føler ideene bak sekstimers eksamen er fint, men gjennomføringen tilfredsstillende ingen av de positive sidene. Blant annet fordi jeg føler oppgavene uansett blir større noe som gjør at den ekstra tiden ikke spiller noen rolle for min del.

I tillegg opplever jeg at det blir vanskeligere å holde konsentrasjonen oppe så lenge. Når det gjelder konsentrasjonsnivået over seks timer generelt føler jeg heller ikke dette momentet er tatt særlig hensyn til ved gjennomføringen av sekstimers eksamen. Dersom ikke gjennomføringen av sekstimers eksamen endres på alle måter er jeg ikke for det i det hele tatt. Alternativt synes jeg man kunne gjort oppgavene mindre på firetimers eksamenene

Eksamenssituasjonen er i seg selv forferdelig ut fra karakterpress. Mye bedre som i NIRI når det er hjemmeeksamen, en situasjon som faktisk er nærmere den man er i praktisk arbeidsliv; enten det er i privat eller offentlig sektor

6 timer er lenge og kan virke ganske utmattende. Jeg tror 4 timer er et format som fungerer best for meg personlig.

Man får til å utdype og resonnere på 4 timer dersom man kan stoffet godt nok fra før.

Sekstimers eksamen hadde vært kjempebra dersom det hadde vært oppgaver som kunne blitt skrevet på 4 timer. da ville det ikke bli en konkurranse i hvem som skriver raskest el.l. Men slik det emm. er nå, er sekstimers-eksamenene utvidet forholdsvis, slik at man ikke får bedre tid, tvert i mot, da man får flere problemer å løse. Da er sekstimer med samme intensitet som på 4-timeren mye mer slitsomt.

6 timers eksamen gjer rom for meir inngående drøfting. Dette er sjølsagt positivt, dersom du kan nok om det som skal drøftast. Kan bli for mykje detaljnivå. På 4 timar må ein vere meir rett på sak. Som absolutt visar om du har forstått hovudlinjene. På den andre sida er detaljkunnskap meir fråverande.

Eksamenssituasjonen er stressande uansett, og prestasjonspresset er høgt uansett.

Positivt og negativt med begge.

Jeg tok eksamen i JUS243 i 2016 og gjentak i 2017. I 2016 synes jeg eksamensoppgaven var så omfangsrik at det på ingen måte hjalp med lengre eksamenstid. I 2017 var eksamensoppgaven langt bedre tilpasset tiden man hadde til rådighet.

Jeg mener at det at eksamen fører til stress, underprestasjoner og karakterpress ikke har så mye med lengden på eksamen å gjøre. Jeg tror det handler mer om at man i liten grad får vist bredden av sin kunnskap i et fag på en enkelt prøve.



Vedlegg 2: Karakterstatistikk

Karakterstatistikkfor JUS124 Tingsrett høst 2014/høst 2016

Høst 2014:

	A	B	C	D	E	F	Antall besvarelser
Kommisjon 1	0	16	14	6	0	0	36
Kommisjon 2	2	10	10	12	2	0	36
Kommisjon 3	4	15	13	4	0	0	36
Kommisjon 4	5	6	21	3	1	0	36
Kommisjon 5	3	9	15	8	0	0	35
Kommisjon 6	6	7	12	10	0	0	35
Kommisjon 7	3	5	12	11	3	1	35
Kommisjon 8	4	9	15	7	0	0	35
Kommisjon 9	1	3	3	1	0	0	8
Sum	28	80	115	62	6	1	292

Prosent	9,6	27,4	39,4	21,2	2,1	0,3	100,0
---------	-----	------	------	------	-----	-----	-------

Retningslinjer 8–12 % 20–30 % 24–36 % 20–30 % 8–12%

Antall meldt til konto: 48

Høst 2016:

	A	B	C	D	E	F	Antall besvarelser
Kommisjon 1	4	7	11	15	2	1	39
Kommisjon 2	2	15	18	5	5	0	45
Kommisjon 3	6	6	15	9	3	0	39
Kommisjon 4	2	11	21	4	1	0	39
Kommisjon 5	1	8	19	9	0	2	37
Kommisjon 6	5	8	13	11	0	3	37
Kommisjon 7	6	9	10	8	3	3	36
Kommisjon 8	9	8	13	5	2	1	37
Sum	35	72	120	66	16	10	309

Prosent	11,3	23,3	38,8	21,4	5,2	3,2	100,0
Retningslinjer	8–12 %	20–30 %	24–36 %	20–30 %	8–12%		Total

Antall meldt til konto: 47

Samlet inntrykk:

Karakterfordelingen på eksamen høsten 2016 viser ikke noe dramatisk avvik fra resultatet fra høsten 2014. Det foreligger en liten økning i antall besvarelser vurdert til A. Samtidig har antall besvarelser vurdert til B gått ned noe, mens antallet som har fått C og D er stort sett likt. Antallet som var meldt til kontinuasjonseksamen er likt, men det var noe høyere strykpersent i 2016, hvilket indikerer at antallet meldt til konte i 2014 i større grad skyldes manglende oppmøte.

Karakterstatistikk for JUS135 Rettsstat og menneskerettigheter vår 2014/vår 2016

Vår 2015:

	A	B	C	D	E	F	Antall besvarelser
Kommisjon 1	3	8	9	11	5	0	36
Kommisjon 2	4	12	12	6	3	0	37
Kommisjon 3	3	9	19	5	1	0	37
Kommisjon 4	6	11	14	5	2	0	38
Kommisjon 5	6	15	13	2	1	0	37
Kommisjon 6	10	16	5	2	3	0	36
Kommisjon 7	5	9	16	5	2	0	37
Kommisjon 8	4	13	19	2	0	0	38
Sum	41	93	107	38	17	0	296
Prosent	13,9	31,4	36,1	12,8	5,7	0,0	100,0
Retningslinjer	8–12 %	20–30 %	24–36 %	20–30 %	8–12%		

Antall meldt til konte: 24

Vår 2016:

	A	B	C	D	E	F	Antall besvarelser
Kommisjon 1	4	11	12	9	0	1	37
Kommisjon 2	2	9	13	8	2	0	34
Kommisjon 3	8	13	11	4	2	0	38
Kommisjon 4	4	8	14	3	1	0	30
Kommisjon 5	3	9	15	7	2	0	36
Kommisjon 6	3	9	11	6	2	0	31
Kommisjon 7	3	9	14	1	2	0	29
Kommisjon 8	6	8	7	8	4	0	31
Kommisjon 9							0
Kommisjon 10							0
Sum	33	76	97	46	15	1	266
Prosent	12,4	28,6	36,5	17,3	5,6	0,4	100,0
Retningslinjer	8–12 %	20–30 %	24–36 %	20–30 %	8–12%		

Antall meldt til konte: 39

Samlet inntrykk:

I likhet med overnevnte er det heller ikke her særlig dramatiske forskjeller mellom de respektive eksamensformene. Antallet som fikk A i 2014 er faktisk noe høyere enn antallet som fikk A i 2016. Ellers har antallet som fikk B gått ned noe i 2016, mens antallet som fikk C er tilnærmet likt. Det er også en del flere som fikk D i 2016. Antallet som fikk E er tilnærmet likt. Strykprosent er tilnærmet lik, mens antallet meldt til kontinuasjonseksamen i 2016 er nesten dobbelt av antallet i 2015, hvilket indikerer at mange ikke møtte til ordinær eksamen i 2016.

Karakterstatistikk for JUS241 Strafferett høst 2014/høst 2015

Høst 2014:

	A	B	C	D	E	F	Antall besvarelser
Kommisjon 1	6	12	16	5	3	0	42
Kommisjon 2	0	14	17	8	2	0	41
Kommisjon 3	4	19	15	2	1	1	42
Kommisjon 4	3	9	17	11	2	0	42
Kommisjon 5	5	15	13	9	0	0	42
Kommisjon 6	1	9	16	13	2	1	42
Kommisjon 7	5	11	13	8	3	1	41
Kommisjon 8	6	7	16	9	3	0	41
Kommisjon 9	6	11	15	6	4	0	42
Kommisjon 10	5	13	20	4	0	0	42
Sum	41	120	158	75	20	3	417
Prosent	9,8	28,8	37,9	18,0	4,8	0,7	100,0
Retningslinjer	8–12 %	20–30 %	24–36 %	20–30 %	8–12%		

Antall meldt til konte: 43

Høst 2015:

	A	B	C	D	E	F	Antall besvarelser
Kommisjon 1	2	5	17	12	3		39
Kommisjon 2	3	10	18	6	1	1	39
Kommisjon 3	3	8	17	7	4		39
Kommisjon 4	3	9	17	8	2		39
Kommisjon 5	4	5	8	17	5		39
Kommisjon 6		5	18	13	3		39
Kommisjon 7	5	8	16	7	3		39
Kommisjon 8	1	2	10	17	8		38
Kommisjon 9	1	12	20	4	1		38
Kommisjon 10	1	5	17	14	1		38
Sum	23	69	158	105	31	1	387

Prosent

5,9	17,8	40,8	27,1	8,0	0,3	100,0
-----	------	------	------	-----	-----	-------

Retningslinjer

8–12 %

20–30 %

24–36 %

20–30 %

8–12%

Antall meldt til konte: 40

Samlet inntrykk:

Antallet besvarelser vurdert til A og B er betydelig lavere for de som avla eksamen i 2016. Antall som fikk C har økt med ca. 3 %. Også antallet som fikk D og E er en del større i 2016 enn det som var tilfelle i 2014. Strykprosent og antall meldt til kontinuasjonseksamen er tilnærmet likt for begge eksamener.

Karakterstatistikk for JUS242 Rettergang våren 2015/ våren 2016**Vår 2015:**

	A	B	C	D	E	F	Antall besvarelser
Kommisjon 1	4	7	6	7	6	6	36
Kommisjon 2	1	8	11	8	2		30
Kommisjon 3		8	12	10	4	2	36
Kommisjon 4	3	8	11	10	3	1	36
Kommisjon 5	5	9	14	4	3	1	36
Kommisjon 6	1	9	9	12	3	2	36
Kommisjon 7	4	4	11	6	3	2	30
Kommisjon 8	3	2	13	3	10	5	36
Kommisjon 9	2	4	12	11	2		31
Kommisjon 10	2	10	17	3	1	2	35
Kommisjon 11	6	5	6	5	7	6	35
Sum	31	74	122	79	44	27	377
Prosent	8,2	19,6	32,4	21,0	11,7	7,2	100,0
Retningslinjer	8–12 %	20–30 %	24–36 %	20–30 %	8–12%		

Antall meldt til konte: 107

Vår 2016:

	A	B	C	D	E	F	Antall besvarelser
Kommisjon 1	1	3	13	14	3	6	40
Kommisjon 2	1	9	23	4	2	1	40
Kommisjon 3	6	11	15	4	2	2	40
Kommisjon 4	2	11	13	7	4	2	39
Kommisjon 5	1	9	13	12	4	0	39
Kommisjon 6	1	7	16	8	6	1	39
Kommisjon 7	5	9	12	8	2	3	39
Kommisjon 8	4	13	11	4	5	2	39
Kommisjon 9	2	1	8	13	10	5	39
Kommisjon 10	1	6	18	13	0	1	39
Sum	24	79	142	87	38	23	393

Prosent	6,1	20,1	36,1	22,1	9,7	5,9	100,0
---------	-----	------	------	------	-----	-----	-------

Retningslinjer 8–12 % 20–30 % 24–36 % 20–30 % 8–12%

Antall meldt til konte: 82

Samlet inntrykk:

Noe færre A besvarelser i 2016. Det er også en del flere C besvarelser i 2016. Ellers er resultatene ganske like og ingen store forskjeller å bemerke. Strykprosenten er noe høyere i 2015 enn i 2016 og antallet meldt til kontinuasjonseksamen var også en del høyere i 2015. Tar man bort antallet stryk vil det si at ca. 80 unnlatte å møte til eksamen i 2014, mens dette sank til 59 i 2016.

Karakterstatistikk for JUS243 Allmenn formuerett våren 2015/våren 2016

Vår 2015:

	A	B	C	D	E	F	Antall besvarelser
Kommisjon 1	7	9	15	11	5	6	53
Kommisjon 2	0	8	15	11	2	10	46
Kommisjon 3	4	5	12	12	9	3	45
Kommisjon 4	2	6	11	6	13	7	45
Kommisjon 5	2	9	11	14	6	3	45
Kommisjon 6	4	7	9	7	13	5	45
Kommisjon 7	6	11	10	5	7	6	45
Kommisjon 8	1	5	7	11	3	8	35
Kommisjon 9	2	2	9	10	11	11	45
Kommisjon 10	0	1	1	3	3	6	14
Sum	28	63	100	90	72	65	418

Prosent	6,7	15,1	23,9	21,5	17,2	15,6	100,0
---------	-----	------	------	------	------	------	-------

Retningslinjer 8–12 % 20–30 % 24–36 % 20–30 % 8–12%

Antall meldt til konte: 97

Vår 2016:

	A	B	C	D	E	F	Antall besvarelser
Kommisjon 1		10	12	8	5	3	38
Kommisjon 2	5	11	21	12	8	3	60
Kommisjon 3	1	10	16	8	3	2	40
Kommisjon 4	3	9	13	10	5	0	40
Kommisjon 5	0	13	18	9	0	0	40
Kommisjon 6	2	8	13	11	2	2	38
Kommisjon 7	0	3	19	14	0	4	40
Kommisjon 8	3	5	11	15	2	4	40
Kommisjon 9	0	6	12	10	4	1	33
Kommisjon 10	0	4	11	11	7	7	40
Sum	14	79	146	108	36	26	409
Prosent	3,4	19,3	35,7	26,4	8,8	6,4	100,0
Retningslinjer	8–12 %	20–30 %	24–36 %	20–30 %	8–12%		

Antall meldt til konte: 78

Samlet inntrykk:

Her har antallet som fikk A gått en del ned fra 2014 til 2016. Antallet som fikk B er imidlertid noe høyere i 2016. Tilsvarende var det 46 flere som fikk C i 2016 enn i 2014. Det er også en del færre E besvarelser i 2016. Strykprosenten er betydelig høyere i 2015 og når man tar bort antallet stryk vil det si at ca. 65 av antallet meldt til kontinuasjonseksamen skyldes manglende oppmøte, mens i 2016 var det ca. 52 av de oppmeldte til kontinuasjonseksamen som skyldtes manglende oppmøte. Det må imidlertid tas høyde for at kontinuasjonseksamen i fjerde års emner også i noen tilfeller er åpen for studenter som ønsker gjentak og skal på utveksling.

[Tilbake til sakslisten](#)

Sak 86/17**Legge ned spesialemner JUS270-2-B Economic Analysis of Law (10) og JUS282-2-A International Business Contracts (10)**

Professor Eric Schanze har vært emneansvarlig for spesialemnene JUS270-2-B Economic Analysis of Law (10) og JUS282-2-A International Business Contracts (10). Fakultetet har kommet til enighet med ham om at disse to emnene legges ned med virkning fra V18.

JUS270-2-B har undervisning om høsten og eksamen hvert semester. Det er på 10 studiepoeng, og ble opprettet høsten 2017 som etterfølger av JUS270-2-A som var på 20 studiepoeng og ble opprettet fra høsten 2008. Schanze har driftet emnet i samarbeid med andre rettsøkonomer, men i år fikk vi ikke til et slikt samarbeid, og emnet ble derfor redusert fra 20 til 10 studiepoeng.

JUS282-2-A har undervisning om våren og eksamen hvert semester. Det er på 10 studiepoeng, og ble opprettet våren 2010, som etterfølger av JUS282-2-A Complex Business Contracts.

De siste tre årene har vi hatt disse tallene for «Møtt til eksamen» i de to emnene:

	Møtt til eksamen	
	JUS270-2-A/B	JUS282-2-A
V17	-	39
H16	24	-
V16	-	28
H15	23	1
V15	1	36
H14	12	1

I høst har vi 55 oppmeldte til JUS270-2-B og én i JUS280-2-A.

Etter denne nedleggelsen vil vi ha denne spesialemneporteføljen: 25 høstemner hvorav 10 engelske, 17 våremner hvorav 13 engelske. Til sammen 41 emner, hvorav 23 engelske – se liste under. (Her er 42 forekomster på listen, ettersom JUS257-2-A Grunnleggende selskapsrett forekommer både om våren og om høsten.)

Vi har i tillegg tre emner som for tiden er inaktive, det gjelder JUS259-2-A Internasjonal privatrett, JUS262-2-A Trygderett og JUS275-2-A Terrorism in International and European Criminal Law.

I tillegg har vi fire praksisemner: JUS325 Rettshjelp, JUS329 Skriveveiledning og gruppeledelse, JUS330 Forhåndsgodkjent prosedyrekonkurranse, JUS334 Chinese Law Clinical Programme.

Undervisningssemester høst

- JUS251-1-A / Arbeidslivets rett*
- JUS251-2-A / Grunnleggende arbeidsrett
- JUS251-2-B / Arbeidsrett fordypning
- JUS253-2-A / Kommunalrett
- JUS254-2-A / Politirett
- JUS255-2-A / Påtalerett
- JUS256-2-A / Skatterett I
- JUS256-2-B / Skatterett II

- JUS257-2-A / Grunnleggende selskapsrett
- JUS258-2-B / Competition Law
- JUS260-2-A / Design- og patentrett
- JUS260-2-B / Opphavsrett
- JUS260-2-C / Kjenneteiknsrett
- JUS260-2-D / Marknadsføringsrett
- JUS261-2-A / Konfliktmekling
- JUS265-2-A / Planrett
- JUS271-2-B / Comparative Energy Law
- JUS276-2-A / Human Rights Law: Special Focus on Economic, Social and Cultural Rights
- JUS278-2-A / Comparative Private Law
- JUS280-2-B / Alternative Dispute Settlements
- JUS281-2-A / Comparative Constitutional Law
- JUS285-2-A / EU and EEA Public Procurement Law
- JUS287-2-A / EU and EEA Commercial Law
- JUS289-2-A / International Civil Procedure
- JUS292-2-A / Introduction to Chinese Law
- * JUS251-1-A / Arbeidslivets rett er ikke for jusstudenter/jurister, men for studenter uten juridisk utdanning, fortrinnsvis på lavere gradsnivå.

Undervisningssemester vår

- JUS250-2-C / Health and Human Rights in the Welfare State
- JUS250-2-D / Velferdsrett
- JUS257-2-A / Grunnleggende selskapsrett
- JUS257-2-B / Aksjeselskapsrett - fordjuping
- JUS264-2-A / God forvaltningsskikk: Etikk, kommunikasjon og konfliktforståelse i forvaltningen
- JUS271-2-A / Energy Law
- JUS272-2-A / American Law
- JUS273-2-A / Legal Philosophy
- JUS273-2-C / Law and Justice
- JUS276-2-B / European Human Rights
- JUS277-2-A / Introduction to Copyright Law
- JUS277-2-B / International Copyright Law
- JUS283-2-A / Arbitration Theory and Practice
- JUS286-2-A / Constitution and Politics
- JUS288-2-A / International Criminal Law*
- JUS290-2-A / Comparing Legal Cultures in Europe
- JUS291-2-A / EU and EEA State Aid Law
- * JUS288-2-A / International Criminal Law tilbys kun til studenter på integrert masterprogram i rettsvitenskap og toårig masterprogram i rettsvitenskap.

[Tilbake til sakslisten](#)

Sak 87/17***JUS397 Masteroppgave forskerlinje (60 studiepoeng) Hovedlitteratur.***

Vi har mottatt forslag fra emneansvarlig Jørn Øyrehagen Sunde og «modulansvarlig» Bjarte Askeland om hovedlitteratur i Modul 9 i JUS397 Masteroppgave forskerlinje (60 studiepoeng). Hele forslaget er satt inn under her.

Hovedregelen er at emnebeskrivelsen ikke endres senere enn fire uker etter at et kurs er begynt, jf. § 1-2 nr. 5 i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet. I dette tilfellet begynte «kurset» ved semesterstart i høst. Det kan imidlertid være grunn til å vurdere unntak fra fristen i dette tilfellet: Emnet er nytt – også med hensyn til oppbygging og struktur – det innebærer i noen sammenhenger at «veien blir til mens vi går», og vi må være tilbakeholdne med å la formelle forhold stå i veien for at vi får forskerlinjen til å fungere best mulig. Et annet argument er at for at et emne som strekker seg over et år skal være i forskningsfronten med hensyn til litteraturen, må den kunne suppleres underveis. Det kan derfor være gode grunner til å se hver enkelt modul i emnet som et eget «kurs» når det gjelder fristen for endring i emnebeskrivelsen. Modulen dette gjelder starter opp i januar 2018.

I forslaget omtales litteraturen om «anbefalt litteratur» - Askeland har bekreftet at det er kategorien «hovedlitteratur» forslaget tar sikte på.

Vedtaksforslag:

Hovedlitteratur for modul 9 i JUS397 Masteroppgave forskerlinje (60 studiepoeng) vedtas som foreslått.

Fristen i § 1-2 nr. 5 i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet fravikes under henvisning til de hensynene det er gjort rede for i notatet.

Jørn Øyrehagen Sunde
Bjarte Askeland

SU v/Undervisningsdekanen

Litteratur for modul 9 på forskerlinjen, JUS 397

Modul 9 på forskerlinjen gjelder ulike metodiske sider ved skriving av rettsdogmatiske og andre rettsvitenskapelige avhandlinger. Undervisningen består av forelesninger og diskusjonsgrupper som i høy grad tar modell av undervisningen på forskeropplæringen for stipendiater som skal skrive Phd.-avhandling. Denne integreringen av elementer fra Phd.-undervisningen er det viktig element i forskerlinjen, påkrevd i henhold til de krav Forskningsrådet og Universitetet i Bergen setter til forskerlinjenes kvalitet.

For at studentene skal være forberedt til undervisningen på Modul 9 er det nødvendig at noen tekster er lest på forhånd. Disse tekstene bes vedtatt som en del av anbefalt litteratur på forskerlinjen.

Foreslått litteratur er som følger:

- 1) Synne Sæther Mæhle: Gjelder det andre regler for rettslig argumentasjon i rettsdogmatikken enn for domstolene? JV 2004 s. 329-342
- 2) Bjarte Askeland: - Om rettsdogmatisk metode og sammenligning, i: Søvig, Karl Harald/Schütz, Sigrid Eskeland /Rasmussen, Ørnulf (red.) Undring og erkjennelse, Bergen 2013, s. 15-25.
- 3) Hans Petter Graver: - Vanlig juridisk metode? Om rettsdogmatikken som juridisk sjanger, TfR 2008 s. 249-278
- 4) Claes Sandgren Om teoribildning och Rättsvetenskap, JT 2004-2005 s. 297-333
- 5) Zweigert, Ronald/Kötz, Hein: Introduction to comparative law (2nd ed. 1998) s. 15-35

Tekstene vil bli tilgjengeliggjort for studentene via en tilsendt link. Undervisningen på modul 9 vil finne sted i januar 2018.

Her, 20.11 2017

Jørn Øyrehagen Sunde
Emneansvarlig

Bjarte Askeland
Ansvarlig for Modul 9

[Tilbake til sakslisten](#)

Sak 88/17

Til: SU

Frå: Studieseksjonen

Framlegg om å innføra ei øvre grense for kor mange studentar som kan utveksla til same stad samstundes.**Bakgrunn**

Kvart år sender Det juridiske fakultet eit stort antal studentar ut i verda gjennom utvekslings- eller samarbeidsavtaler som er inngått med juridiske fakultet i andre land. I dei fleste av desse avtalene er det eit bestemt tal studieplassar tilgjengelege for jusstudentar frå Bergen (oftast frå to til seks plassar), medan det gjennom nokre av avtalene ikkje er eit bestemt tal studentar som kan reisa. I avtaleporteføljen til fakultetet kan vi skilja mellom to typar avtaler:

- Reine *utvekslingsavtaler*, altså avtaler der det er lagt opp til at kvar institusjon skal senda og ta i mot eit likt antal studentar og at studentane ikkje skal betala skulepengar til vertsinstitusjonen sin medan dei studerer der.
- Avtaler med skulepengar, oftast med reduserte skulepengar for studentar frå Universitetet i Bergen. Desse avtalene gjeld LLM-studier, altså studier i utlandet som fører fram til ein grad, eller studier i eitt eller to semester ved institusjonar som vanlegvis krev skulepengar og der institusjonen sjølv ikkje sender ut studentar i slikt monn at det er aktuelt å inngå ei rein *utvekslingsavtale*.

Der vi har inngått avtaler i den siste kategorien representerer studentane våre ei inntektskjelde for vertsinstitusjonen, sjølv om skulepengane studentane våre betaler som oftast er reduserte samanlikna med skulepengar for studentar som søker opptak på eiga hand og ikkje gjennom ei samarbeidsavtale. Det er i denne kategorien avtaler at vi har nokre avtaler utan ei bestemt avgrensing av talet på studentar, og vi ser at nokre av desse lærestadene opnar for å ta imot *mange* studentar frå fakultetet. Noko av bakgrunnen for dette er at norske studentar er sikre betalalar sidan Lånekassen gjev stønad til studier i utlandet, i tillegg til at norske studentar krev lite oppfølging både fordi dei har gode språkkunnskapar og fordi jusstudentane er sjølvstendige og vaksne fordi dei reiser ut etter å ha fullført 3. studieår.

At vi har ein del avtaler utan spesifikk avgrensing i talet på plassar gjer at fakultetet kvart år sender store grupper av studentar til ein og same institusjon. Det varierer frå år til år kva for institusjonar som tek i mot særleg mange studentar frå fakultetet, men det finst nokre gjengangarar. Tabellen nedanfor gjev ei oversikt over kva for institusjonar som på noko tidspunkt har motteke fleire enn ti studentar på ein gong i perioden frå 2012. Tilfella av meir enn ti studentar er utheva i raudt.^{7 8} (Merk at tabellen ikkje seier noko

⁷ Tala fram til 2016 er offisielle tal henta frå DBH (database for statistikk om høgare utdanning) der opphalda er registrert på året då studenten avslutta utanlandsopphaldet sitt. Offisielle tal for 2017 er ikkje klare før til våren, og vi har difor teke med dei interne tala for utveksling i studieåret 2017/2018. Ved rapporteringa av desse vil dei fordela seg på haust 2017, vår 2018 og haust 2018. For 2017 kjem det og til å bli rapportert studentar som var utanlands i løpet av studieåret 2016/2017 men avslutta studiet etter at haustsemesteret 2017 var starta.

⁸ Vi ser at året 2012 skil seg ut ved at alle institusjonane på lista har motteke meir enn 10 studentar. Dette kan forklarast med at usedvanleg mange studentar frå fakultetet reiste ut i verda (208) i 2012. Så langt i historia er dette toppåret når det gjeld talet på utreisande studentar.

om korvidt alle studentane har vore der samstundes i same semester. Totaltala inneheld utvekslingsopphald fullført i både vårsemesteret og i haustsemesteret.)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017/2018
Bond University, Australia	15	12	7	12	22	21
University of Sydney, Australia	11	6	5	2	5	7
University of Auckland, New Zealand	12	6	4	9	4	5
King's College London, Storbritannia	14	9	7	5	9	5
Queen Mary University London, Storbritannia	13	8	4	12	10	14
University of Glasgow, Storbritannia	6	7	6	6	18	9
University of Cape Town, Sør-Afrika	13	19	5	7	7	1
Hamline University, USA (No Mitchell Hamline School of Law)	11	7	5	6	2	0

Når fakultetet sender store grupper av studentar til same stad, kan det vera ein risiko for at studentane får større utfordringar med å bli integrerte blant dei lokale studentane, og blant dei andre internasjonale studentane. I tillegg til det reint faglege utbytet, skal utveksling gje internasjonal erfaring, internasjonalt nettverk, språkkunnskapar og høve til å utvikla interkulturelle ferdigheiter og kompetanse. Det er ikkje tvil om at eit utvekslingsopphald vil gje slike meirverdiar også til studentar som «reiser i flokk». Det er likevel sannsynleg at meirverdien kan bli lågare dersom det er mange norske studentar som reiser til same stad. For å sikra at studentane får størst mogleg utbyte av utvekslingsopphaldet ser fakultetet behov for å avgrensa talet på studentar som vert send til same universitet. I første omgang føreslår vi å setja ei grense på maksimalt ti studentar til same universitet i same semester.

Det vil sjølvsagt variera frå universitet til universitet, frå semester til semester og frå student til student, kor stor betydning det faktisk har at det er mange studentar som utvekslar til same stad. Nokre stader og nokre semester vil studentane velja heilt ulike kurs, busetja seg i ulike bydelar og kanskje knapt sjå kvarandre. Andre stader og andre semester vil studentane busetja seg saman, velja stort sett same kurs og opptre som ei gruppe. Det er det siste som kan vera eit problem for integreringa og dermed for utbytet frå utvekslingsopphaldet, og det er *risikoen* for at denne situasjonen oppstår fakultetet ønskjer å forhindra ved ei sterkare styring av kor mange som kan utveksla til same lærestad.

Når denne saka blir teke opp, er det først og fremst for leggja til rette for best mogleg integrering av studentane våre hos vertsinstitusjonen og slik sikra størst mogleg utbyte av utvekslingsopphaldet. Ein heldig bieffekt av å innføra ei slik grense er likevel at fakultetet på denne måten også kan oppnå ei større spreiding av dei utreisande studentane og sikra at fleire av dei om lag 160 studentutvekslingsavtalene vert brukte kvart år. For fakultetet er det strategisk viktig at det er jamn aktivitet på flest mogleg av avtalene som er inngått med gode universitet kringom i verda.

Ved ei avgrensing i talet på kor mange utvekslingsstudentar ein sender til same studiestad samstundes, kan det i framtida gje meining å føra opp «X universitet haust» som til dømes førsteval og «X universitet vår» som andreval i søknaden. Som følgje av dette kan vi tenkjast å sjå at fleire vel å utveksla i vårsemesteret i dei tilfella det er viktigare for studenten *kva universitet* ein skal utveksla til enn *kva for semester* dei skal utveksla i.⁹ Dermed er ein annan heldig bieffekt at ei slik avgrensing kan tenkjast å føra

⁹ Til no har ikkje kva semester ein søker til spelt noka rolle for korvidt ein kan tildelast plass dersom ein elles er kvalifisert og når opp i ein eventuell konkurranse om plassane. Det betyr at det til ein del destinasjonar kan vera ei

til ei lita forskyving frå haustsemesteret til vårsemesteret når det gjeld kor mange som er på utveksling og kor mange som skriv masteroppgåve dei ulike semestera. Per i dag er det stor overvekt av studentar som utvekslar i haustsemesteret samanlikna med i vårsemesteret, og stor overvekt av studentar som skriv masteroppgåve i vårsemesteret samanlikna med i haustsemesteret.¹⁰ Den føreslåtte endringa vil ikkje gje store utslag i fordelinga mellom semestera ettersom det for dei aller fleste avtalene framleis vil vera eit bestemt tal plassar og likegyldig kva for semester desse vert nytta, men *noko* innverknad kan endringa tenkjast å få.

Gjeldande regelverk og praksis

Nominasjon til utveksling er regulert i UiB si regelsamling i kapittel 2.2.3 «Reglement uttak og stipendtildeling for delstudier i utlandet»¹¹ Slik reglane for nominasjon til utveksling er formulert i dag, har ikkje fakultetet heimel til å avgrensa kor mange studentar vi sender til ein og same institusjon i dei tilfella det ikkje er avtalt eit bestemt tal plassar i avtalene. Reglementet opnar likevel for at fakultetet kan gje nærare reglar «§1 (...) Reglementet gjelder mer eller mindre [sic] skriftlig avtale eller forskriftene til et program regulerer forholdet nærmere.»¹²

Nominasjon til utveksling skjer på bakgrunn av søknad. I søknaden fører studentane opp inntil fem utvekslingsdestinasjonar i prioritert rekkefølge, og fordeling av søkjarane blir gjort ut frå antal plassar og antal søkjarar til kvar institusjon. Dersom det er konkurranse om eit avgrensa antal plassar ved ein institusjon vert søkjarane rangerte basert på karakterar og dei med høgast snitt får plass medan dei med lågare snitt i staden blir vurderte til andrevalet på søknadene sine osb.¹³ Ved fordeling av søkjarane til dei ulike destinasjonane forsøker fakultetet alltid å oppfylle høgast moglege prioritet i søknaden, og når fakultetet søker å oppfylle høgast moglege ønskje for alle studentane, ser vi altså at det i nokre tilfelle kan bli store grupper av studentar til eit og same universitet.

stor gruppe studentar i haustsemesteret og ingen i vårsemesteret. For destinasjonar utan eit bestemt antal plassar, og der det er mogleg å utveksla både kun haust og kun vår, kan det tenkjast at mange av søkjarane kan få oppfylt ønsket sitt om å utveksla dit, til trass for avgrensing i antal plassar, dersom dei er villig til å utveksla i vårsemesteret i staden for i haustsemesteret. For dei universiteta det gjeld, kan det i framhaldet formidlast til studentane at ein auker sjansen til å få plass til det bestemte universitetet dersom ein fører opp begge semester som alternativ. i søknaden.

¹⁰ Inneverande studieår er 103 studentar på utveksling berre i haustsemesteret, 37 studentar er på utveksling i to semester, og 15 studentar skal på utveksling berre i vårsemesteret. Ifølgje DBH var det 204 studentar som fullførte masteroppgåva (JUS399) våren 2017, mot 112 studentar hausten 2016.

¹¹ <http://regler.app.uib.no/regler/Del-2-Forskning-utdanning-og-formidling/2.2-Utdanning/2.2.3-Opptak/Universitetet-i-Bergen-sitt-reglement-for-uttak-og-stipendtildeling-for-delstudier-i-utlandet>

¹² Her er det nok meint å stå «med mindre»

¹³ Gjennom nokre av avtalene er det krav om at studentane må ha eit bestemt karaktersnitt for å vera kvalifisert til å utveksla til den aktuelle institusjonen. I slike tilfelle må ein oppfylle dette kravet for å kunne vurderast for nominasjon til den aktuelle institusjonen. I Erasmus+ og Nordplus programma er det ikkje bestemte krav til karaktersnitt, slik at utveksling er mogleg og tilgjengeleg for alle studentar. Men også innan Erasmus+ og Nordplus er det karakterar som avgjer kven som får reisa dersom det er konkurranse om plassane.

Alle som ønskjer å reisa på utveksling får tilbod om nominasjon. Dersom ein søkjar, på grunn av avgrensa tal på plassar eller bestemte karakterkrav, ikkje kan få tilbod om nominasjon til nokon av dei fem stadene studenten har søkt til, får studenten høve til å føya til nye alternativ i søknaden sin blant dei destinasjonane der det framleis er plassar att. Behovet for å leggja til nye alternativ gjeld berre for ei lita handfull studentar kvart år.

I tillegg til reglane i UiB si regelsamling som det vert vist til over, er nominasjon til delstudier i utlandet regulert i § 5-9 i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet. Reglane dreier seg om førehandsgodkjenning og godskriving. Førehandsgodkjenning er neste steg i prosessen etter at ein har blitt nominert til utveksling til ein bestemt destinasjon, og dreier seg om å sikra at studia studenten planlegg å gjennomføra vil kunna godskrivast som tilsvarande enten spesialemna og/eller masteroppgåva i mastergraden i rettsvitenskap. Godskriving vert gjort etter at utanlandsstudia er fullførte og det er klart at studenten har fullført og bestått emna som var planlagt.

Det einaste i fakultetets reglement som eksplisitt dreier seg om nominasjon til utveksling er § 5-9-4 «Ved rangering av søkerne til et bestemt sted, skal studenter som søker utveksling for første gang prioriteres foran de som tidligere har vært på utveksling som del av masterprogrammet.» § 3 i UiBs reglement seier «(...) Søkere som ikke tidligere har gjennomført delstudier i utlandet kan prioriteres.(...)», og den lokale regelen er ei presisering av at denne kan-regelen vert praktisert ved Det juridiske fakultet.

Framlegg til øvre grense

For fakultetet har det vore viktig å kunna formidla at *alle* som vil har høve til å reisa på utveksling. Dette bidreg til å gjera utveksling attraktivt og tilgjengeleg, og bidreg til å minska karakterpresset blant studentane. Det er difor viktig å oppretthalda budskapet om at utveksling er tilgjengeleg for alle også i framtida. Med om lag 160 utvekslingsavtaler kunne fakultetet i teorien ha send berre *ein eller to* studentar til kvar institusjon og likevel hatt høve til å senda ut alle som ønskjer å reisa på utveksling. Det er likevel slik at nokre avtaler er meir attraktive enn andre, og nokre utdanningsinstitusjonar betre enn andre. Ein del av avtalene er inngått først og fremst med tanke på *innreisande* studentmobilitet, og har sjeldan eller aldri *utreisande* studentmobilitet. Det er difor ikkje 160 avtaler som reelt blir nytta til *utreisande* studentmobilitet.

For at utveksling framleis skal vera attraktivt, må avgrensinga av kor mange studentar fakultetet sender til kvar institusjon ikkje setjast så lågt at det blir vanskeleg å (som hovudregel) kunna tilby utveksling til eit av vala som er førte opp i søknaden, og helst eit av dei øvst prioriterte vala. Basert på mange års erfaring med å «leggja puslespelet» over kvar dei ulike søkjarane kan nominerast, synast ei rettleiande grense på ti studentar å vera eit godt utgangspunkt. Ti studentar er framleis ei stor gruppe, og det vil framleis vera fare for at desse studentane får større utfordringar med integrering enn studentar som reiser aleine eller saman med berre ein eller to andre.

Det kan difor vera på sin plass å diskutera om det ideelle kanskje ville vera ei enda lågare grense, men for ikkje å risikera å gjera det for vanskeleg å kunna tilby plass til alle søkjarane, føreslår vi å starta med ei grense på ti og å hausta erfaringar frå dette i eit år eller to før ein eventuelt vurderer om grensa kan eller bør setjast lågare. Med ei grense på ti vil ein uansett forhindra eller minska dei *største* gruppene av studentar, og grensa vil ikkje minst ha effekt for dei studentane som *ikkje* blir del av den store gruppa og

som i staden blir nominert til andre universitet i lag med færre eller ingen andre medstudentar. Når grensa førebels blir sett såpass høgt forventar vi at det framleis som hovudregel vil vera mogleg å oppfylle eit av alternativa som står høgst på prioriteringslista i søknaden frå studentane.

Ved innføringa av ei øvre grense må det likevel alltid vera viktigare å kunna tilby utveksling til attraktive og eigna stader til alle som har søkt, enn korvidt det einskilde år kan koma til å bli t.d. elleve studentar i staden for ti til same destinasjon samstundes. Ved handheving av grensa på ti studentar må det difor vera rom for at utvekslingskoordinatorane kan utøva skjønn når det er avgjerande for å få til å leggja puslespelet over kor søkjarane skal nominerast.

Som tidlegare nemnt vil innføringa av ei slik grense føra til at fordelinga av studentar mellom haustsemesteret og vårsemesteret vil få betydning. Dersom det er for mange studentar som søker til same stad det eine semesteret, kan det henda at ein ved å også sjå på kva semester studenten søker til, likevel kan oppfylle studentens destinasjonsønske dersom studenten også er open for å utveksla i motsett semester.

Justering av regelverk

Som vist over er ikkje spørsmålet om av kor mange studentar som kan sendast til same stad berørt korkje i UiB eller fakultetet sitt reglement. For at studieseksjonen skal få heimel til å gjera ei avgrensing av talet på studentar til eitt og same universitet for slik (å bidra til) å sikra kvalitet i utvekslingsopphaldet, føreslår vi å leggja til eit nytt punkt i § 5-9 i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet som følgjer:

For å legge til rette for god integrering av studentene hos vertsuniversitetet, nominerer fakultetet maksimalt ti studenter til samme universitet i samme semester dersom avtalen med partneruniversitet ikke angir et bestemt antall plasser.

Det vert samstundes gjort framlegg om å endra på rekkefølga i punkta i § 5-9 for at punkta skal følgja ein kronologi med nominasjon, førehandsgodkjenning (før utveksling), endeleg godkjenning og oppnåing av grad (etter utveksling). Framlegg til justert 5-9 er vist med «spor endringar» under.

Opphavleg § 5-9:

§ 5-9 Delstudier i utlandet; Forhåndsgodkjenning og godskriving

1. Etter bestått 3. studieår i femårig integrert program kan studenter reise på utveksling som en del av masterprogrammet. Det er et vilkår at minst 60 sp er eksamener bestått i rettsstudiet ved UiB. Studenter i toårig masterprogram kan reise på utveksling fra og med sitt andre semester.
2. Det kan gis forhåndsgodkjenning for – og senere godskriving av – emner tilsvarende 30 studiepoeng spesialemer, og/eller skriftlig arbeid tilsvarende masteroppgaven (30 studiepoeng). Disse skal inngå i graden. Forhåndsgodkjenning av skriftlig arbeid tilsvarende masteroppgaven forutsetter at utveksling skal skje til et universitet der det er mulig å gjennomføre slikt arbeid.
3. En student som har bestått 30 studiepoeng på 5. studieår, kan kun få forhåndsgodkjent utveksling i ett semester, eller et LLM-program. Dersom studenten har bestått 30 studiepoeng spesialemer, forutsetter forhåndsgodkjenning at utveksling skal skje til et universitet der det er mulig å gjennomføre skriftlig arbeid tilsvarende masteroppgaven.

4. Ved rangering av søkerne til et bestemt sted, skal studenter som søker utveksling for første gang prioriteres foran de som tidligere har vært på utveksling som del av masterprogrammet.
5. En student som har fått godskrevet utveksling som spesialemer, kan ikke ta ytterligere spesialemer i mastergraden.
6. Studenter skal søke om endelig godkjenning av delstudier i utlandet senest én måned etter at offisiell dokumentasjon på oppnådd resultat er mottatt.
7. Der delstudier i utlandet utgjør de siste emnene i graden, skal dato for oppnådd grad settes til dato for vedtak om godskriving av disse.
8. Ved forhåndsgodkjenning av delstudier i skandinavisk-språklige land må minst ett av emnene ha ikke-skandinavisk undervisningsspråk.

Framlegg til justert § 5-9:

§ 5-9 Delstudier i utlandet; Nominasjon, Forhåndsgodkjenning og godskriving

1. Etter bestått 3. studieår i femårig integrert program kan studenter reise på utveksling som en del av masterprogrammet. Det er et vilkår at minst 60 sp er eksamener bestått i rettsstudiet ved UiB. Studenter i toårig masterprogram kan reise på utveksling fra og med sitt andre semester.

2. Ved rangering av søkerne til et bestemt sted, skal studenter som søker utveksling for første gang prioriteres foran de som tidligere har vært på utveksling som del av masterprogrammet.

3. For å legge til rette for god integrering av studentene hos vertsuniversitetet, nominerer fakultetet maksimalt ti studenter til samme universitet i samme semester dersom avtalen med partneruniversitet ikke angir et bestemt antall plasser.

4. 2. Det kan gis forhåndsgodkjenning for – og senere godskriving av – emner tilsvarende 30 studiepoeng spesialemer, og/eller skriftlig arbeid tilsvarende masteroppgaven (30 studiepoeng). Disse skal inngå i graden. Forhåndsgodkjenning av skriftlig arbeid tilsvarende masteroppgaven forutsetter at utveksling skal skje til et universitet der det er mulig å gjennomføre slikt arbeid.

5. 3. En student som har bestått 30 studiepoeng på 5. studieår, kan kun få forhåndsgodkjent utveksling i ett semester, eller et LLM-program. Dersom studenten har bestått 30 studiepoeng spesialemer, forutsetter forhåndsgodkjenning at utveksling skal skje til et universitet der det er mulig å gjennomføre skriftlig arbeid tilsvarende masteroppgaven.

6. 8. Ved forhåndsgodkjenning av delstudier i skandinavisk-språklige land må minst ett av emnene ha ikke-skandinavisk undervisningsspråk.

4. Ved rangering av søkerne til et bestemt sted, skal studenter som søker utveksling for første gang prioriteres foran de som tidligere har vært på utveksling som del av masterprogrammet.

5. En student som har fått godskrevet utveksling som spesialemer, kan ikke ta ytterligere spesialemer i mastergraden.

7. 6. Studenter skal søke om endelig godkjenning av delstudier i utlandet senest én måned etter at offisiell dokumentasjon på oppnådd resultat er mottatt.

58.En student som har fått forhåndsgodkjent, og har bestått, spesialemnene som delstudier i utlandet godskrevet utveksling som spesialemnar, kan ikke ta ytterligere spesialemnar i mastergraden.

97.Der delstudier i utlandet utgjør de siste emnene i graden, skal dato for oppnådd grad settes til dato for vedtak om godskriving av disse.

~~8.Ved forhåndsgodkjenning av delstudier i skandinavisk-språklige land må minst ett av emnene ha ikke-skandinavisk undervisningsspråk.~~

Framlegg til vedtak

Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet vert endra som føreslått. Den øvre grensa på ti studentar til same universitet i same semester vert praktisert frå og med søknadsrunden vår 2018, og gjeld for utveksling frå og med studieåret 2018/2019.

[Tilbake til sakslisten](#)

Sak 89/17***JUS113 Kontraktsrett I Læringsutbytte og vurderingsform*****Forslag om endring av eksamensordning og læringsutbyttebeskrivelse, JUS 113 – Kontraktsrett I****1. Innledning**

Evnen til å utforme poengterte, selvstendige og godt strukturerte drøftelser av kontraktsrettslige spørsmål utgjør en sentral del av det forventede læringsutbyttet på kurset JUS 113. For å synliggjøre denne delen av det forventede læringsutbyttet på kurset ytterligere foreslår jeg følgende endringer i henholdsvis eksamensordning og læringsutbyttebeskrivelse for kurset.

2. Endring av eksamensordning

Gjeldende vurderingsform på kurset JUS 113 er en 4 timers digital skoleeksamen. Eksamenstiden på kurset ble redusert fra 6 timer til 4 timer i 2009. Reduksjonen i eksamenstid var utelukkende begrunnet i økonomiske hensyn.¹⁴ En digital skoleeksamen på 4 timer kan oppleves som stressende for studentene. Det er lett for at eksamen fremstår mer som en øvelse i å reprodusere innlærte fraser, enn som en mulighet til å vise kunnskap om, og forståelse for, de spørsmål oppgaven reiser. En slik opplevelse av eksamen vil også kunne ha en negativ påvirkning på studentenes læringsatferd. Dersom man som student opplever at eksamensordningen ikke gir mulighet for å vise evne til fordypning, og til å formulere presise og poengterte resonnementer, så vil dette raskt kunne lede til en oppfatning av at det ikke er verdifullt å bruke studietid på å tilegne seg slike ferdigheter. Etter mitt syn vil en eksamensordning som gir studentene mer tid til å reflektere over den eksamensoppgaven de skal besvare ha positive effekter, både på studentenes læring og på deres mulighet til å få vist egne ferdigheter på eksamen. *Jeg foreslår derfor at eksamensordningen på JUS 113 endres til 6 timers digital skoleeksamen med en ordgrense på 3500 ord.*

Den foreslåtte endringen av eksamensordningen innebærer at studentene får 2 timer ekstra til å besvare eksamensoppgaven. Samtidig medfører ordningen en begrensning av besvarelsens tillatte lengde. Disse to elementene må sees i sammenheng. Formålet med å utvide eksamenstiden til 6 timer er å gi studentene mer tid til å gå i dybden på de spørsmål eksamensoppgaven reiser. Utvidelsen vil ikke medføre en tilsvarende utvidelse av eksamensoppgavens omfang. Det er heller ikke intensjonen at studentenes besvarelser av eksamensoppgaven skal bli lengre. Den ekstra eksamenstiden skal brukes til refleksjon, og til å utvikle egen argumentasjon om de spørsmål oppgaven reiser, ikke til å skrive lengre besvarelser.

For å sikre at den ekstra eksamenstiden brukes på refleksjon og spissing av egen argumentasjon foreslår jeg at det settes en ordgrense på studentenes besvarelser på 3500 ord. Dette tilsvarer omtrent omfanget av en «normal» eksamensbesvarelse etter dagens ordning.¹⁵ En grunntanke bak forslaget er at antallet ord i stor grad skal erstatte tid som det «begrensede godet» på eksamen. Dermed vil studentene måtte

¹⁴ Se Fakultetsstyrets vedtak i sak 85/08-2.

¹⁵ En gjennomgang av 40 eksamensbesvarelser fra ordinær eksamen JUS 113 og 20 eksamensbesvarelser fra kontinuasjonseksamen JUS 113 i 2017 viser at gjennomsnittsbesvarelsen lå på 3065 ord under ordinær eksamen og på 2904 ord under kontinuasjonseksamen. Av de 40 undersøkte besvarelsene fra ordinær eksamen leverte 9 studenter besvarelser på over 3500 ord. Kun 3 av de undersøkte besvarelsene fra kontinuasjonseksamen var på over 3500 ord.

foreta en selvstendig og konkret vurdering av hva de skal prioritere å bruke disse ordene på, og de vil bli prøvd i sin evne til å formulere, drøfte og ta stilling til rettslige spørsmål på en poengtert og presis måte.

En mulig innvending mot forslaget kan være at en ordgrense på eksamen tilfører ytterligere ett stressende element til en allerede stressende eksamensdag. Dersom den foreslåtte ordgrensen var svært knapp ville dette vært en viktig innvending. Den foreslåtte ordgrensen ligger imidlertid mer enn 10 % over gjennomsnittet for eksamensbesvarelser på kurset, og for mer enn 75 % av studentene som avla eksamen på kurset i 2017 ville ordgrensen ikke hatt noen praktisk betydning.¹⁶ Det å besvare oppgaver innenfor bestemte ordgrenser er heller ikke noe nytt for våre studenter. Studentene på kurset besvarer både arbeidsgruppeoppgaver og obligatoriske kursoppgaver innenfor en oppgitt ordgrense. Ved å innføre en ordgrense også på eksamen understrekes sammenhengen mellom disse læringsaktivitetene og prøvingsformen ytterligere. Gjennom å besvare oppgavene på kurset får studentene trening i å formulere seg poengtert og presist, og denne evnen testes så ved at studentene også besvarer eksamen innenfor en oppgitt ordgrense.

Vedtaket om å redusere eksamenstiden fra 6 til 4 timer er som nevnt begrunnet i økonomiske hensyn. Slik jeg ser det, vil dette forslaget ikke innebære vesentlige økninger i kostnadene til gjennomføring av eksamen og sensur på JUS 113. Honoreringssystemet innebærer at kostnadene til sensur er lavere dersom eksamenstiden settes til 4 timer fremfor 6 timer. Selve eksamenstiden har imidlertid liten betydning for sensorenes reelle tidsbruk på sensuren. Det sentrale for sensorenes tidsbruk vil være lengden på studentenes besvarelser. En sensor vil antagelig ikke bruke lenger tid på å sensurere en oppgave studenten har kunnet bruke 6 timer på å besvare enn på å sensurere en oppgave studenten kun har brukt 4 timer på, forutsatt at besvarelsene har omtrent den samme lengden. Sensur av en 6 timers skoleeksamen kan derfor honoreres likt med sensur av en 4 timer skoleeksamen all den tid ordgrensen sikrer at lengden på studentenes besvarelser ikke øker vesentlig.

3. Endring av læringsutbyttebeskrivelse

I lys av det foran nevnte ønsket om å synliggjøre at evnen til å utforme poengterte, selvstendige og godt strukturerte drøftelser av kontraktsrettslige spørsmål utgjør en sentral del av det forventede læringsutbyttet på kurset JUS 113 foreslår jeg at læringsutbyttebeskrivelsen for kurset endres som følger: (for sammenligning er nåværende læringsutbyttebeskrivelse inntatt rett under forslaget)

Forslag til revidert læringsutbyttebeskrivelse:

Etter at kurset er gjennomført, forventes studenten å ha dette læringsutbyttet når det gjelder kunnskap.

Studenten:

- Har grundig kunnskap om – og forståelse for – regler, sammenhenger og begreper innenfor emnene kontraktsrettslig binding, tolking, ugyldighet, lemping og representasjon.
- Har kunnskap om hovedtrekk i den internasjonale utviklingen som kan få betydning for norsk rett innenfor disse emnene.

Etter at kurset er gjennomført, forventes studenten å ha dette læringsutbyttet når det gjelder ferdigheter.

Studenten:

- Kan finne frem til, systematisere og formulere kontraktsrettslige spørsmål og argumenter innenfor emnene kontraktsrettslig binding, tolking, ugyldighet, lemping og representasjon.

¹⁶ Tallene baserer seg på utvalget som nevnt i note 2, ikke en fullstendig gjennomgang av samtlige besvarelser. Det er imidlertid ingen grunn til å anta at utvalget ikke er representativt for kullet som helhet.

- Kan anvende sin faglige kunnskap til å foreta en selvstendig analyse av, og resonnerer seg frem til et faglig forsvarlig standpunkt på, kontraktsrettslige spørsmål innenfor de nevnte emnene.
- Kan anvende en faglig metode som omfatter bruk av lovfestete og ulovfestete kontraktsrettslige kilder, herunder relevante internasjonale kilder.

Etter at kurset er gjennomført, forventes studenten å ha dette læringsutbyttet når det gjelder generell kompetanse.

Studenten:

- Kan formulere, drøfte og ta stilling til rettslige spørsmål på en poengtert og presis måte, både skriftlig og muntlig.

Det nærmere studium av kontraktens innhold og kontraktsbrudd når det særlig gjelder regelverket om kjøp og andre spesielle avtaletyper er lagt til kontraktsrett II på tredje studieår.

Nåværende læringsutbyttebeskrivelse:

Læringsutbytte

Etter at kurset er gjennomført, forventes studenten å ha dette læringsutbyttet når det gjelder kunnskap:

Studenten skal:

- Ha grundig kunnskap - i form av evne til selvstendig analyse og forståelse - om regler, sammenhenger og begreper med hensyn til kontraktsrettslig binding, tolking, ugyldighet, lemping og representasjon.
- Ha kunnskap om hovedtrekk i den internasjonale utvikling som kan få betydning for norsk rett innenfor disse emnene.

Etter at kurset er gjennomført, forventes studenten å ha dette læringsutbyttet når det gjelder ferdigheter.

Studenten

- Kan finne frem til, systematisere og formulere kontraktsrettslige spørsmål og argumenter innenfor emnene nevnt i første strekpunkt, både muntlig og skriftlig.
- Kan resonnerer seg frem til et faglig forsvarlig standpunkt på kontraktsrettslige spørsmål innenfor disse emnene ved å drøfte og avveie ulike typer av argumenter.
- Kan beherske en faglig metode som omfatter bruk av lovfestete og ulovfestete kontraktsrettslige kilder, bl.a. relevante internasjonale kilder, innenfor disse emnene.

Det nærmere studium av kontraktens innhold og kontraktsbrudd når det særlig gjelder regelverket om kjøp og andre spesielle avtaletyper er lagt til kontraktsrett II på tredje studieår.

Forslaget innebærer ingen realitetsendring. Det nye er at evnen til å «formulere, drøfte og ta stilling til rettslige spørsmål på en poengtert og presis måte, både skriftlig og muntlig» løftes frem som et selvstendig punkt under kategorien «Generell kompetanse». Dermed blir dette elementet i læringsutbyttebeskrivelsen mer synlig, både for studenter og sensorer. Utover dette inneholder forslaget kun mindre språklige endringer.

Jan-Ove Færstad
Emneansvarlig JUS 113

[Tilbake til sakslisten](#)

Sak 90/17**SU sin møteplan V18**

I sitt møte den 12. september 2017 fattet SU vedtak om møtekalender for H17 og V18 i sak 61/17:

Onsdager kl. 10:15 – 12:00. Møtet finner sted i møterom 448 - JUSII

[...]

24. januar

21. februar

21. mars

11. april

9. mai

30. mai

Det viser seg nå at studiedekanen blir opptatt med møter i UiBs sentrale Utdanningsutvalg den 24. januar og den 21. mars. Spørsmålet er derfor om disse to møtedatoene kan flyttes.

Fakultetsstyret har slik møteplan for våren – det er et poeng at SU har sine møter i «rimelig tid» før et styremøte, for å behandle eventuelle styresaker:

•6. februar 2018

•13. mars 2018

•24. april 2018

•5. juni 2018

Møtet den 24. januar kan flyttes til mandag eller tirsdag i samme uke (uke 4) eller til en dag i uke 3 (15. – 19. januar). (Den 16. januar er det mulig ekstraordinært styremøte.)

Møtet den 21. mars (uke 12): Uke 13 er det påskeuke. Vi kan flytte møtet til en annen dag i uke 12, eller vi kan avlyse det. Det er vanskelig å få forberedt et møte til uke 14, siden den uken begynner på en tirsdag, dessuten er det neste møtet (11. april) satt opp i uke 15.

Hvis vi avlyser møtet den 21. mars, kan vi eventuelt utsette februarmøtet noe, sånn at vi bruker det til å forberede eventuelle styresaker til 24. april.

Eventuell utsettelse av februarmøtet: Det er satt opp i uke 8. I uke 9 er det vinterferie. Uke 10 går fra 5. – 9. mars, og uke 11 går fra 12. – 16. mars. Fakultetsstyret har møte den 13. mars.

Forslag:

24. januar => 17. januar (uke 3)

21. februar => 7. mars (uke 10)

21. mars => AVLYS

11. april (uke 15)

9. mai (uke 19)

30. mai (uke 22)

[Tilbake til sakslisten](#)